

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การลดข้อมูลภาพโดยการเข้ารหัสพื้นที่ของภาพ

IMAGE DATA COMPRESSION VIA SEGMENTED REGION CODING

สุชาติ ฉิมประดิษฐ์

SUCHAT CHIMPRADID

อาจารย์ที่ปรึกษา

รศ. ดร. ฟุสัคดิ์ ชีวสุวิทย์

Assoc. Prof. Dr. FUSAK CHEEVASUVIT

เลขหมู่

เลขทะเบียน 17096

วัน, เดือน, ปี 5 ก.พ. 2535

วิทยานิพนธ์สำหรับปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า

คณะวิศวกรรมศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2534

ISBN 974-8157-08-3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

การลดข้อมูลภาพก็คือการลดจำนวนของข้อมูลของภาพให้มีขนาดเล็กลง แต่ยังคงรักษารายละเอียดและความคมชัดของภาพเอาไว้ให้ได้มากที่สุด เทคนิคการลดข้อมูลภาพสามารถกระทำได้ โดยการเข้ารหัสพื้นที่ของภาพที่นำเสนอ ในวิทยานิพนธ์นี้มีคุณสมบัติเด่นคือ ที่อัตราบิตเรทสูง ๆ จะสามารถรักษาความคมชัดของบริเวณที่เป็นขอบของส่วนต่าง ๆ ในภาพไว้ได้ดีกว่า เมื่อเทียบกับวิธี Discrete Cosine Transform (DCT)

การลดข้อมูลภาพโดยการเข้ารหัสพื้นที่ของภาพนั้น ภาพที่จะนำมาเข้ารหัสจะต้องทำอิมเมจเชกเมนต์ขึ้นให้ได้เป็นพื้นที่ส่วนย่อย ๆ เสียก่อน วิธีการทำอิมเมจเชกเมนต์ขึ้นที่นำมาใช้นั้นอาศัยหลักการพื้นฐานทางทฤษฎีกราฟ ที่เรียกว่ารีเคอร์ซีฟซีตเดสท์สแชนนิ่งทรี (RSST) วิธีดังกล่าวจะใช้ข้อมูลส่วนใหญ่ของภาพ (Global Data) เป็นตัวตัดสินใจการแบ่งแยกพื้นที่ในภาพ เมื่อได้ภาพจากการทำอิมเมจเชกเมนต์แล้วก็จะนำไปเข้ารหัส ซึ่งรหัสที่ได้จะประกอบด้วยส่วนสำคัญสามส่วนคือ ตำแหน่งจุดเริ่มต้นของขอบ ค่ารหัสขอบ และค่าความเข้ม (gray level) ของแต่ละส่วน โดยที่ทิศทางของขอบจะเป็นการเข้ารหัสแบบลูกโซ่ของฟรีแมน (Freeman's chain code) นอกจากนี้ยังได้ปรับปรุงวิธีการเข้ารหัสขอบให้เหลือรหัสน้อยลงด้วยวิธีการใช้รหัสของความยาว (run length code) จากส่วนสำคัญทั้งสามนี้จะเป็นรายละเอียดของภาพทั้งภาพที่ผ่านการเข้ารหัส และในกรณีที่ต้องการส่งภาพไปในระยะทางไกล ๆ โดยผ่านทางช่องสัญญาณความเร็วต่ำนั้น สามารถที่จะกระทำได้โดยส่งข้อมูลที่ได้จากการเข้ารหัสไปยังปลายทาง และข้อมูลภาพนี้เมื่อทำการแปลงกลับที่ปลายทาง ก็จะได้ภาพที่มีรายละเอียดของขอบภาพที่สมบูรณ์ ซึ่งการส่งแบบนี้จะใช้เวลาน้อยกว่าการส่งข้อมูลภาพเดิมที่ไม่มีการลดข้อมูลของภาพมาก

(ค)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ABSTRACT

Image data compression is the technique to reduce the number of image data ,but still preserves the most detail and the sharpness of the image. Image Data Compression Via Image Segmented Coding is presented in this thesis. The advantage of our method when compares with Discrete Cosine Transform (DCT) at higher bit rate is the more sharpness of region or the edge of image objects.

Image Data Compression Via Image Segmented Coding is the method that used recursive shortest spanning tree (RSST) based on graph theory as image segmentation algorithm to decompose image into several region. The decomposed image then encoded, and within each region there are three kinds of code. Which are a list of edge start tracing coordinates, the edge description and gray level information. The edge regions are encoded by Freeman's chain code and run length of such edge. The segmented image can be transmitted over low capacity transmission channels. With this technique, a lot of transmitting time can be saved .

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร. พุศักรัตน์ ชิวสุวิทย์ เป็นอย่างสูง ที่ได้ให้การประสิทธิ์ประสาทวิชา ให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ แก่ผู้เขียน และขอขอบพระคุณอาจารย์อิทธิชัย อรุณศรีแสงไชย รศ.ถวิล นิงมา ที่ได้ช่วยเหลือ และให้คำแนะนำต่างๆ และขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่ได้ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ ในการทำวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

สุชาติ จิมประดิษฐ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	ค
Abstract.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญรูป.....	ช
บทที่ 1. บทนำ.....	1
1.1 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์.....	2
1.2 ขอบเขตการวิจัย.....	2
บทที่ 2. หลักการเบื้องต้นของการลดข้อมูลภาพ.....	4
2.1 Predictive Coding.....	5
2.2 Transform Coding.....	5
2.3 Hybrid Coding.....	6
2.4 เกณฑ์การวัดความเหมือนจริงของภาพ.....	7
2.5 Discrete Cosine Transform Coding.....	9
2.6 การลดข้อมูลภาพโดยการเข้ารหัสพื้นที่ของภาพ.....	15
บทที่ 3. การกำจัดสัญญาณรบกวนด้วยวงจรรองมีขยฐานที่ปรับขนาด ได้อัตโนมัติ.....	17
3.1 วงจรรองมีขยฐาน.....	17
3.2 รูปแบบการจำลองสัญญาณรบกวน.....	19
3.3 หลักการของวงจรรองมีขยฐานแบบปรับขนาด ได้อย่างอัตโนมัติ.....	19
3.4 ตัวอย่างและผลของวงจรรอง.....	23
บทที่ 4. การทำอิมเมจเซกเมนต์ชัน.....	28
4.1 ทำ Image Segmentation เพื่ออะไร.....	28
4.2 หลักการของ Image Segmentation.....	29
4.2.1 Edge Detection.....	29
4.2.2 Thresholding.....	29
4.2.3 Region Clustering.....	30
4.3 ทำไมถึงใช้วิธีการของทฤษฎีกราฟ.....	30

(ฉ)

	หน้า
4.4 ทฤษฎีกราฟ (Graph Theory).....	31
4.4.1 การแปลงข้อมูลภาพไปเป็นกราฟ.....	33
4.4.2 การหาข้อตัดเตสท์สแพนนิ่งทรีของกราฟ.....	34
4.5 การแบ่งส่วนภาพจากสแพนนิ่งทรีของกราฟ.....	37
4.6 การแบ่งส่วนภาพจากรีเคอร์ซีฟข้อตัดเตสท์สแพนนิ่งทรี (RSST).....	39
บทที่ 5. การลดข้อมูลภาพโดยการเข้ารหัสพื้นที่ของภาพ.....	44
5.1 การเข้ารหัสภาพเชกแมนเตชั่น.....	44
5.1.1 การใช้เทคนิค CONTOUR CODING ในการเข้ารหัสขอบ.....	50
5.1.2 การถอดรหัสภาพ.....	53
5.1.3 ผลการทดลอง.....	54
5.2 การปรับปรุงเทคนิคการเข้ารหัสขอบเพื่อลดขนาดของข้อมูล.....	62
5.2.1 การถอดรหัสภาพและผลการทดลอง.....	70
บทที่ 6. สรุป.....	72
6.1 สรุปผลการวิจัย.....	72
6.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นและข้อเสนอแนะ.....	74
เอกสารอ้างอิง.....	75
ภาคผนวก ก. ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์.....	77
ภาคผนวก ข. โปรแกรมการทดลอง.....	78

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 แสดงบล็อกไดอะแกรมตอน Forward Transform ของ DCT.....	10
2.2 ตัวอย่างการกำหนดบิตให้กับสัมประสิทธิ์สำหรับ DCT บล็อกขนาด 16x16.....	12
2.3 แสดงบล็อกไดอะแกรมของ DCT decoding.....	13
2.4 แสดงผลของ DCT ที่อัตราบิตเรท 0.5 bits/pixel.....	14
2.5 แสดงผลของ DCT ที่อัตราบิตเรท 0.3 bits/pixel.....	15
2.6 แสดงบล็อกไดอะแกรมการลดข้อมูลภาพโดยการเข้ารหัสภาพเชกเมนต์.....	16
3.1 แสดงแบบต่าง ๆ ของตารางหน้าต่าง.....	18
3.2 แสดงความสามารถในการกำจัดสัญญาณรบกวนของการกรองแบบมัลติเรซันที่มีขนาดความยาวของตารางหน้าต่างขนาดต่าง ๆ กัน.....	20
3.3 แสดงข้อมูลภาพเดิมก่อนมีสัญญาณรบกวน.....	25
3.4 แสดงภาพจากรูปที่ 3.3 ที่ได้ใส่สัญญาณรบกวนแบบอิมพัลส์เข้าไป.....	25
3.5 แสดงผลที่ได้จากการใช้วงจรรองมัลติเรซันแบบกากบาทขนาด 5x5.....	26
3.6 แสดงผลที่ได้จากการใช้วงจรรองมัลติเรซันแบบปรับขนาดได้อัตโนมัติ.....	26
3.7 แสดง Error ของวงจรรองมัลติเรซันแบบกากบาทขนาด 5x5.....	27
3.8 แสดง Error ของวงจรรองมัลติเรซันแบบปรับขนาดได้อัตโนมัติ.....	27
4.1 แสดงกราฟตัวอย่าง.....	31
4.2 แสดงกราฟย่อยที่เป็นขีดเตลส์สแพนนิ่งทรี.....	32
4.3 แสดงการแปลงข้อมูลภาพไปเป็นกราฟ.....	34
4.4 แสดงไฟล์ชาร์ตการหา SST ของกราฟ.....	36
4.5 แสดง SST ของกราฟและการได้มาของภาพเชกเมนต์ขึ้น.....	38
4.6 แสดงภาพเชกเมนต์ที่ได้จากข้อมูลในรูปที่ 4.5.....	39
4.7 แสดงขั้นตอนการหา RSST ของกราฟ.....	42
4.8 แสดงภาพเชกเมนต์ขึ้นที่มีขนาด 20 เชกเมนต์โดยใช้วิธี RSST.....	43
4.9 แสดงภาพเชกเมนต์ขึ้นที่มีขนาด 100 เชกเมนต์โดยใช้วิธี RSST.....	43
5.1 แสดงทิศทางและค่ารหัสแบบ 4 และ 8 ทิศทาง.....	45
5.2 แสดงตัวอย่างรหัสลูกโซ่ของเชกเมนต์แบบ 4 ทิศทาง.....	45
5.3 แสดงตัวอย่างรหัสลูกโซ่ของเชกเมนต์แบบ 8 ทิศทาง.....	46

(ซี)

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
5.4 แสดงข้อจำกัดของการเข้ารหัสแบบ 8 ทิศทาง.....	47
5.5 แสดงเงื่อนไขการหาขอบ กรณีที่ 1.....	48
5.6 แสดงเงื่อนไขการหาขอบ กรณีที่ 2.....	48
5.7 แสดงเงื่อนไขการหาขอบ กรณีที่ 3.....	49
5.8 แสดงเงื่อนไขการหาขอบ กรณีที่ 4.....	49
5.9 แสดงตัวอย่างการเข้ารหัสขอบของเชกมันด์.....	50
5.10 แสดงลักษณะการสแกนหาจุดเริ่มต้นของเชกมันด์.....	51
5.11 แสดงไฟล์ชาร์ตการเข้ารหัสภาพเชกมันด์ขั้น.....	52
5.12 แสดงภาพทดสอบ 1.....	56
5.13 แสดงภาพทดสอบ 2.....	58
5.14 แสดงภาพทดสอบ 3.....	60
5.15 แสดงขอบของเชกมันด์ที่ได้จากข้อมูลตัวอย่างในรูป 5.9.....	63
5.16 แสดงขอบของภาพเชกมันด์ขั้นที่มีจำนวนเชกมันด์เท่ากับ 50	63
5.17 แสดงทิศทางที่เป็นไปได้ของ sequence of run length.....	64
5.18 แสดงกรณีของจุดแยกที่เป็นไปได้.....	65
5.19 แสดงตัวอย่างลำดับการเข้ารหัสของไลน์โดยแกรม.....	66
5.20 แสดงไฟล์ชาร์ตของการเข้ารหัสขอบแบบ non-back trace.....	68
6.1 กราฟแสดง error ของ DCT และ error ของการเข้ารหัสภาพเชกมันด์....	73
6.2 แสดงผลของ DCT และ การเข้ารหัสภาพเชกมันด์ ที่อัตราบิตเรท 0.2	74

บทที่ 1

บทนำ

ในยุคปัจจุบันคอมพิวเตอร์ (computer) ได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อชีวิตความเป็นอยู่แทบจะทุก ๆ ด้านก็ว่าได้ คอมพิวเตอร์จะถูกนำไปใช้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เช่น วิศวกรรมด้านการแพทย์ และงานอุตสาหกรรมแขนงต่าง ๆ โดยเฉพาะงานทางด้านวิศวกรรมนั้น คอมพิวเตอร์จะถูกนำมาใช้แทบทุกสาขาไม่ว่าจะเป็นด้านการสื่อสาร งานด้านการออกแบบโครงสร้าง งานประมวลผลภาพของ remote sensing ตลอดไปถึงงานเอกสารในสำนักงานที่มีการติดต่อเชื่อมโยงเครือข่ายของข้อมูลเป็นระบบที่เรียกว่า office automation และในปัจจุบันได้เริ่มเข้าสู่ยุคของการแข่งขันทางเทคโนโลยีข่าวสาร ความสามารถของคอมพิวเตอร์ถูกวัดด้วยความเร็วในการประมวลผล และเวลาที่ใช้ในการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างเครื่องและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่สำคัญนั้นนอกจากจะอยู่ในรูปของเสียง เอกสาร และสัญลักษณ์ต่างๆ แล้ว ข้อมูลอีกอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันนั้นก็คือภาพ โดยที่ภาพนั้นอาจจะอยู่ในรูปของภาพถ่าย ภาพทางจอโทรทัศน์ และข้อมูลภาพอื่น ๆ ที่แสดงทางจอภาพ (monitor) ข้อมูลภาพเหล่านี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง เป็นต้นว่า ข้อมูลภาพถ่ายทางดาวเทียมได้นำมาใช้ในการพัฒนาและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สภาพแวดล้อมของโลก และการสำรวจหรือพยากรณ์ในระยะทางไกล (remote sensing) อื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีการนำข้อมูลภาพไปใช้ในระบบฐานข้อมูลที่เพิ่มประวัติบุคคล เพื่อสามารถตรวจสอบได้ทั้งประวัติและหน้าตาของผู้เป็นเจ้าของประวัตินั้น และตัวอย่างการนำภาพมาใช้อีกสาขาหนึ่งที่กำลังได้รับความสนใจอยู่ในขณะนี้คือ ระบบโทรศัพท์ที่สามารถเห็นภาพของคู่สนทนา (video phone) ซึ่งอาจจะเข้ามาแทนที่โทรศัพท์ระบบเดิมในอีกไม่ช้าก็เป็นได้ โดยมากภาพที่นำมาใช้ในงานต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้นจะอยู่ในรูปของข้อมูลทางดิจิทัล การที่จะให้ภาพแต่ละภาพมีรายละเอียดหรือความคมชัดเพียงพอต่อการใช้งานนั้น จะต้องใช้หน่วยความจำเป็นจำนวนมากสำหรับการเก็บข้อมูล และในกรณีที่ระบบมีการรับส่งข้อมูลภาพด้วยแล้ว จะทำให้สิ้นเปลืองเวลาที่ใช้ไปในการรับส่งข้อมูลภาพแต่ละภาพ เนื่องจากข้อมูลมีขนาดใหญ่ จากปัญหาดังกล่าวจึงเป็นที่มาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ดังรายละเอียดในหัวข้อต่อไป

1.1 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

เทคนิคการลดขนาดข้อมูลภาพ เป็นวิธีการที่นำมาใช้ในการลดขนาดของหน่วยความจำที่ใช้ในการเก็บภาพ และยังสามารถที่จะลดเวลาที่ต้องสูญเสียไปในการส่งรับข้อมูลภาพเหล่านี้ไปยังปลายทางที่ไกลออกไป โดยผ่านทางช่องการสื่อสารความเร็วต่ำ (low speed communication channel) อย่างเช่น การส่งภาพผ่านทางสายโทรศัพท์ซึ่งเป็นระบบที่มีความเร็วต่ำ เมื่อทำการลดข้อมูลแล้ว เวลาที่ใช้ในการรับส่งข้อมูลภาพแต่ละภาพก็จะน้อยลงไปด้วย เปรียบเสมือนว่าเป็นการเพิ่มอัตราบิตเรท (bit rate) ในการส่งข้อมูลภาพให้สูงขึ้นนั่นเอง

การลดข้อมูลภาพโดยการเข้ารหัสพื้นที่ของภาพที่เสนอในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการสร้างฐานข้อมูลภาพ และโดยเฉพาะการรับส่งภาพในระยะไกลโดยผ่านโครงข่ายโทรศัพท์สาธารณะ ซึ่งเมื่อพัฒนาต่อไปทางด้านฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์สนับสนุนการทำงานของระบบ สามารถที่จะเป็นต้นแบบของโทรศัพท์เห็นภาพ (video phone) หรือการประชุมระยะไกลผ่านทางสวิตช์ (video conferencing) ได้

1.2 ขอบเขตการวิจัย

ในส่วนของการวิจัยได้เสนอเทคนิคการเข้ารหัสขอบวิธีต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถลดขนาดของข้อมูลให้ได้มากที่สุด รายละเอียดการวิจัยของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะแบ่งย่อยออกเป็น 6 บท โดยที่แต่ละบทมีหัวข้อและเนื้อหาดังต่อไปนี้

บทที่ 1. เป็นบทนำ กล่าวถึงวัตถุประสงค์ และขอบเขตของวิทยานิพนธ์

บทที่ 2. เป็นวิธีการและหลักการเบื้องต้นของการลดข้อมูลภาพ เทคนิคต่าง ๆ ที่นิยมใช้ในกระบวนการลดข้อมูลภาพซึ่งมีวิธีการของ predictive coding, Transform coding โดยเฉพาะวิธีของ Discrete Cosine Transform (DCT), hybrid coding, หลักการเบื้องต้นของการลดข้อมูลภาพโดยการเข้ารหัสพื้นที่ของภาพที่จะเสนอต่อไป และรวมถึงเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดความเหมือนจริงของภาพ

บทที่ 3. เป็นเทคนิคการกำจัดสัญญาณรบกวนที่อาจเกิดขึ้นได้กับข้อมูลภาพดิจิทัล โดยใช้

วงจรกรองมีขยฐานแบบที่สามารถปรับขนาดตำราชงหน้าตำงได้อย่างอัตโนมัติ ซึ่งเป็นวิธีที่สามารถกำจัดสัญญาณรบกวนได้เป็นอย่างดี ทั้งยังรักษาความคมชัดของภาพได้ดีกว่าวิธีอื่นำ

บทที่ 4. เป็นเทคนิคการทำเชกมันต์ชันภาพ (image segmentation) ที่นำมาใช้ในกระบวนการเข้ารหัสภาพ โดยใช้ทฤษฎีกราฟ (graph theory) ที่เรียกว่า SST (shortest spanning tree) มาใช้ในการทำเชกมันต์ชันภาพ ซึ่งเป็นวิธีที่สามารถที่จะกำหนดจำนวนของเชกมันต์ชันภาพได้ตามต้องการ รวมไปถึงการทำเชกมันต์ชันที่ใช้เทคนิคที่ปรับปรุงมาจาก SST ที่เรียกว่า RSST (recursive shortest spanning tree) เป็นการใช้อยู่รวมของภาพในการทำเชกมันต์ชัน

บทที่ 5. เป็นวิธีการและเทคนิคในการเข้ารหัสภาพที่ได้มาจากการทำเชกมันต์ชัน โดยอาศัยเทคนิคที่เรียกว่า การเข้ารหัสบริเวณปิด (contour coding) เป็นส่วนๆ ไป โดยเก็บเฉพาะค่าจุดเริ่มต้น ค่ารหัสขอบ และค่าระดับสีเทาของแต่ละส่วน ต่อจากนั้นเป็นวิธีการการเข้ารหัสภาพที่สามารถลดจำนวนของจุดเริ่มต้นและจำนวนของรหัสขอบ ซึ่งเป็นวิธีที่ได้พัฒนาจากวิธีแรก โดยการเก็บเฉพาะจุดเริ่มต้นของเชกมันต์ ที่ไม่เชื่อมต่อกันกับเชกมันต์อื่นๆ และขอบจะไม่เข้ารหัสย้อนส่วนทางกับส่วนที่เข้ารหัสไปแล้ว จึงเป็นวิธีที่สามารถลดจำนวนรหัสของภาพได้มากกว่าวิธีแรก

บทที่ 6. เป็นบทสรุป เปรียบเทียบผลที่ได้กับผลของการลดข้อมูลโดยวิธีของ DCT และวิจารณ์ถึงข้อดีและข้อเสียของเทคนิคการลดข้อมูลภาพโดยวิธีการเข้ารหัสพื้นที่ของภาพหรือการเข้ารหัสภาพเชกมันต์ชันพร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการวิจัยที่สามารถที่จะพัฒนาต่อไปได้

และในส่วนสุดท้ายซึ่งเป็นภาคผนวก ได้ใส่รายละเอียดของโปรแกรมที่ใช้ในแต่ละบทเอาไว้ด้วยเพื่อความสะดวกของผู้ที่จะค้นคว้าวิจัยต่อไป

บทที่ 2

หลักการเบื้องต้นของการลดข้อมูลภาพ

(Principle of Image Data Compression)

สัญญาณภาพโดยธรรมชาติแล้วจะเป็นสัญญาณต่อเนื่อง (analog) ที่มีความกว้างของย่านความถี่ที่สูงมาก ซึ่งเมื่อเทียบกับสัญญาณเสียงแล้วความกว้างของย่านความถี่จะสูงกว่าของสัญญาณเสียงเป็น 1000 เท่าหรือมากกว่า การนำข้อมูลภาพมาใช้ในการประมวลผลในด้านต่าง ๆ ที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นตัวประมวลผลแล้วนั้น สัญญาณภาพจะต้องแปลงให้เป็นสัญญาณที่เครื่องสามารถเข้าใจได้เสียก่อนนั่นคือต้องแปลงให้อยู่ในรูปของสัญญาณดิจิทัล ซึ่งอยู่ในลักษณะที่ไม่ต่อเนื่อง (discrete signal) โดยผ่านการสุ่มและจัดระดับ (sampled and quantised) เมื่อรายละเอียดของภาพ ๆ หนึ่ง ถูกแทนด้วยข้อมูลแบบดิจิทัล ขนาดของข้อมูลภาพจึงมีจำนวนสูงมากเพื่อที่จะสามารถเก็บรายละเอียดของภาพได้เพียงพอ ทำให้ต้องใช้ขนาดของหน่วยความจำในการเก็บข้อมูลเหล่านี้มีขนาดใหญ่ตามไปด้วย ในกรณีที่ทำการรับส่งข้อมูลภาพเหล่านี้ด้วยแล้วจะต้องเสียเวลาในการรับส่งเป็นอันมาก

การลดขนาดของข้อมูลภาพ จึงถูกนำมาใช้ในการแก้ปัญหาเหล่านี้ เพื่อเป็นการประหยัดทางด้านเศรษฐกิจ ในส่วนของจำนวนหน่วยความจำที่ลดลง และในส่วนของเวลาที่ใช้ไปในการรับส่งข้อมูลภาพ สิ่งที่เป็นตัวกำหนดว่าข้อมูลของภาพสามารถที่จะลดลงไปได้เท่าไรนั้น ขึ้นอยู่กับงานที่ใช้ว่าต้องการรายละเอียดมากน้อยเพียงใด เมื่อทำการลดข้อมูลแล้วจึงจะสามารถนำข้อมูลเดิมกลับมา (reconstruct) ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งงานแต่ละอย่างมีความต้องการรายละเอียดของภาพที่ไม่เท่ากัน อย่างเช่นถ้านำไปใช้ในการตรวจสอบและจัดจำรูปแบบของวัตถุต่าง ๆ โดยใช้คอมพิวเตอร์แล้ว ภาพที่ใช้จะเน้นเฉพาะส่วนของขอบวัตถุในภาพนั้น ๆ ก็เพียงพอ โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีรายละเอียดโครงสร้างภายในของภาพ ในขณะที่การลดข้อมูลภาพเพื่อการลดเวลาที่ใช้ไปในการรับส่งภาพผ่านช่องสัญญาณความเร็วต่ำอย่างเช่นระบบโครงข่ายโทรทัศน์สาธารณะนั้น มีความจำเป็นอย่างที่จะต้องเก็บรายละเอียดต่างๆ ของภาพให้ได้มากที่สุด ซึ่งเป็นจุดประสงค์หลักของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หลักการพื้นฐานที่นิยมใช้ในการลดข้อมูลภาพมีอยู่สามหลักการด้วยกันคือ Predictive Coding ซึ่งเป็นการเข้ารหัสใน data domain หลักการที่สองคือ Transform Coding เป็นวิธีที่ประมวลผล (process) ในโดเมนของความถี่ ส่วนหลักการสุดท้ายเป็นการรวมเอาข้อดีต่างๆ จากสองหลักการแรกเข้าด้วยกัน เรียกว่า Hybrid coding

2.1 Predictive Coding

การลดขนาดข้อมูลภาพด้วยวิธี Predictive Coding นี้ เป็นการอาศัยคุณสมบัติของข้อมูลภาพที่มีค่าจะมีความซ้ำๆ กัน และเมื่อข้อมูลภาพอินพุตถูกกำหนดให้มีความเกี่ยวพันกันนั้นก็คือ จุดภาพที่มีตำแหน่งอยู่ใกล้ๆ กัน มักจะมีค่าระดับแอมพลิจูดใกล้เคียงกันหรือเท่ากัน ดังนั้นจึงสามารถที่จะใช้ค่าของจุดภาพหนึ่งจุดหรือหลายๆ จุด ที่ผ่านมาในไลน์(line)นั้น ไลน์ก่อนหน้านั้น หรือในเฟรมที่ผ่านมา เป็นตัวคาดคะเนหรือแทนค่าจุดภาพปัจจุบัน ซึ่งโดยธรรมชาติทางสถิติของข้อมูลภาพ เราสามารถที่จะคาดคะเนค่าของข้อมูลได้ไม่ผิดพลาดมากนัก จากค่าที่ได้จากการคาดคะเนนี้เอาไปลบกับค่าจริงของจุดภาพ จะได้เป็นค่าความแตกต่างระหว่างค่าจริงกับค่าที่เราคาดคะเนเอาไว้ ซึ่งค่านี้นั้นจะมีขนาดเล็ก และค่าผลต่างนี้จะถูกนำไปเข้ารหัสเพื่อที่จะเก็บไว้ใช้ในตอนถอดรหัส พร้อมกับค่าที่เราคาดคะเนเอาไว้ ดังนั้นในการที่จะเก็บไว้ในหน่วยความจำหรือต้องการส่งก็ใช้ค่าสองค่านี้ เมื่อถึงตอนที่ให้นำภาพเดิมกลับมาหรือตอนถอดรหัส จะนำเอาค่าที่เราคาดคะเนไว้ในในตอนแรกบวกกับค่าของผลต่างของจุดภาพนั้นกับค่าคาดคะเน ก็จะได้เป็นค่าของจุดภาพนั้นๆ ค่าผิดพลาดที่ได้ในตอนถอดรหัสเกิดขึ้นได้จากการนี้เดี่ยวเท่านั้นคือ ตอนจัดระดับ (quantised) ค่าความแตกต่างของการเข้ารหัสเท่านั้น วิธีนี้เป็นวิธีที่ง่ายแก่การสร้างระบบ และสามารถลดขนาดของข้อมูลภาพให้เหลือประมาณ 1-2 bit/element [1]

2.2 Transform Coding

การลดข้อมูลภาพด้วยวิธีของ Transform Coding นี้เป็นวิธีที่ซับซ้อน และมีขั้นตอนมากกว่าวิธีการลดข้อมูลภาพโดย Predictive Coding หลักการของวิธี Transform Coding จะทำการแปลงข้อมูลอินพุตที่อยู่ในรูปของ data domain ให้อยู่ในรูปของ spectral หรือ frequency domain โดยใช้วิธีการ Transform แบบต่างๆ เช่น Fourier Transform แต่ในปัจจุบันนี้มีการใช้การ Transform ตัวอื่น ๆ ที่มีข้อดีและมีประสิทธิภาพในการเข้ารหัสสูง มีการคำนวณที่ง่ายกว่าอย่างเช่น คำนวณเฉพาะค่าจริงเท่านั้น การทำงานของ Transform จะเป็นการแปลงข้อมูลที่อยู่ในรูปของ spatial domain ให้อยู่ในรูปสัมพันธ์ของพลังงานความถี่ โดยค่าความถี่ต่ำๆ จะมีพลังงานสูง ที่ความถี่สูงพลังงานจะลดลงไป การเข้ารหัสจึงใช้จำนวนบิตสำหรับแต่ละช่วงความถี่ไม่เท่ากัน เมื่อต้องการอัตราบิตเรทสูงๆ ค่าของพลังงานความถี่สูงจะถูกตัดทิ้งไปเป็นส่วนใหญ่ เป็นเหตุให้รายละเอียดส่วนที่เป็นขอบในภาพขาดหายไป ทำให้ภาพที่ได้เบลอ ขาดความคมชัด

การ Transform ที่นิยมนำมาใช้ในการลดข้อมูลภาพมีอยู่ด้วยกันหลายวิธี เช่น Fast Fourier Transform, Fast Walsh-Hadamard Transform, Fast Slant Transform, Fast Discrete Cosine Transform, Fast Discrete Sine Transform เป็นต้น ซึ่งแต่ละวิธีก็มีข้อดีข้อเสียที่แตกต่างกันไป การ Transform ที่นิยมใช้กันมากได้แก่ Discrete Cosine Transform เพราะเป็นวิธีที่สามารถคำนวณได้ง่ายเนื่องจากการคำนวณเฉพาะค่าจริง ไม่มีค่าจินตภาพ(imaginary)

วิธี Transform Coding ถึงแม้ว่าจะเป็นวิธีที่ยุ่งยากแต่ก็สามารถสร้างระบบได้ด้วยอุปกรณ์ทางฮาร์ดแวร์ (hardware) ดิจิตอลความเร็วสูงได้ง่าย และเป็นระบบที่ยืดหยุ่น (adaptive system) สามารถที่จะลดขนาดของข้อมูลให้อยู่ในอัตราบิตเรทประมาณ 0.5-1.0 บิตต่อจุดภาพ ซึ่งเป็นช่วงอัตราการลดที่สามารถสร้างภาพเดิมกลับมาได้สมบูรณ์เพียงพอต่อการนำไปใช้งานต่างๆ

2.3 Hybrid Coding

Hybrid Coding เป็นเทคนิคที่นำข้อดีของวิธี Predictive Coding และ Transform Coding มาใช้ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะบางครั้งการลดขนาดข้อมูลภาพด้วย Transform Coding ไม่อาจจะให้รายละเอียดของภาพเพียงพอ ดังนั้นการเพิ่มรายละเอียดของภาพจึงต้องใช้ความสัมพันธ์ของจุดภาพที่มีอยู่ทั้งทางแนวนอนและทางแนวตั้ง โดยการใช้การ Transform แบบมิติเดียวในทิศทางแกนใดแกนหนึ่งของภาพ เช่น ใช้การ Transform กับข้อมูลภาพในทางแนวนอน ต่อจากนั้นจึงใช้ Predictive Coding กับประสิทธิภาพของการ Transform ที่ได้ เพื่อที่จะใช้ในการคาดคะเนค่าของกลุ่มสัมพันธ์ที่เหมือน ๆ กัน ที่ตามมาในทางแนวนอน ในกรณีที่มีความสัมพันธ์ของข้อมูลในทางแนวตั้งจะเป็นตัวกำหนดผลที่ได้ว่าถูกต้องมากน้อยเพียงใด แต่โดยเฉลี่ยแล้วค่าสัมพันธ์ที่ตามมาอีกจะมีค่าที่เหมือน ๆ กัน ซึ่งเหมือนกับการทำ Predictive ใน data domain นั้นเอง และในกรณีของการ Transform แบบสองมิติสามารถทำได้เร็วขึ้น อาจจะใช้การ Predictive กับค่าสัมพันธ์ของการ Transform ของภาพบริเวณเดียวกันแต่เป็นเฟรมที่แตกต่างกันที่ตามมา การใช้ Hybrid Coding ในลักษณะนี้สามารถใช้สำหรับภาพเคลื่อนไหวได้ ความจริงแล้ววิธีการของ Hybrid Coding นี้สามารถเป็นไปได้อีกลักษณะหนึ่งคือ ใช้การ Predictive ในขั้นตอนแรกก่อนแล้วจึงทำการ Transform แต่ในกรณีนี้ต้องการระบบที่ซับซ้อนมากกว่า

การลดข้อมูลภาพด้วยวิธีของ Hybrid Coding นี้ อาจจะพูดได้ว่ามีคุณสมบัติอยู่ระหว่างวิธีของ Predictive Coding และ Transform Coding ดังนั้นอัตราบิตเรทต่ำสุดของวิธีนี้จึง

ไม่สามารถที่จะทำให้ได้ต่ำกว่าวิธีของ Transform Coding เพียงแต่สามารถสร้างได้ง่ายกว่า โดยอัตราบิตเรตของระบบจะมีค่าประมาณ 1 บิตต่อจุดภาพ ซึ่งเป็นอัตราบิตเรตที่สามารถสร้างภาพเดิมกลับมาใหม่ (reconstruction) ได้ภาพที่มีคุณภาพดีพอสมควร

2.4 เกณฑ์การวัดความเหมือนจริงของภาพ (Image Fidelity)

ในการลดข้อมูลมัลติมีเดีย จะมีข้อมูลส่วนหนึ่งที่เกิดผิดพลาดหรือสูญหายไป ข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นนี้จะมีผลในตอนที่สร้างภาพกลับคืนมา(reconstruction) และค่าความผิดพลาดนี้จะอยู่ในช่วงหนึ่งที่สามารถยอมรับได้ ดังนั้นเกณฑ์การวัดความเหมือนจริงของภาพสามารถนำมาใช้ในการวัดประสิทธิภาพของระบบได้ ตัวอย่างเกณฑ์ที่นิยมใช้ในการวัดคุณภาพของภาพคือ ค่า root-mean-square (rms) ของ error ระหว่างข้อมูลภาพอินพุตและข้อมูลภาพเอาต์พุต นอกจากนี้ยังมีค่า rms ของอัตราส่วนของสัญญาณต่อสัญญาณรบกวนของภาพเอาต์พุต (Signal-to-Noise Ratio) เมื่อกำหนดให้ข้อมูลภาพอินพุตประกอบด้วยอาร์เรย์ขนาด $N \times N$ ของจุดภาพ $f(x,y)$ โดยที่ x, y มีค่าเป็น $0, 1, \dots, N-1$ และแต่ละจุดภาพมีค่าของระดับสีเทาที่เป็นไปได้คือ 2^m เมื่อ m เป็นจำนวนบิตของเลขไบนารี

สำหรับทุกค่าของ x และ y ในช่วง $0, 1, \dots, N-1$ ค่า error ระหว่างจุดภาพอินพุตและเอาต์พุตคือ

$$e(x,y) = g(x,y) - f(x,y) \tag{2.1}$$

เมื่อ $f(x,y)$ คือ ค่า input image ณ จุด x, y ใด ๆ

$g(x,y)$ คือ ค่า output image ณ จุด x, y ใด ๆ

ค่าเฉลี่ยของ error กำลังสองของภาพ (mean square error) คือ

$$\begin{aligned} e^2 &= \frac{1}{N^2} \sum_{x=0}^{N-1} \sum_{y=0}^{N-1} e^2(x,y) \\ &= \frac{1}{N^2} \sum_{x=0}^{N-1} \sum_{y=0}^{N-1} [g(x,y) - f(x,y)]^2 \end{aligned} \tag{2.2}$$

ดังนั้นค่า rms ของ error จึงสามารถเขียนได้ดังนี้ คือ

$$e_{rms} = [e^2]^{1/2} \tag{2.3}$$

ค่า root mean square error เป็นค่าที่ใช้ในการวัดความแตกต่างของข้อมูลอินพุทกับข้อมูลเอาต์พุท แต่เมื่อพิจารณาขนาดของข้อมูลเอาต์พุทต่อขนาดของสัญญาณรบกวน (noise) ก็จะได้เป็นค่า Signal-to-Noise Ratio (SNR) เมื่อกำหนดให้สัญญาณภาพเอาต์พุทแต่ละจุดประกอบด้วยสัญญาณอินพุทบวกด้วยค่าสัญญาณรบกวน นั่นคือ

$$g(x,y) = f(x,y) + e(x,y) \tag{2.4}$$

ดังนั้นค่า mean square Signal-to-Noise ของข้อมูลภาพเอาต์พุท สามารถหาได้โดยค่าเฉลี่ยของสัญญาณอินพุทกำลังสอง $g^2(x,y)$ หารด้วยค่าเฉลี่ยของสัญญาณรบกวนกำลังสอง $e^2(x,y)$ ของข้อมูลภาพทั้งหมด ซึ่งสามารถเขียนได้ดังนี้

$$(SNR)_{ms} = \frac{\frac{1}{N^2} \sum_{x=0}^{N-1} \sum_{y=0}^{N-1} g^2(x,y)}{\frac{1}{N^2} \sum_{x=0}^{N-1} \sum_{y=0}^{N-1} e^2(x,y)} \tag{2.5}$$

ค่า rms ของ SNR จึงสามารถเขียนได้ดังต่อไปนี้

$$(SNR)_{rms} = \left[\frac{1}{N^2} \sum_{x=0}^{N-1} \sum_{y=0}^{N-1} g^2(x,y) / \frac{1}{N^2} \sum_{x=0}^{N-1} \sum_{y=0}^{N-1} [g(x,y)-f(x,y)]^2 \right]^{1/2} \tag{2.6}$$

โดยที่ ทอมส่วนของสมการข้างบน เป็นสมการของสัญญาณรบกวนที่อยู่ในรูปของผลต่างระหว่างข้อมูลอินพุทกับข้อมูลเอาต์พุท

จากวิธีการที่ใช้ในการวัดความเหมือนจริงของภาพที่กล่าวมาข้างบนนี้ ไม่สามารถที่จะบ่งบอกหรือใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาได้แต่เพียงอย่างเดียว ในกรณีของภาพเอาต์พุทที่ได้จากการประมวลผลหรือรับส่งสัญญาณ โดยมีสายตาของมนุษย์เป็นตัวรับภาพจากจอภาพอีกทีหนึ่งอย่างเช่น broadcast TV, picture phone, หรืองานต่างที่มีการใช้ image processing เป็นต้น ระบบการมองเห็นของมนุษย์จะมีลักษณะคุณสมบัติพิเศษกล่าวคือ ระบบการมองเห็นของตาจะไวต่อ

ความเข้มของแสงในลักษณะของ logarithmic ดังนั้น error ในบริเวณที่เป็นที่มืดของภาพ จะเห็นได้ชัดกว่า error ที่อยู่ในบริเวณที่สว่าง และระบบการมองเห็นยังไวต่อการเปลี่ยนแปลง อย่างทันทีทันใดของระดับสีเทาด้วย error ที่อยู่บนขอบหรือใกล้ ๆ ขอบของวัตถุจะมีผลต่อการ มองเห็นมากกว่า error ที่อยู่ในโครงสร้างที่เป็นฉากหลังของภาพ ด้วยเหตุนี้ถึงแม้ว่าภาพสอง ภาพจะมีค่าของ rms error เท่ากัน แต่อาจจะปรากฏความแตกต่างของคุณภาพของการมองเห็น ที่แตกต่างกันได้

2.5 Discrete Cosine Transform coding

Discrete Cosine Transform Coding เป็นวิธีการที่ใช้ในการลดข้อมูลภาพที่ได้รับ ความนิยมอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้เพราะค่าสัมประสิทธิ์ในโดเมนของความถี่ที่ได้จะเป็นเทอมของ ค่าจริง(real time)เท่านั้น อีกทั้งยังสามารถคำนวณได้แบบรวดเร็ว (fast algorithms) และยังสามารถสร้างใช้งานจริงในลักษณะ real time โดยใช้ฮาร์ดแวร์ได้ไม่ยาก ในปัจจุบัน หลักการของ Discrete Cosine Transform ยังคงมีการวิจัยกันอยู่ต่อไปเพื่อให้สามารถลด ขนาดของข้อมูลให้ได้มากที่สุดพร้อมทั้งหาวิธีที่จะเพิ่มความเร็วในการคำนวณให้ได้เร็วขึ้นไปอีก

ดังนั้นในที่นี้จะยกตัวอย่างระบบการลดข้อมูลภาพโดยใช้เทคนิคของ Discrete Cosine Transform Coding โดยมีโครงสร้างของระบบเป็นดังรูปที่ 2.1 จาก block diagram ของการ Transform coder ภาพอินพุตที่เข้ามาจะถูกแยกออกเป็นบล็อกเล็ก ๆ โดยเราสามารถกำหนดขนาดของบล็อกได้ว่าให้เป็นเท่าไร ขนาดของบล็อกที่เหมาะสมจะเป็นตัวเพิ่ม ประสิทธิภาพในการรวมพลังงานของการ Transform ซึ่งจะทำให้ภาพที่ได้มีรายละเอียดที่ดี ความเหมาะสมของขนาดบล็อกค่าหนึ่ง ๆ จะเหมาะสมที่ค่าบิตเรตค่าหนึ่ง ๆ แต่อย่างไรก็ตามขนาดของบล็อกที่เหมาะสม สามารถคำนวณได้ด้วยคณิตศาสตร์ที่ยุ่งยากพอ ๆ กับการ Transform เลขที่เดียว โดยส่วนมากแล้วขนาดของบล็อกจะมีค่าเป็นเลขยกกำลังของสองอย่าง เช่น 4, 8, 16 ซึ่งได้มาจาก $2^2, 2^3, 2^4$ เป็นต้น หลังจากการแยกข้อมูลออกเป็นบล็อก ย่อย ๆ แล้ว ก็จะทำการ Transform ไปโดยอิสระของแต่ละบล็อก โดยมีสมการของการ Transform ทั้งแบบ มิติเดียว และสองมิติ ดังต่อไปนี้

$$F(k) = \sqrt{\frac{2}{N}} \alpha(k) \sum_{n=0}^{N-1} f(n) \cos\left[\frac{(2n+1)\pi k}{2N} \right] \quad \text{เมื่อ } k = 0, 1, \dots, N-1 \quad (2.7)$$

เมื่อ

$$\alpha(0) = \sqrt{\frac{1}{2}} \quad \text{และ} \quad \alpha(k) = 1 \quad \text{เมื่อ } k \text{ ไม่เท่ากับ } 0 \quad (2.8)$$

$F(k)$ เป็นผลที่ได้จากการ Transform และ $f(n)$ เป็นข้อมูลอินพุตตัวที่ n

ส่วนสมการของการ Transform แบบสองมิติสามารถเขียนได้ดังนี้คือ

$$F(u,v) = \frac{2}{N} \alpha(u)\alpha(v) \sum_{m=0}^{N-1} \sum_{n=0}^{N-1} f(m,n) \cos\left[\frac{(2m+1)u\pi}{2N}\right] \cos\left[\frac{(2n+1)v\pi}{2N}\right] \quad (2.9)$$

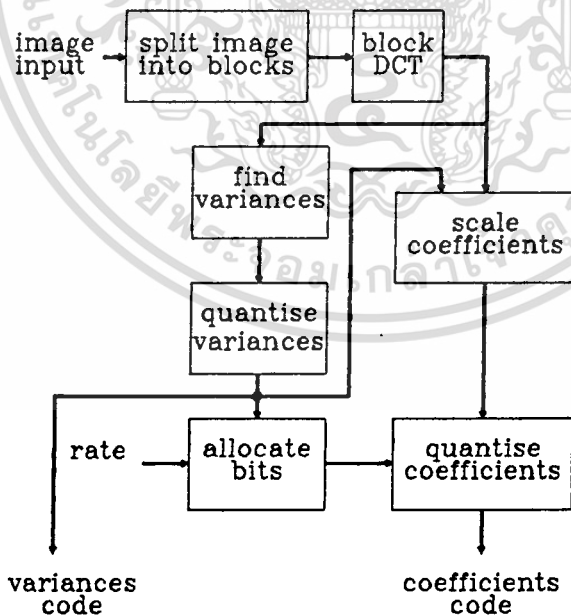
เมื่อ

u, v เป็นตัวแปรของ discrete frequency มีค่าเป็น $0, 1, 2, \dots, N-1$

$f(m, n)$ เป็นตำแหน่งของจุดภาพภายในบล็อกขนาด $N \times N$ ($0, 1, 2, \dots, N-1$)

$F(u, v)$ เป็นผลจากการทำ discrete cosine Transform

$$\alpha(0) = \sqrt{\frac{1}{2}} \quad \text{และ} \quad \alpha(j) = 1 \quad \text{เมื่อ } j \text{ ไม่เท่ากับ } 0$$

รูปที่ 2.1 บล็อกไดอะแกรม ตอน Forward Transform ของ DCT

หลังจากผ่านการ Transform โดยใช้ Discrete Cosine Transform เพื่อเปลี่ยนข้อมูลให้อยู่ในรูปของ frequency domain พลังงานรวมส่วนใหญ่ของข้อมูลจะถูกเก็บ (pack) อยู่ในสัมประสิทธิ์เพียงไม่กี่ตัวของ การ Transform จากสัมประสิทธิ์ที่ได้จะถูกนำมาหาค่า variances ของแต่ละบล็อก เพื่อที่จะนำค่า standard deviation ไปคำนวณหา bit allocate สำหรับจัดให้กับสัมประสิทธิ์แต่ละตัวในบล็อก และนอกจากนี้ยังส่งค่า standard deviation ไปยังทางด้านรับด้วยเพื่อใช้ในตอน decode ดังนั้นจึงต้องทำการจัดระดับ (quantise) ค่านี้ก่อนที่จะเก็บหรือส่งไปยังด้านรับ และค่าสัมประสิทธิ์ตัวอื่น ๆ ก็จะถูกปรับระดับ (normalise) ด้วยค่าของ variances ที่ได้หลังจากการกำหนด bit allocate เพื่อปรับค่าของสัมประสิทธิ์ให้อยู่ในช่วงของค่าบิตที่กำหนด ก่อนที่จะทำการ quantise ส่วนการกำหนดค่า bit allocate ของสัมประสิทธิ์ที่ตำแหน่ง (u,v) หลังการ Transform ในแต่ละบล็อกคือ

$$\begin{aligned}
 b_{uv} &= R + \frac{1}{2} \log_2 \left[\frac{\sigma_{uv}^2}{\left[\prod_{k=0}^{n-1} \prod_{l=0}^{n-1} \sigma_{kl} \right]^{1/N}} \right] \\
 &= \log_2 (\sigma_{uv}) + R - \frac{1}{N} \log_2 \left[\prod_{k=0}^{n-1} \prod_{l=0}^{n-1} \sigma_{kl} \right] \\
 &= \log_2 (\sigma_{uv}) + \beta
 \end{aligned}
 \tag{2.10}$$

เมื่อ σ_{uv} คือค่า standard deviation ของสัมประสิทธิ์ของการ Transform ที่ความถี่ (u,v) และ σ_{kl} เป็นค่า standard deviation ของสัมประสิทธิ์ของการ Transform ที่ตำแหน่ง kl โดย k และ l มีค่าเป็น 0 ถึง n-1 เมื่อ n คือขนาดของบล็อก และ N คือจำนวนของสัมประสิทธิ์ในแต่ละบล็อก โดยค่าคงที่ β กำหนดได้จาก

$$\beta = R - \frac{1}{N} \log_2 \left[\prod_{k=0}^{n-1} \prod_{l=0}^{n-1} \sigma_{kl} \right]$$

และค่าสูงสุดของบิตที่จะกำหนดให้กับสัมประสิทธิ์แต่ละตัวจะกำหนดให้อยู่ภายใต้ค่า b_{max}
 $0 \leq b_{uv} \leq b_{max}$ และค่า b_{uv} เป็นค่าจำนวนเต็ม

โดยที่ $\sum_u \sum_v b_{uv} = B$ และ $B = R$ เมื่อ R คือ ค่าบิตเรทที่ต้องการ

หลังจากการคำนวณ bit allocation ค่าสัมประสิทธิ์ของการ Transform แต่ละตัวในบล็อก จะถูกปรับค่า(normalise) ให้อยู่ในช่วงขนาดของของค่าไม่เกินจำนวนบิตที่กำหนด แล้วจึงทำการ quantise ค่าของสัมประสิทธิ์แต่ละตัว โดยอาศัยคุณสมบัติการกระจายพลังงานของสัมประสิทธิ์ของการ Transform ที่กล่าวไว้ว่าพลังงานส่วนใหญ่จะอยู่ที่ช่วงความถี่ต่ำ ๆ หรือนำรูปแบบการกระจายความหนาแน่นแบบ Gaussian หรือ Laplacian มาใช้ก็ได้ ดังนั้นสัมประสิทธิ์แต่ละตัวจะถูกกำหนดด้วยจำนวนบิตที่ไม่เท่ากันอย่างเช่น ตัวอย่างในรูปที่ 2.2 กลุ่มสัมประสิทธิ์ที่อยู่บนมุมซ้ายบน เป็นกลุ่มของความถี่ต่ำซึ่งถือว่าสำคัญจะถูกกำหนดด้วยจำนวนบิตสูง ในขณะที่กลุ่มสัมประสิทธิ์ที่อยู่มุมขวาล่าง เป็นกลุ่มของความถี่สูงซึ่งถือว่าไม่สำคัญจะถูกกำหนดด้วยจำนวนบิตต่ำ ๆ

รูปที่ 2.2 ตัวอย่างการกำหนดบิตให้กับสัมประสิทธิ์ในโดเมนความถี่หลังการแปลงด้วย DCT กับบล็อกขนาด 16x16 ซึ่งสามารถลดข้อมูลลงได้จาก 8 บิตต่อจุดภาพให้เหลือ 1.5 บิตต่อจุดภาพ

สำหรับขั้นตอนที่จะนำภาพกลับคืนมาหลังจากที่ได้เข้ารหัสไว้แล้ว สิ่งที่ต้องนำมาใช้ก็คือค่าของสัมประสิทธิ์ และค่าของ variances ของการ Transform โดยที่ค่าของ variances ถูกนำมาคำนวณค่า bit allocation จากค่าบิตแรกที่กำหนด แล้วจึงนำค่าที่ได้ไปใช้ในการคำนวณปรับค่าของสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการเข้ารหัสในตอนแรก เพื่อให้ได้ค่าสัมประสิทธิ์เดิมกลับมา (rescale coefficients) เพื่อจะได้ทำ Inverse Transform ต่อไป โดยมีสมการของการ

Inverse Transform เป็นดังนี้

กรณี one dimensional Inverse Transform

$$f(n) = \sqrt{\frac{2}{N}} \sum_k^{N-1} \sigma(k) F(k) \cos\left[\frac{(2n+1)\pi k}{2N}\right] \quad \text{เมื่อ } k = 0, 1, \dots, N-1 \quad (2.11)$$

เมื่อ $f(n)$ เป็นผลที่ได้จากการทำ Inverse Transform กับ $F(k)$ ซึ่งเป็นสัมประสิทธิ์จากการ Transform

กรณี two dimensional Inverse Transform

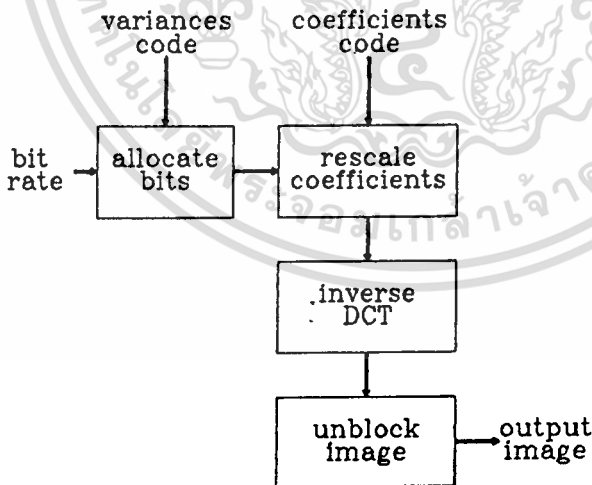
$$f(m,n) = \frac{2}{N} \sum_{u=0}^{N-1} \sum_{v=0}^{N-1} \alpha(u)\alpha(v) F(u,v) \cos\left[\frac{(2m+1)u\pi}{2N}\right] \cos\left[\frac{(2n+1)v\pi}{2N}\right] \quad (2.12)$$

เมื่อ

m, n เป็นตำแหน่งของจุดภาพ มีค่าตั้งเป็น $0, 1, 2, \dots, N-1$

$F(u, v)$ เป็นสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการ Transform ภาพขนาด $N \times N$

$f(m, n)$ เป็นผลลัพธ์ของการทำ inverse Transform

รูปที่ 2.3 แสดงบล็อกไดอะแกรมของ DCT decoding

ถึงแม้ว่าการลดข้อมูลภาพโดยใช้หลักการของการ Transform จะเป็นที่ยอมรับและได้รับความนิยมนำมาใช้กันแพร่หลายมาจนทุกวันนี้ เพราะสามารถสร้างได้ง่าย ทั้งการใช้ software และ การใช้ hardware อีกทั้งยังสามารถสร้างในลักษณะของ real time ได้ด้วย แต่ค่าของบิตเรทที่ใช้จะอยู่ในช่วง 1 ถึง 0.5 เพราะถ้าต่ำกว่านี้คุณภาพของภาพที่ได้จะแย่มาก คือเป็นภาพที่ขาดรายละเอียด ส่วนของขอบภาพจะเบลอไม่มีความคมชัด ทั้งนี้เนื่องจากการแปลง data domain ไปอยู่ในรูปของ frequency domain นั้น ที่ช่วงความถี่สูง ๆ ซึ่งเป็นส่วนบริเวณขอบต่าง ๆ ในภาพมักจะถูกลดทิ้งไป เพื่อให้ขนาดของข้อมูลลดลง จึงทำให้ขอบต่าง ๆ ในภาพไม่คมชัด และภาพที่ได้ยังมีลักษณะเป็นบล็อก ๆ ตามขนาดของบล็อกที่ถูกแบ่งในตอน Transform

รูปที่ 2.4 แสดงผลของ DCT ที่อัตราบิตเรท 0.5 bits/pixel

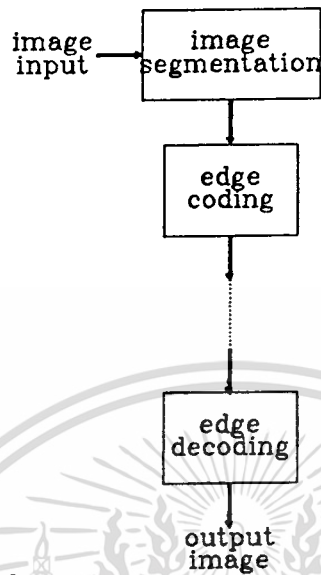

รูปที่ 2.5 แสดงผลของ DCT ที่อัตราบิตเรท 0.3 bits/pixel

2.6 การลดข้อมูลภาพโดยการเข้ารหัสพื้นที่ของภาพ

วิธีการลดข้อมูลภาพโดยการเข้ารหัสพื้นที่ของภาพหรือการเข้ารหัสภาพเชิงพื้นที่ มีหลักการคล้ายกับการเข้ารหัสแบบ predictive coding กล่าวคืออาศัยคุณสมบัติที่ว่าจุดภาพที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกันมักจะมีลักษณะที่คล้ายกัน ซึ่งวิธีนี้สามารถที่จะลดขนาดของข้อมูลให้เหลืออัตราบิตเรทที่ต่ำกว่า 0.5 bits/pixel โดยที่ยังคงสามารถรักษาหรือให้ความคมชัดของขอบภาพ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของภาพที่มีผลต่อการมองเห็น ได้ดีกว่าการลดข้อมูลโดยใช้ Transform coding

หลักการของการลดข้อมูลภาพโดยการเข้ารหัสภาพเชิงพื้นที่ อาศัยเทคนิคของ image processing ที่เรียกกันว่า image segmentation ในขั้นตอนการแบ่งส่วนของภาพเพื่อที่จะเน้นส่วนที่สำคัญในภาพให้เด่นชัดออกมาเป็นส่วน ๆ และใช้ผลที่ได้จากการแบ่งส่วนมาใช้ในการเข้ารหัส และเทคนิคการทำเชิงพื้นที่ที่นำมาใช้เป็นวิธีที่ใช้พื้นฐานของทฤษฎีกราฟที่เรียกว่า shortest spanning tree ซึ่งสามารถแบ่งรายละเอียดของภาพแต่ละส่วนให้สอดคล้องกับรายละเอียดของภาพทั้งภาพได้ที เมื่อได้ภาพหลังจากการทำเชิงพื้นที่แล้วจะนำไปเข้ารหัสส่วนของภาพแต่ละส่วน โดยจะทำการเข้ารหัสและเก็บเฉพาะส่วนที่เป็นขอบ พร้อมทั้งตำแหน่งจุดเริ่มต้นและค่าระดับสีเทาของแต่ละส่วนเท่านั้น รูปที่ 2.6 เป็นบล็อกไดอะแกรมของระบบการลดข้อมูลภาพที่เสนอต่อไป

รูปที่ 2.6 แสดงบล็อกไดอะแกรม การลดข้อมูลภาพโดยการเข้ารหัสภาพเชกเมนต์

จากรหัสที่เก็บเอาไว้เมื่อต้องการนำภาพเดิมกลับมาหรือการถอดรหัส จะใช้รหัสของขอบ โดยเริ่มจากจุดเริ่มต้น สร้างขอบขึ้นมาก่อนบนแนวอเรียของภาพ แล้วจึงทำการใส่ค่าระดับความเข้มของส่วนที่ได้สร้างขอบขึ้นมาจนครบทุกส่วน รายละเอียดของการทำเชกเมนต์ขึ้น การเข้ารหัสและการถอดรหัสนั้นจะกล่าวถึงในบทต่อ ๆ ไป

งานหอดสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

บทที่ 3

การกำจัดสัญญาณรบกวนด้วยวงจรรองมีชฐานที่ปรับขนาดได้อย่างอัตโนมัติ

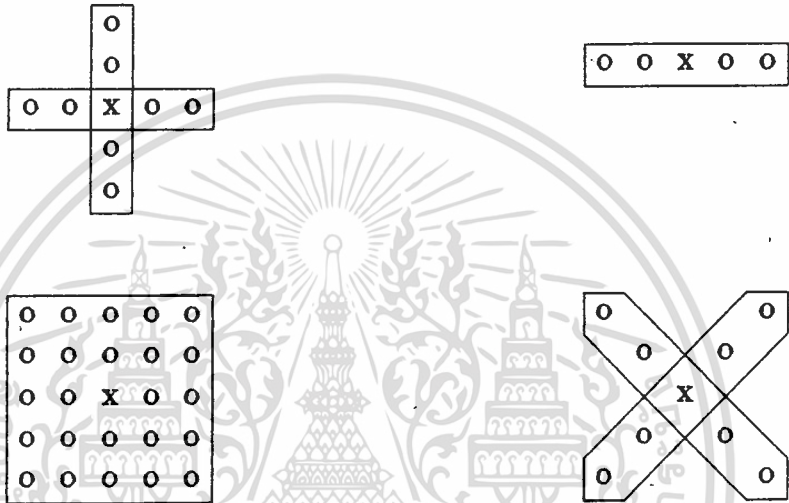
(Noise Removing by Median Filter With Auto-adaptive Length)

ลักษณะการได้มาของข้อมูลภาพทางดิจิทัลมีวิธีหลักๆ ที่สำคัญคือการใช้อุปกรณ์พวกสแกนเนอร์ สแกนจากภาพถ่าย และวิธีที่สองก็คือการใช้อุปกรณ์พวกดิจิทัล เซอร์ที่ใช้หลักการของการเปลี่ยน สัญญาณภาพที่ได้จากกล้องวิดีโอให้เป็นข้อมูลทางดิจิทัล โดยการถ่ายจากภาพโดยตรงหรือไม่ก็ถ่าย จากภาพที่มีการบันทึกไว้ก่อนแล้ว และในที่นี้ข้อมูลภาพที่นำมาใช้เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการดิจิทัล ซึ่งภาพที่ได้นี้บางภาพอาจจะมึสัญญาณรบกวนจากภายในปะปนเข้ามาด้วย หรือไม่ก็อาจจะเป็น สัญญาณรบกวนที่เกิดขึ้นในขั้นตอนการบันทึกก่อนที่จะมาทำการดิจิทัล ซึ่งอาจจะมึผลเสียในการนำ ไปใช้ในขั้นตอนต่อไปได้ โดยเฉพาะข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมมึปัญหาที่เกิเกิดขึ้นเสมอ ปกติ ถ้าหากมีสัญญาณรบกวนที่เรียกว่า Salt-and-Pepper noise ปะปนเข้ามาด้วยแล้วจะถูกทิ้งไป ไม่มีการนำมาใช้งาน ข้อมูลที่มีสัญญาณรบกวนแบบนี้ไม่มีผู้ใช้รายใดต้องการซื้อ ไปใช้งาน ถึงแม้ให้ ฟรีก็ไม่มีใครอยากได้ จึงทำให้ทางสถานีรับสัญญาณดาวเทียมต้องสูญเสียรายได้จากการขายภาพ ดังกล่าว และทำให้ผู้ซื้อต้องเสียเวลารออีกช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อดาวเทียมจะได้โคจรผ่าน บริเวณที่ต้องการ จากปัญหาดังกล่าว จึงได้พยายามคิดหาวิธีการที่จะกำจัดสัญญาณรบกวนเหล่านี้ และจากการศึกษาค้นคว้าได้พบว่า การกำจัดสัญญาณรบกวนด้วยวงจรรองมีชฐานแบบปรับขนาด ได้อย่างอัตโนมัติ[3] เป็นวิธีการที่ให้ผลในการกำจัดสัญญาณรบกวนได้ดี และสามารถนำมาใช้ได้ ผลดีกับภาพที่ต้องการลดขนาดข้อมูลโดยการเข้ารหัสภาพเชกเมนต์เช่น เพราะว่าในขั้นตอนของ การทำเชกเมนต์จะไม่มีส่วนที่เป็น region ที่มีจุดภาพเพียง 1 หรือ 2 จุด ซึ่งอาจจะเกิดจาก สัญญาณรบกวนหรือ noise ได้

3.1 วงจรรองมีชฐาน (Median Filters)

วงจรรองมีชฐานเป็นการประมวลผลภาพแบบไม่เป็นเชิงเส้น (Non-linear Operator) โดยอาศัยข้อมูลในตารางหน้าต่างที่ได้กำหนดขึ้นในบริเวณข้อมูลอินพุต แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมา เรียงกันตามค่าของระดับความเข้มจากค่าต่ำสุดไปหาค่าสูงสุดตามลำดับ จากการนำข้อมูลมา เรียง กันจะมีลำดับของข้อมูลที่อยู่ตรงกลางของค่าทั้งหมด และค่านี้อาจจะ เป็นค่าอินพุตตัวเดิมหรือค่าใหม่ ก็ได้ ถ้าหากว่าอินพุตที่เราสนใจมีค่าแตกต่างไปจากค่าของจุดภาพที่อยู่ใกล้เคียงมาก ค่านี้จะถือ เป็นสัญญาณรบกวนที่ปะปนเข้ามา กับข้อมูลภาพ เมื่อค่าอินพุตตัวนี้ไม่ถูกเลือกนี้ก็หมายความว่า

สัญญาณรบกวนได้ถูกกำจัดออกไป ความสามารถในการกำจัดสัญญาณรบกวน และคุณภาพความคมชัดของภาพเอ้าท์พุทที่ได้จะขึ้นอยู่กับรูปแบบและขนาดของตารางหน้าต่างที่กำหนด ซึ่งรูปแบบของตารางหน้าต่างที่นิยมนำมาใช้มีอยู่หลายแบบหลายขนาดด้วยกัน รูปที่ 3.1 เป็นตัวอย่างของตารางหน้าต่างที่นิยมใช้

รูปที่ 3.1 แบบต่าง ๆ ของตารางหน้าต่าง

วงจรกรองมีขยฐานเป็นที่รู้จักกันดีว่า สามารถกำจัดสัญญาณรบกวนแบบ Impulse ได้เป็นอย่างดีโดยที่ยังคงรักษาความคมชัดหรือขอบของภาพเอาไว้ได้[4-6] แต่อย่างไรก็ตามขนาดของตารางหน้าต่างของวงจรกรองมีขยฐาน (Window Length) จะเป็นตัวจำกัดคุณภาพของภาพที่ได้หลังจากการกรอง โดยภาพที่ได้หลังจากการกรองจะเบลอมากถ้าหากใช้ขนาดของตารางหน้าต่างใหญ่เกินไป ในกรณีตรงกันข้ามถ้าขนาดของตารางหน้าต่างมีขนาดเล็กเกินไปก็ไม่สามารถกำจัดสัญญาณรบกวนได้หมด การชดเชยปัญหาทั้งสองจึงได้มีการสร้างวงจรกรองมีขยฐานที่มีขนาดตารางหน้าต่างปรับขนาดได้อย่างอัตโนมัติตามปริมาณของสัญญาณรบกวนที่ปรากฏในตารางหน้าต่าง สำหรับสัญญาณรบกวนที่ปรากฏในข้อมูลภาพจะมีทั้งแบบพัลส์บวก(Positive Pulse) ซึ่งให้สัญญาณรบกวนเป็นจุดสีขาวหรือที่เรียกว่า Salt Noise กับสัญญาณที่เป็นพัลส์ลบ (Negative Pulse) ให้สัญญาณรบกวนเป็นจุดสีดำหรือที่เรียกว่า Pepper Noise

3.2 รูปแบบการจำลองสัญญาณรบกวน

สัญญาณรบกวนแบบอิมพัลส์ (impulse noise) จะมีลักษณะการรบกวนเป็นจุดเล็ก ๆ แต่จะเป็นค่าที่สูงหรือต่ำมาก ๆ ซึ่งบางทีอาจจะเรียกว่า Salt-and-Pepper noise เป็นสัญญาณที่มีค่าระดับสีเทา (Gray Level) ที่แตกต่างไปจากจุดข้างเคียงมาก ๆ และเกิดในช่วงสิ้นการรบกวนแบบนี้จะเห็นได้ชัดเจนมาก การจำลองการรบกวนแบบนี้ทำได้ดังต่อไปนี้

กำหนดให้

- $S_{i,j}$ คือ ค่าระดับสีเทาของภาพต้นแบบที่จุด (i,j)
- $X_{i,j}$ คือ ค่าระดับสีเทาของภาพที่ถูกรบกวนที่จุด (i,j)
- n คือ ค่าของสัญญาณรบกวน

ซึ่งจะได้ว่า

$$X_{i,j} = S_{i,j} \quad \text{เมื่อความน่าจะเป็นคือ } 1-p$$

$$X_{i,j} = S_{i,j} + n \quad \text{เมื่อความน่าจะเป็นคือ } p$$

เมื่อ p คือความน่าจะเป็นของการถูกรบกวน (error probability) ต่อจุดภาพทั้งหมดในภาพ n มีค่าการกระจายแบบ Uniform ในช่วงดังต่อไปนี้

$$0 < n < 255 - S_{i,j} \quad \text{สำหรับ Salt Noise}$$

$$-S_{i,j} < n < 0 \quad \text{สำหรับ Pepper Noise}$$

เนื่องจากภาพที่ใช้ในที่นี้ ในแต่ละจุดมีค่าระดับสีเทาอยู่ระหว่าง 0-255 โดยค่า 0 แสดงถึงค่าระดับสีเทาที่ดำที่สุด และค่า 255 แสดงถึงค่าระดับสีเทาที่ขาวที่สุด ดังนั้นค่าของ Salt Noise จึงมีค่าสูงสุดไม่เกิน 255 และค่าของ Pepper Noise มีค่าต่ำสุดคือ 0 ในการทดลองจะทำการสุ่มสัญญาณรบกวนทั้งสองแบบไปพร้อมๆ กัน โดยกำหนดค่า $p = 0.05$ ดังรูปที่ 3.4

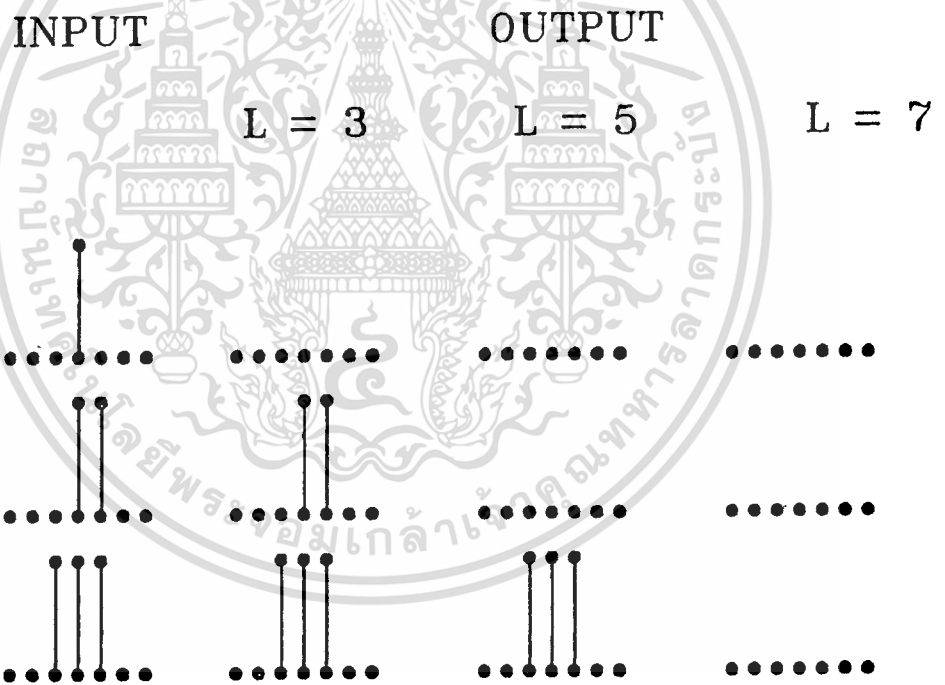
3.3 หลักการของวงจรรองมีขยฐานแบบปรับขนาดได้อย่างอัตโนมัติ

วงจรรองมีขยฐานเป็นเทคนิคในการประมวลผลสัญญาณแบบไม่เป็นเชิงเส้น ทำงานโดยการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำหนดตารางหน้าต่างให้เคลื่อนผ่านลำดับของจุดภาพ และแทนค่าของจุดภาพที่อยู่ตำแหน่งกึ่งกลางของตารางหน้าต่างด้วยค่ามัธยฐานของค่าจุดภาพที่อยู่ในตารางหน้าต่างนั้น รูปแบบของตารางหน้าต่างที่ใช้อาจมีได้หลายลักษณะ เช่น แบบกากบาท (Cross-Shaped) แบบจัตุรัส (Square-Shaped) เป็นต้น แต่ที่ยกตัวอย่างในบทนี้เป็นการแสดงผลที่ได้จากการใช้ตารางหน้าต่างแบบกากบาทเพียงแบบเดียว

สำหรับขบวนการของวงจกรองมีขยฐาน ได้จากการพิจารณาคุณสมบัติของการกรองแบบมีขยฐานดังนี้ จากรูปที่ 3.2 ที่ขนาดความยาวตารางหน้าต่างเท่ากับ 3 จุดภาพ มีความสามารถในการกำจัดสัญญาณรบกวนที่มีความกว้างเท่ากับ 1 จุดภาพ ในขณะที่ใช้ความยาวตารางหน้าต่างเท่ากับ 5 จุดภาพ สามารถกำจัดสัญญาณรบกวนที่มีความกว้างเท่ากับ 2 จุดภาพ และที่ความยาวตารางหน้าต่างเท่ากับ 7 จุดภาพ มีความสามารถในการกำจัดสัญญาณรบกวนที่มีความกว้างเท่ากับ 3 จุดภาพ

รูปที่ 3.2 ความสามารถในการกำจัดสัญญาณรบกวนของการกรองแบบมีขยฐานที่มีขนาดความยาวของตารางหน้าต่าง L ขนาดต่าง ๆ กัน

เราอาศัยคุณสมบัติที่กล่าวมาข้างต้น ช่วยในการตัดสินใจเลือกใช้ขนาดความยาวของตารางหน้าต่างให้เหมาะสม โดยการตรวจสอบจากจำนวนจุดของสัญญาณรบกวนซึ่งพิจารณาได้

ดังต่อไปนี้ วงจรกรองมีขยฐานแบบปรับขนาดได้อย่างอัตโนมัติที่ใช้กับสัญญาณรบกวนแบบ Salt Noise เมื่อตารางหน้าต่างเป็นแบบกาทบาทขนาดสูงสุดของความยาวตารางหน้าต่างเท่ากับ 5×5

จุดในตารางหน้าต่างในทิศทางแนวนอน ซึ่งกำหนดโดย

$$x(n-2), x(n-1), x(n), x(n+1), x(n+2).$$

จุดในตารางหน้าต่างในทิศทางแนวตั้ง ซึ่งกำหนดโดย

$$y(n-2), y(n-1), y(n), y(n+1), y(n+2).$$

โดยที่ตำแหน่ง $x(n) = y(n) =$ จุดกึ่งกลางของตารางหน้าต่าง

เรากำหนดให้ set ของ P และ Q เป็นผลต่างของค่าระดับสีเทาของจุดภาพ ณ. ตำแหน่งต่างๆ ในตารางหน้าต่าง เพื่อเป็นการตรวจสอบขนาดความกว้างของสัญญาณรบกวนที่อยู่ในตารางหน้าต่าง และนำค่าเหล่านี้ไปใช้ในขั้นตอนการตัดสินใจเพื่อเลือกขนาดของตารางหน้าต่าง

$$P_j = x(n+j-1) - x(n+j) \quad \text{เมื่อ } j = 1, 2$$

$$P_j = x(n+j+1) - x(n+j) \quad \text{เมื่อ } j = -1, -2$$

$$Q_j = y(n+j-1) - y(n+j) \quad \text{เมื่อ } j = 1, 2$$

$$Q_j = y(n+j+1) - y(n+j) \quad \text{เมื่อ } j = -1, -2$$

กำหนดให้ L_h, L_v คือ ขนาดของตารางหน้าต่างในแนวนอนและแนวตั้งตามลำดับ การพิจารณาเลือกขนาดของ L_h และ L_v ทำได้ดังนี้

I. การตรวจสอบทางแนวนอน :

ถ้า $(P_2 > T_2 \text{ หรือ } P_{-2} > T_2)$ หรือ $(P_1 > T_2 \text{ และ } P_{-2} > T_2)$ หรือ $(P_2 > T_2 \text{ และ } P_{-1} > T_2)$ เลือก $L_h = 5$ แล้วไปตรวจสอบแนวตั้ง

ถ้า $(P_1 > T_1 \text{ และ } P_{-1} > T_1)$ หรือ $(1/2 < P_1/P_{-1} < 2)$

เลือก $L_h = 3$ แล้วไปตรวจสอบแนวตั้ง

ถ้า $(-T_1 < P_1 < T_1$ และ $-T_1 < P_{-1} < T_1$ และ $-T_2 < P_2 < T_2$ และ $-T_2 < P_{-2} < T_2$)

เลือก $L_h = L_v = 1$ คือที่จุดกึ่งกลางของตารางหน้าต่ายังคงค่าเดิม นอกเหนือจากนี้ให้เลือก $L_h = 1$ แล้วไปตรวจสอบทางแนวตั้งต่อไป

II. การตรวจสอบทางแนวตั้ง :

ถ้า $(Q_2 > T_2$ และ $Q_{-2} > T_2)$ หรือ

$(Q_1 > T_2$ และ $Q_{-2} > T_2)$ หรือ

$(Q_2 > T_2$ และ $Q_{-1} > T_2)$

เลือก $L_v = 5$ แล้วทำการจัดเรียงลำดับข้อมูล

ถ้า $(Q_1 > T_1$ และ $Q_{-1} > T_1)$ หรือ

$(1/2 < Q_1/Q_{-1} < 2)$

เลือก $L_v = 3$ แล้วทำการจัดเรียงลำดับข้อมูล

ถ้า $(-T_1 < Q_1 < T_1$ และ $-T_1 < Q_{-1} < T_1$ และ

$-T_2 < Q_2 < T_2$ และ $-T_2 < Q_{-2} < T_2$)

เลือก $L_v = L_h = 1$ คือเลือกค่าเดิมที่จุดกึ่งกลางของตารางหน้าต่ายังคงค่าเดิม นอกเหนือจากนี้ เลือก $L_v = 1$ แล้วทำการจัดเรียงลำดับข้อมูล

ค่า T_1 และ T_2 เป็นค่า threshold ที่ใช้ในการทดสอบว่าค่า P และ Q จะเป็นเท่าไร จึงจะถือว่าเป็นสัญญาณรบกวน โดยจากการทดลองพบว่าค่าของ T_1 และ T_2 ที่ใช้มีค่าอยู่ระหว่าง 16 ถึง 48 และเป็นค่าเฉพาะภาพหนึ่งๆ เท่านั้น สำหรับในกรณีของ Pepper Noise ก็ทำในลักษณะเดียวกันกับของ Salt Noise ยกเว้นเพียงเปลี่ยนเครื่องหมายของ P และ Q ให้เป็นตรงกันข้ามแล้วทำตามขั้นตอนเดิมทุกประการ ซึ่งจากการทดลองได้ใช้การจำลองของสัญญาณรบกวนแบบผสมกันทั้งสองแบบ ดังนั้นในการกำจัดสัญญาณรบกวนหนึ่งจึงต้องใช้ขั้นตอนของการกรองแบบมีขยฐานแบบที่ใช้กับ Salt Noise ก่อนแล้วจึงใช้วงจรกรองแบบที่ใช้กับ Pepper Noise อีกครั้ง

3.4 ตัวอย่างและผลของวงจกรอง

ตัวอย่างการตรวจสอบค่าของสัญญาณรบกวน โดยสมมติให้ค่าระดับสีเทาของภาพในตารางหน้าต่างเป็นดังรูปต่อไปนี้

55
57
57   57   56   120   110
56
57

โดยตำแหน่งของจุดที่จะพิจารณาอยู่ในตำแหน่ง $n = 3$ เมื่อใช้ขั้นตอนของการกรองของ Salt Noise จะได้ว่า

$$x(1) = 57, \quad y(1) = 55$$

$$x(2) = 57, \quad y(2) = 57$$

$$x(3) = 56, \quad y(3) = 56$$

$$x(4) = 120, \quad y(4) = 56$$

$$x(5) = 110, \quad y(5) = 57$$

$$P_1 = x(3) - x(4) = 56 - 120 = -64$$

$$P_2 = x(4) - x(5) = 120 - 110 = 10$$

$$P_{-1} = x(3) - x(2) = 56 - 57 = -1$$

$$P_{-2} = x(2) - x(1) = 57 - 57 = 0$$

ในทำนองเดียวกัน

$$Q_1 = y(3) - y(4) = 56 - 56 = 0$$

$$Q_2 = y(4) - y(5) = 56 - 57 = -1$$

$$Q_{-1} = y(3) - y(2) = 56 - 57 = -1$$

$$Q_{-2} = y(2) - y(1) = 57 - 55 = 2$$

และโดยกำหนดให้ว่า $T_1 = 30$, $T_2 = 40$ แล้วจึงทำการตรวจสอบ

การตรวจสอบทางแนวนอน

จากเงื่อนไขแรก (คือถ้าเป็นจริงให้เลือก $L_n = 5$) ปรากฏว่าไม่เป็นจริง
จากเงื่อนไขต่อมา ปรากฏว่าไม่เป็นไปตามเงื่อนไขอีก จึงต้องตรวจสอบต่อไป
ในเงื่อนไขที่ 3 ก็ไม่เป็นจริงดังนั้นจึง เลือก $L_n = 1$

การตรวจสอบทางแนวตั้ง

จากเงื่อนไขแรกปรากฏว่าไม่เป็นจริง
จากเงื่อนไขที่ 2 ก็ไม่เป็นจริงตามเงื่อนไข จึงต้องตรวจสอบต่อไป
และในเงื่อนไขถัดมาก็ไม่เป็นจริงอีก ดังนั้น จึงเลือก $L_v = 1$

ดังนั้นเราจึงได้ความยาวของตารางหน้าตาทั้งในแนวนอนและแนวตั้งเท่ากันคือ 1 ซึ่งนั้น
ก็หมายความว่าไม่ต้องมีการจัดเรียงลำดับของข้อมูลในตารางหน้าตาต่าง หรือไม่มีการเปลี่ยนแปลง
ค่าของข้อมูลในจุดที่กำลังพิจารณา(จุดกึ่งกลางของหน้าตาต่าง) นั้นเอง จากตัวอย่างข้างบนจะเห็นว่า
ที่จุด $x(4)$ มีค่าสูงแตกต่างจากจุดใกล้เคียงจุดอื่นๆ มาก นั้นก็หมายความว่าจุดนี้อาจจะเป็น
สัญญาณรบกวนซึ่งเป็นสัญญาณรบกวนสีขาว (Salt Noise) หรืออาจจะเป็นขอบของภาพก็ได้
เพราะค่าของจุดภาพที่ตำแหน่งถัดไปคือ $x(5)$ ก็มีค่าสูงเช่นกัน ส่วนในกรณีของสัญญาณรบกวนแบบ
Pepper Noise นั้นจะมีค่าที่ต่ำกว่าค่าใกล้เคียงมากๆ เมื่อดูจากภาพก็จะเห็นเป็นจุดสีดำที่เด่น
ชัดมาก ในการกำจัดเราก็เลือกใช้ขั้นตอนของการกรองตามชนิดของสัญญาณรบกวน จากตัวอย่าง
ถ้าเราใช้วงจรถอดรอยขรุขระแบบธรรมดา คือทำการเรียงข้อมูลในตารางหน้าตาต่างที่กำหนดขนาด
ไว้ตายตัว ค่าของจุดที่กำลังพิจารณาจะถูกเปลี่ยนไปโดยที่จุดนั้นไม่ได้เป็นสัญญาณรบกวนเลย
ซึ่งจากค่าเดิมคือ 56 เป็น 57 จึงเป็นสาเหตุทำให้ภาพที่ได้เบลอไม่คมชัด

สำหรับสาเหตุที่เลือกใช้ขนาดความยาวสูงสุดของตารางหน้าตาต่างเท่ากับ 5 เพราะว่าเป็น
ขนาดที่กำลังเหมาะสมทั้งในด้านประสิทธิภาพในการกำจัดสัญญาณรบกวน และขั้นตอนในการทำงาน
เพราะถ้าใช้ความยาวของตารางหน้าตาต่างที่ยาวมากกว่านี้ ขั้นตอนในการตรวจเช็คก็จะซับซ้อนและ
เสียเวลามากขึ้นในขณะที่ถ้าใช้ขนาดของตารางหน้าตาต่างเล็กกว่านี้ประสิทธิภาพก็จะด้อยตามไปด้วย
แต่ถ้าหากว่าในภาพมีความหนาแน่นของสัญญาณรบกวนมาก ก็สามารถที่จะเพิ่มขนาดของตารางหน้า
ตาต่างได้ โดยเพิ่มขั้นตอนในการตรวจสอบเข้าไปอีก ในการทดลองได้จำลองสัญญาณรบกวนแบบ
อิมพัลส์สีขาวและสีดำเข้าไปในข้อมูลภาพดังรูปที่ 3.4 ส่วนในรูปที่ 3.5 3.6 เป็นผลของวงจรถอด
รอยขรุขระแบบตารางหน้าตาต่างคงที่ และแบบที่สามารถปรับขนาดได้อัตโนมัติตามลำดับ ความ
แตกต่างของผลที่ได้จากวงจรถอดทั้งสองสามารถแสดงให้เห็นได้ดังรูปที่ 3.7 และ 3.8 ซึ่งเป็น
error ของวงจรถอดที่อยู่ในรูปค่าสมบูรณ์ของผลต่างของภาพเอาท์พุทกับภาพเดิม(รูปที่ 3.3)

รูปที่ 3.3 แสดงข้อมูลภาพเดิมก่อนใส่สัญญาณรบกวน

รูปที่ 3.4 เป็นภาพจากรูปที่ 3.3 ที่ได้ใส่สัญญาณรบกวนแบบอิมพัลส์เข้าไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

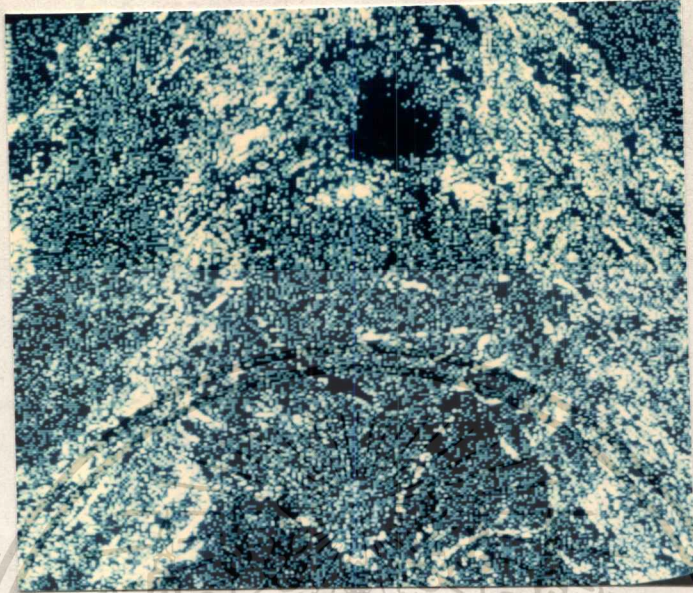

รูปที่ 3.5 เป็นผลที่ได้จากการใช้วงจรรองมัลติฐานแบบกากบาทขนาด 5 x 5

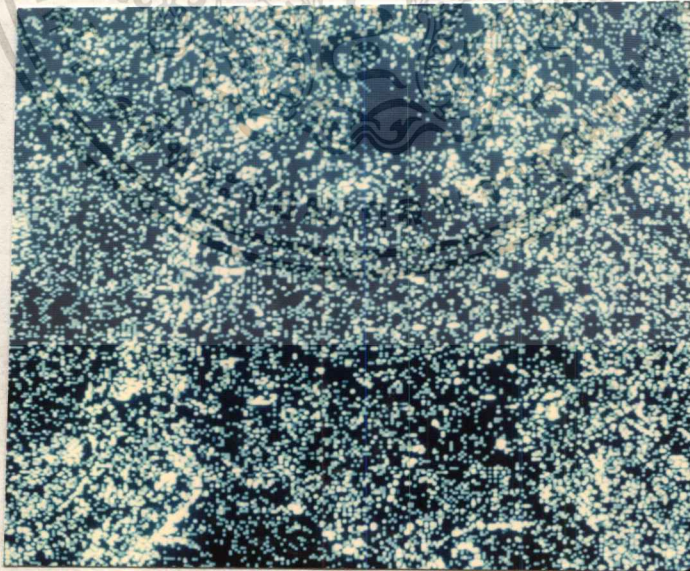

รูปที่ 3.6 เป็นผลที่ได้จากการใช้วงจรรองมัลติฐานแบบปรับขนาดได้อัตโนมัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 3.7 แสดง Error ของวงจรรองมัธยมฐานแบบกากบาทคงที่ขนาด 5x5

รูปที่ 3.8 แสดง Error ของวงจรรองมัธยมฐานแบบปรับขนาด ได้อัตโนมัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การทำอิมเมจเซกเมนเตชัน

(Image Segmentation)

การนำภาพมาใช้ในงานการประมวลผลทางดิจิทัลนั้น ภาพที่นำมาใช้จะต้องอยู่ในลักษณะของข้อมูลทางดิจิทัล แต่โดยทั่วไปแล้วการเก็บบันทึกภาพจะทำการในรูปแบบของสัญญาณที่ต่อเนื่อง (analog) อย่างเช่น ใช้กล้องทีวี (TV camera) เป็นตัวรับภาพแล้วบันทึกลงบนเทปแม่เหล็ก ดังนั้นการที่จะนำภาพเหล่านั้นมาใช้ในการประมวลผลทางดิจิทัลแล้ว จึงจำเป็นต้องมีกรรมวิธีในการเปลี่ยนลักษณะของสัญญาณให้เหมาะสมเสียก่อน โดยอาศัยวงจรแปลงอนาล็อกเป็นดิจิทัล (A/D Converter) จากสัญญาณต่อเนื่องมาเป็นจุดภาพ ซึ่งจุดภาพเหล่านั้นจะเป็นส่วนที่เล็กที่สุดที่รวมขึ้นมาเป็นภาพ โดยจำนวนของจุดภาพที่มีเป็นพันเป็นหมื่นจุด เรียงตัวกันตามเวลาของสัญญาณอินพุตที่เข้ามา และการแสดงภาพทางดิจิทัลส่วนมากแล้วนิยมใช้แสดงออกทางจอทีวี (TV screens) หรือ ไม้ก็ทางมอนิเตอร์ (monitor) โดยอยู่ในรูปของอาร์เรย์สองมิติ (x,y) ซึ่งจะเป็นการกำหนดจำนวนเส้นและจำนวนจุดต่อเส้นของภาพ ตัวอย่างเช่นภาพมีความละเอียดขนาด 256 เส้น และเส้นละ 256 จุด เป็นต้น โดยที่จุดภาพแต่ละจุดสามารถแสดงความแตกต่างของระดับสีเทา (gray level) ได้เท่าไรนั้นขึ้นอยู่กับขนาดของจำนวนบิตที่ใช้ในการเก็บข้อมูล โดยทั่วไปแล้วมักจะกำหนดให้มีความแตกต่างของระดับสีเป็น 256 ระดับ สำหรับภาพขาวดำ ซึ่งนับว่าเป็นค่าที่เพียงพอในการแสดงภาพ เพราะตาของคนเรานั้นปกติก็ไม่สามารถที่จะแยกความแตกต่างของระดับสีเทาได้ถึง 256 ระดับ

4.1 ทำ Image Segmentation เพื่ออะไร

ลักษณะการมองของมนุษย์นั้น จะรับหรือกลั่นกรองเอาส่วนที่สำคัญของภาพที่รับเข้ามาทางสายตา แล้วส่งส่วนที่สำคัญเหล่านั้น ไปยังสมอง เพื่อที่จะแปลความหมายของภาพที่รับเข้ามา จุดประสงค์ของการทำอิมเมจเซกเมนเตชันก็เป็นเช่นเดียวกัน กล่าวคือ การแยกหรือกลั่นกรองส่วนที่สำคัญของภาพออกมาให้เห็นเด่นชัดขึ้น โดยการรวมส่วนของภาพที่มีค่าระดับความเข้มใกล้เคียงหรือที่ ทำกันให้เป็นส่วนเดียวกัน และแยกส่วนที่มีค่าระดับความเข้มที่ต่างกันมากออกไป เป็นอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งค่าระดับความแตกต่างที่มีค่าน้อยนั้น บางครั้งสายตามนุษย์ไม่สามารถจะแยกแยะได้ แต่เมื่อผ่านการทำเซกเมนเตชันความแตกต่างนั้นจะเห็นได้ชัดขึ้น

ถึงแม้ว่าในปัจจุบันนี้ราคาของหน่วยความจำจะถูกลงมาบ้างแล้วก็ตาม การลดขนาดของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลภาพก็ยังเป็นสิ่งจำเป็นที่สำคัญ เพราะว่าภาพๆ หนึ่ง ไม่เพียงแต่ ใช้พื้นที่หน่วยความจำที่มีขนาดใหญ่เท่านั้น แต่ในกรณีที่ต้องการส่งข้อมูลภาพผ่านไปในระบบการสื่อสารนั้นยังคงต้องใช้ เวลาและความกว้างของแบนด์วิดท์สำหรับการส่งข้อมูลเป็นจำนวนมาก ภาพเซกเมนต์ขึ้นจึงสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาดังที่กล่าว ได้เป็นอย่างดี

4.2 หลักการของ Image Segmentation

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการทำอิมเมจเซกเมนต์ขึ้น เป็นการแยกหรือกลั่นกรองส่วนที่สำคัญของภาพออกมาให้เด่นชัดขึ้น โดยจะทำการแยกส่วน (region) ของวัตถุในภาพออกเป็น ส่วน ๆ ทั้งนี้เนื่องจากเนื้อของวัตถุที่เป็นบริเวณเดียวกัน จะมีลักษณะของจุดภาพที่มีคุณสมบัติพื้นฐานที่เหมือนกัน อย่างเช่น สี ความสว่างของภาพ หรือโครงร่างของภาพ จากนั้นจึงทำการแทนค่าของจุดภาพในแต่ละส่วนด้วยค่าเฉลี่ยของจุดภาพในบริเวณนั้น การทำเซกเมนต์ขึ้นนั้น เราสามารถใช้หลักการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ได้

4.2.1 Edge Detection

การตรวจหาขอบ (Edge Detection) สามารถที่จะนำมาใช้ในขั้นตอนการของการทำอิมเมจเซกเมนต์ขึ้นได้ เพราะว่าวัตถุหรืออาณาบริเวณของวัตถุสามารถที่จะแยกออกจากสิ่งรอบข้างได้ด้วยขอบ เราสามารถที่จะตรวจสอบ (detected) ได้ด้วยความแตกต่างของระดับสีหรือโครงร่างของวัตถุในภาพ ส่วนของภาพ (region) ที่ตรวจได้จะถูกล้อมรอบด้วยขอบ อย่างไรก็ตาม การทำเซกเมนต์ขึ้นด้วยการตรวจหาขอบนั้น ส่วนของภาพที่ได้จะขึ้นอยู่กับความคมชัดของขอบ ซึ่งภาพที่เบลอ ภาพที่ไฟกัสไม่ดี หรือภาพที่ขอบไม่มีความคมชัด ถ้าหากนำไปทำเซกเมนต์ขึ้นได้ด้วยวิธีนี้ จะให้ผลที่ไม่ดี อีกทั้งการทำเซกเมนต์ขึ้นด้วยวิธีนี้ เราไม่สามารถที่จะกำหนดจำนวนส่วน (number of region) ของภาพได้

4.2.2 Thresholding

วิธีการของ Thresholding นี้ อาศัยพื้นฐานของฮิสโตแกรม (histogram) ของระดับสีเทาที่กระจายอยู่ในภาพเป็นตัวแบ่งส่วนของภาพ โดยการกำหนดว่าถ้าฮิสโตแกรมแยกออกเป็นหลาย ๆ กลุ่มที่เด่นชัด กลุ่มเหล่านี้จะเป็นตัวแสดงคุณสมบัติที่แตกต่างของภาพนั้น ๆ ค่าเทอร์สโฮลด์

(threshold) จะถูกเลือกจากตำแหน่งรอยต่อระหว่าง mode ของกลุ่มข้อมูลในฮิสโตแกรม แล้วจึงนำมาใช้ในการแบ่งส่วนของภาพนั้น ซึ่งวิธีนี้ส่วนของภาพที่ได้จะขึ้นอยู่กับการกระจายของ mode ในฮิสโตแกรมของภาพ

4.2.3 Region Clustering

Region Clustering เป็นวิธีการการทำเซกเมนต์ขั้นที่อาศัยคุณสมบัติที่เหมาะสมของจุดภาพในการสร้างส่วนของภาพ โดยที่ภายในบริเวณเดียวกันจะต้องถึงกันและมีค่าระดับสีเทาใกล้เคียงกัน ในปัจจุบันนี้มีวิธีการที่ใช้หลักการอันนี้หลายวิธีด้วยกัน เช่น split and merge วิธีการนี้จะเริ่มต้นด้วยการเลือกจุดภาพขึ้นมาก่อนหนึ่งจุด ต่อจากนั้นก็ทำการพิจารณาจุดภาพที่อยู่ใกล้เคียง (neighbours) เพื่อที่จะรวมเข้าเป็นส่วนเดียวกัน จุดภาพที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงทุกจุดที่อยู่ภายใต้เกณฑ์การรวมจะกลายเป็นส่วนของภาพที่เกิดขึ้นในภาพนั้น แต่ถ้าจุดภาพที่อยู่ใกล้เคียงนั้นตรวจสอบแล้วไม่อยู่ภายใต้ของเกณฑ์การรวม จุดภาพนั้นจะไม่ถูกรวมเข้าไปในส่วนนั้นของภาพ แต่จะถูกเลือกให้เป็นจุดเริ่มต้นของส่วนอื่นๆ ต่อไป หลังจากที่จะจุดภาพทุกจุดได้รวมตัวกันเป็นกลุ่ม (region) การที่จะทำให้ได้ส่วนของภาพสมบูรณ์ขึ้นก็สามารถที่จะเริ่มใหม่ โดยการแยกแต่ละส่วนออก แล้วใช้หลักการการรวมกันของจุดภาพที่กล่าวมาแล้วอีกครั้งหนึ่ง วิธีการของ Region clustering จะพยายามหาจุดภาพเริ่มต้นในการสร้าง region เพื่อให้ได้ผลที่ดีที่สุดในการเริ่มรวมจุดภาพ วิธีการทำเซกเมนต์ขั้นที่ใช้อีกวิธีหนึ่งคือ การทำอิมเมจเซกเมนต์ขั้นด้วยการแบ่งแยกและรวมโดยตรง (Directed Split-and-Merge)[7] วิธีการนี้อาศัยโครงสร้าง Quartic Picture Tree ของข้อมูล แต่จะมีข้อเสียในขั้นตอนของการรวมจุดภาพเข้าด้วยกัน เนื่องจากในขั้นตอนดังกล่าวจะขาดความอิสระในการรวมจุดภาพ ดังนั้นจึงได้มีผู้เสนอวิธีการใหม่คือ วิธีการแบ่งและรวบรวมที่มีการปรับปรุง(Modification of Split-and-Merge) [8] ถึงแม้ว่าวิธีการนี้จะให้ผลดีกว่าสองวิธีการที่กล่าวมาแล้วข้างต้นก็จริง แต่อย่างไรก็ตามการทำเซกเมนต์ขั้นด้วยหลักการของ region clustering ก็ยังมีข้อจำกัดอยู่ คือไม่สามารถที่จะสร้างส่วนของภาพที่เป็นเส้นที่มีขนาดเล็กในภาพได้พอ

4.3 ทำไมถึงใช้วิธีการของทฤษฎีกราฟ

เนื่องจากวิธีของทฤษฎีกราฟ เป็นวิธีที่มีการนำเอาข้อมูลส่วนใหญ่ของภาพ(global data) มาใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจแยกและการรวมของ region ด้วย ดังนั้นการทำเซกเมนต์ขั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

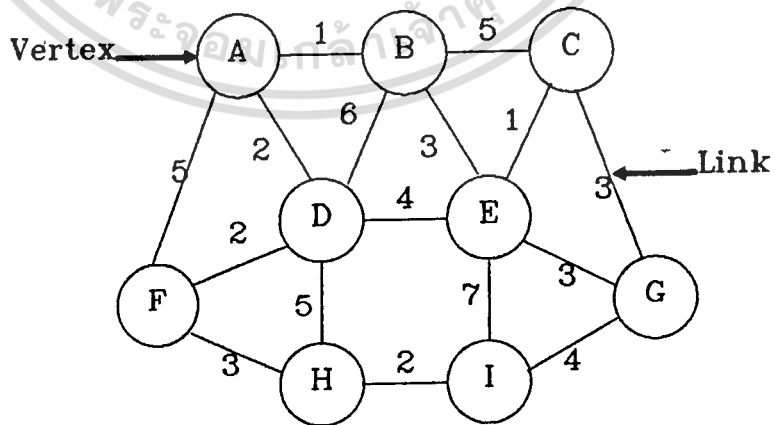
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยใช้วิธีของทฤษฎีกราฟจึงสามารถให้ภาพเซกเมนต์ที่มีความกลืนของ region ตามลักษณะโครงสร้างของภาพเดิม นอกจากนี้ยังสามารถที่จะกำหนดจำนวนของ region ได้แน่นอนตามที่ต้องการ ดังนั้นรายละเอียดของภาพซึ่งขึ้นอยู่กับจำนวนของ region ก็สามารถกำหนดได้เช่นกัน การทำเซกเมนต์ขั้นด้วยวิธีนี้จึงเหมาะในการนำไปใช้ในงาน image understanding และ image data compression จากการศึกษาที่เราสามารถกำหนดจำนวน region ของพื้นที่ในภาพได้ เมื่อนำมาประยุกต์กับเทคนิคการเข้ารหัสภาพที่จะได้เสนอในวิทยานิพนธ์นี้ ทำให้เราสามารถลดข้อมูลภาพลงได้เป็นจำนวนมาก

4.4 ทฤษฎีกราฟ (Graph Theory)

ในหัวข้อนี้จะเป็นการกล่าวถึงความหมายของคำศัพท์ และรายละเอียดของทฤษฎีกราฟที่จำเป็นที่ต้องนำมาใช้ในการทำเซกเมนต์ขั้นภาพ ทฤษฎีกราฟเป็นการศึกษาเกี่ยวกับกราฟและการนำมาประยุกต์ใช้งานของกราฟ โดยให้ $G = (V, E)$ เป็นกราฟที่ประกอบด้วยจุดยอด (vertices) ที่ต่อเชื่อมกับจุดยอดอื่นๆ โดยตัวเชื่อม (Links) $E_{i,j}$ จะเชื่อมต่อจุดยอด V_i และ V_j เข้าด้วยกัน ในขณะที่น้ำหนัก (Weight) จุดยอดของกราฟ V_i คือ v_i และค่าน้ำหนักของตัวเชื่อม (Link Weight) $E_{i,j}$ คือ $e_{i,j}$ จุดยอดแต่ละจุดของกราฟไม่จำเป็นต้องเชื่อมต่อกับจุดยอดอื่นๆ ทุกจุด แต่ถ้ามีการเชื่อมทุกๆ จุดก็จะเป็นกราฟที่สมบูรณ์

รูปที่ 4.1 เป็นตัวอย่างของกราฟที่ประกอบด้วยจุดยอด 9 จุดคือ A, B, C, D, E, F, G, H, และ I ตามลำดับ พร้อมกันนี้ได้แสดงค่าน้ำหนักของตัวเชื่อมระหว่างจุดยอดแต่ละจุดด้วย

รูปที่ 4.1 แสดงกราฟตัวอย่าง

สำหรับคำศัพท์ที่สำคัญ ๆ ในทฤษฎีกราฟ ที่จำเป็นต้องนำมาใช้ในการทำเชกแมนเตชั่นของภาพ ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กราฟย่อย (Partial Graph) เป็นกราฟที่ประกอบด้วยจำนวนจุดยอดเท่ากับกราฟต้นแบบ (Original Graph) แต่จะมีตัวเชื่อมเป็นซัพเซต(subset)ของกราฟต้นแบบ ดังตัวอย่างในรูปที่ 4.2

ลูกโซ่ (Chain) เป็นจำนวนของจุดยอดที่ต่อเนื่องกัน โดยจุดยอดแต่ละจุดจะเชื่อมต่อกับจุดยอดถัด ๆ ไปด้วยตัวเชื่อมภายในกราฟ

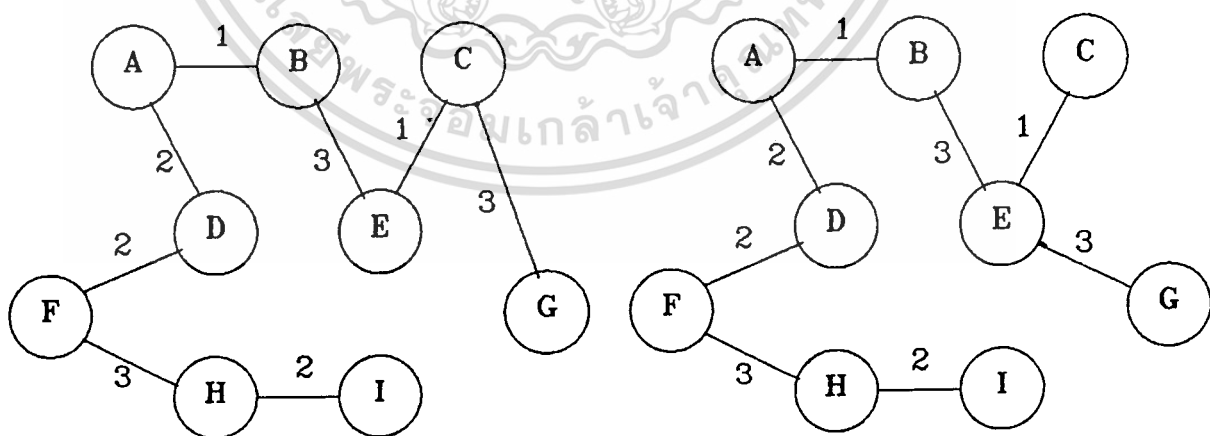
ไซเคิล (Cycle) เป็นทางเดินลูกโซ่ ที่มีจุดยอดเริ่มต้นและจุดยอดสุดท้ายเป็นจุดเดียวกัน ดังตัวอย่างของจุดยอด A, B, E, และ D ในรูปที่ 4.1

ทรี (Tree) เป็นเซตของลูกโซ่ที่ต่อกันในกราฟ แต่จะไม่ครบวงจรหรือไม่เป็นไซเคิล ดังนั้นทรีที่เชื่อมต่อกับจุดยอด N จุด จะมีตัวเชื่อมทั้งหมดเท่ากับ N-1

สแพนนิ่งทรี (Spanning Tree) คือทรีที่เป็นกราฟย่อย

ชอร์ตเตสต์สแพนนิ่งทรี (Shortest Spanning Tree) หรือ SST เป็นสแพนนิ่งทรีที่ให้ผลรวมของน้ำหนักตัวเชื่อมมีค่าต่ำสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ดังนั้นชอร์ตเตสต์สแพนนิ่งทรีจึงไม่จำเป็นต้องมีเพียงกรณีเดียวดังตัวอย่างในรูปที่ 4.2 แสดงลักษณะของกราฟย่อยที่เป็น SST ด้วย

ฟอเรสต์ (Forest) เป็นเซตของทรีที่อยู่ในกราฟ

รูปที่ 4.2 แสดงกราฟย่อยที่เป็นชอร์ตเตสต์สแพนนิ่งทรี

จากคำศัพท์ต่าง ๆ ที่กล่าวมา จะถูกนำมาใช้ในขั้นตอนของการแปลงข้อมูลภาพให้อยู่ในรูปแบบของกราฟเพื่อการหาข้อแตกต่างที่หนึ่งของกราฟ สำหรับการทำให้ชัดเจนขึ้น

4.4.1 การแปลงข้อมูลภาพไปเป็นกราฟ

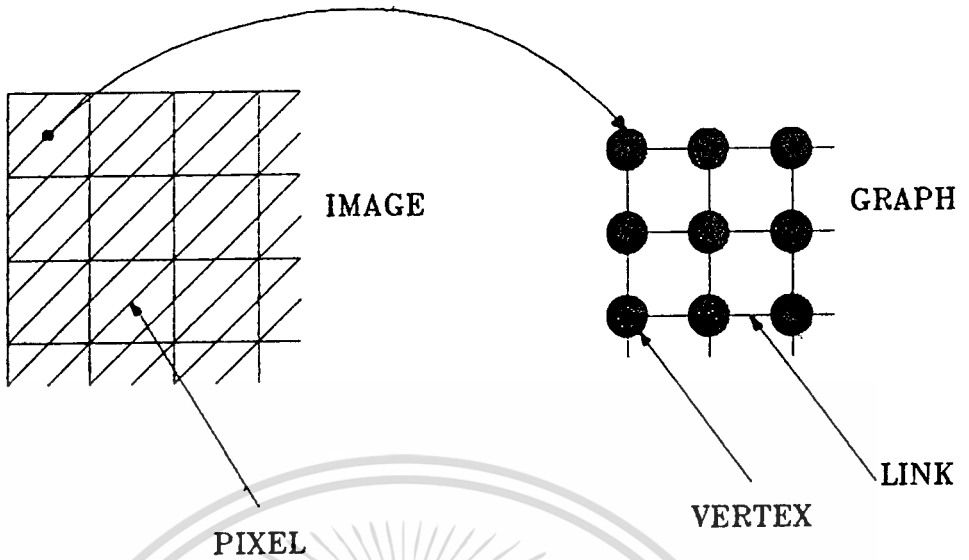
การใช้ทฤษฎีกราฟในการวิเคราะห์ข้อมูลภาพหรือการทำเชกเม้นต์ขั้นนั้น ข้อมูลเดิมของภาพ (original image) จะถูกเปลี่ยนให้อยู่ในรูปแบบของกราฟเสียก่อน โดยการแปลงจุดภาพแต่ละจุดให้เป็นจุดยอดของกราฟ และน้ำหนักของจุดยอดบนกราฟขึ้นอยู่กับระดับความเข้มของจุดภาพ ดังนั้นถ้าความเข้มหรือระดับสีเทาของจุดภาพที่ตำแหน่ง (x,y) คือ $f(x,y)$ แล้วน้ำหนักจุดยอดของกราฟก็คือ

$$v_i = f(x,y) \quad (4.1)$$

โดยที่ x, y ถูกแปลง (map) ไปเป็น i ในลักษณะ one-to-one mapping หลังจากนั้นทำการกำหนดค่าน้ำหนักตัวเชื่อมของจุดยอดต่าง ๆ ซึ่งสามารถที่จะกำหนดได้หลายแบบ แต่ในที่นี้จะใช้เป็นค่าสัมบูรณ์ (absolute value) ของค่าความแตกต่างระหว่างจุดยอดของกราฟที่อยู่ข้างเคียง ซึ่งเป็นการวัดความเหมือนหรือความใกล้เคียง (similarity) ของระดับความเข้มระหว่างจุดภาพที่อยู่ใกล้ ๆ กันนั่นเอง จะได้ว่า

$$e_{i,j} = |v_i - v_j| \quad (4.2)$$

จุดยอดของกราฟแต่ละจุดสามารถที่จะเชื่อมกับจุดยอดอื่น ๆ ภายในกราฟ แต่ที่มีประโยชน์และเพื่อลดความยุ่งยาก จะใช้การเชื่อมต่อของจุดยอดเฉพาะจุดยอดที่อยู่ใกล้กันที่สุดเท่านั้น โดยที่สามารถเชื่อมกับจุดใกล้เคียงโดยรอบได้แบบ 4 ทิศทาง และ 8 ทิศทาง แต่ในที่นี้การทำเชกเม้นต์ขั้นแรกเราจะใช้การเชื่อมต่อแบบ 4 ทิศทาง เพื่อความสะดวกและเป็นการลดขนาดของข้อมูลในตอนประมวลผล (process) จากรูปที่ 4.3 เป็นตัวอย่างการแปลงข้อมูลภาพเดิมให้เป็นกราฟสำหรับนำไปดำเนินการในขั้นต่อไป

รูปที่ 4.3 แสดงการแปลงข้อมูลภาพไปเป็นกราฟ

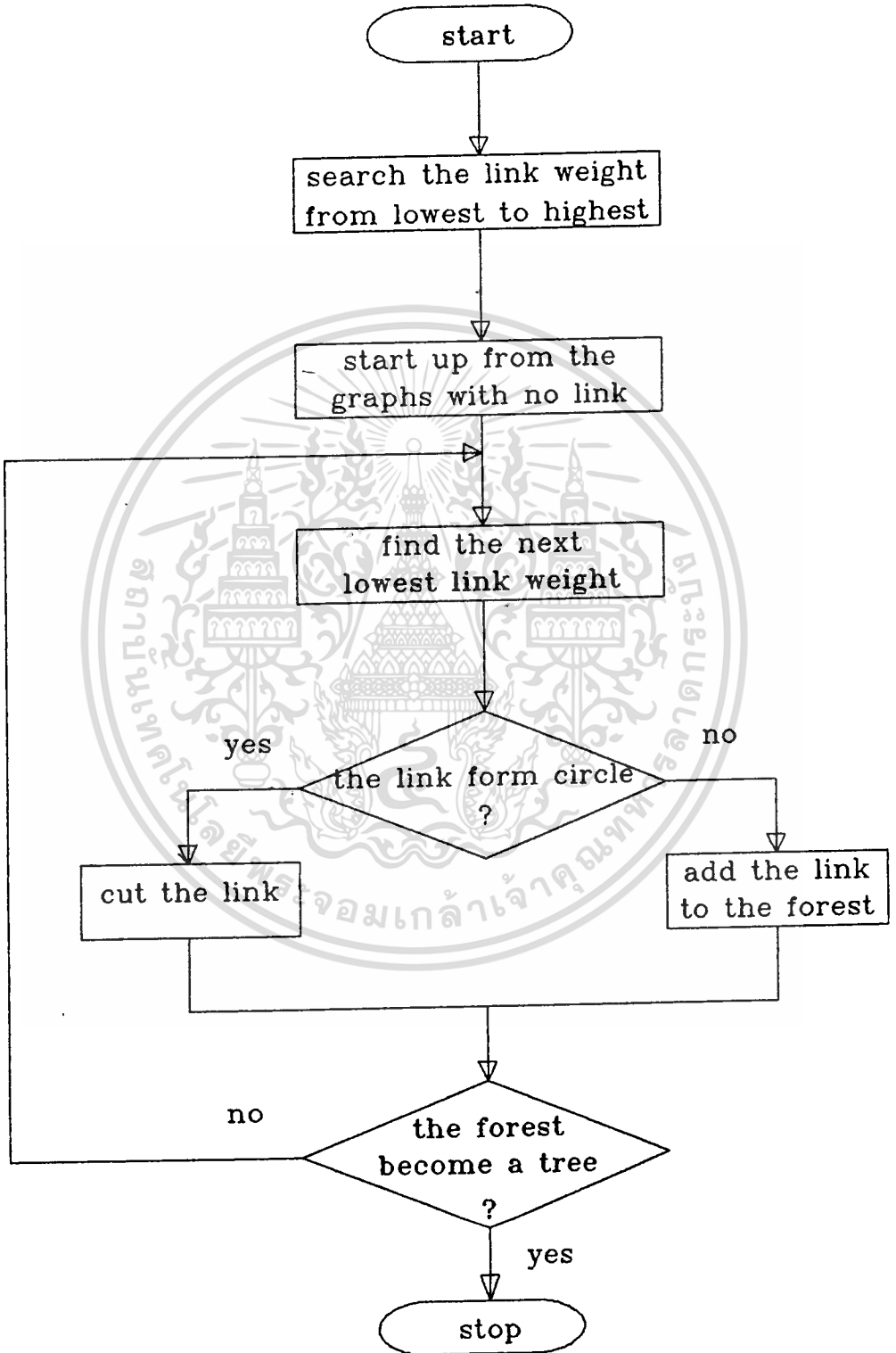
4.4.2 การหาขีดสุดเสถียรภาพของกราฟ

วิธีการในการคำนวณหาขีดสุดเสถียรภาพของกราฟ มีรูปแบบการคำนวณอยู่หลายวิธี เมื่อภาพถูกแปลงให้อยู่ในรูปของกราฟที่มีความสัมพันธ์แบบ 4 ทิศทาง วิธีการของ Kruskal's Algorithm [10] ถูกนำมาใช้ เวลาในการคำนวณของวิธีนี้เป็นสัดส่วนกับจำนวนของตัวเชื่อมคูณด้วยค่าล็อก (log) ของจุดยอด หรือเท่ากับ $E \cdot \log V$ เมื่อ E เป็นจำนวนของตัวเชื่อม และ V เป็นจำนวนจุดยอดในกราฟ วิธีการนี้จะสร้างขีดสุดเสถียรภาพโดยการเชื่อมต่อของฟอเรสต์เข้าด้วยกันด้วยตัวเชื่อมที่มีค่าน้ำหนักต่ำที่สุด เริ่มต้นจากจุดยอดทุก ๆ จุด ทำการหาตัวเชื่อมที่มีค่าต่ำสุด แล้วจึงทำการสร้างกราฟขึ้นมาจากจุดยอดเหล่านั้น โดยค่อย ๆ เชื่อมจุดยอดของกราฟที่มีค่าน้ำหนักของตัวเชื่อมน้อยที่สุดขึ้นเป็นทีแรก แล้วจึงเชื่อมต่อเหล่านั้นเข้าด้วยกันเป็นขีดสุดเสถียรภาพด้วยตัวเชื่อมที่มีค่าน้ำหนักต่ำสุดเช่นกัน จนกระทั่งจุดยอดทุกจุดบนกราฟกลายเป็นเสถียรภาพของกราฟ

รายละเอียดของวิธีการหาซื้อเตสท์สแพนนิ่งทรีมีดังต่อไปนี้

- (1) จัดเรียงลำดับค่าน้ำหนักตัวเชื่อมของกราฟจากค่าต่ำไปหาค่าสูง
- (2) เริ่มจากฟอเรสต์ของกราฟที่ยังไม่มีตัวเชื่อม
- (3) กระทำซ้ำจากนั้นไป
- (4) หาตัวเชื่อมที่มีค่าน้ำหนักต่ำสุดตัวต่อไป
- (5) ถ้าตัวเชื่อม ๆ ต่อกันแล้วไม่ทำให้เกิดเป็นไซเคิล
- (6) รวมตัวเชื่อมตัวนี้เข้าไปในฟอเรสต์
- (7) ถ้าทำให้เกิดไซเคิล
- (8) ตัดตัวเชื่อมทิ้งไป
- (9) จนกระทั่งฟอเรสต์กลายเป็น สแพนนิ่งทรีของกราฟ

จากลำดับหัวข้อทั้ง 9 สามารถที่จะเขียนเป็นโปรแกรมของการหาซื้อเตสท์สแพนนิ่งทรีของกราฟได้ดังรูปที่ 4.4

รูปที่ 4.4 แสดงโฟลว์ชาร์ต การหา SST ของกราฟ

4.5 การแบ่งส่วนภาพจากสแพนนิงทรีของกราฟ (Segmentation from Spanning Tree)

เมื่อการทำอิมเมจเซกเม้นต์ขึ้นถึงการแบ่งภาพออกเป็น region ย่อย ๆ ที่ไม่ซ้อนทับกัน และทุก ๆ region ยังคงเป็นส่วนประกอบของภาพอยู่เช่นเดิม ดังนั้นสแพนนิงทรีซึ่งเป็นส่วนของกราฟที่ได้มาจากการแปลงข้อมูลภาพ จึงสามารถที่จะนำมาใช้ในการแบ่งส่วนของภาพได้ โดยที่เซกเม้นต์แต่ละเซกเม้นต์จะได้มาจากการตัดตัวเชื่อมของสแพนนิงทรี ฟลอเรสต์ของสแพนนิงทรีที่โดนตัดจะแทนแต่ละส่วนของภาพ โดยถ้า T เป็นทรีในฟลอเรสต์ ดังนั้น $P(T)_i$ สามารถกำหนดได้ดังนี้

$$P(T)_i = \begin{cases} 1 & \text{ถ้า } V_i \text{ เป็นสมาชิกของ } T \\ 0 & \text{เมื่อเป็นอย่างอื่น} \end{cases} \quad (4.3)$$

ถ้ากำหนดให้ $M_{x,y}$ เป็นการแปลง (mapping) จาก (x,y) ไปเป็น T ดังนั้น $P(T)_i$ ของกราฟสามารถแปลงกลับไปเป็นภาพได้ โดยที่ทุก ๆ ตัวของ $P(T)_i$ จะเป็นตัวกำหนดขอบเขตและจำนวนของจุดภาพในแต่ละเซกเม้นต์ของภาพ และแต่ละเซกเม้นต์จะมีค่าระดับของความเข้มเป็นค่า ๆ หนึ่ง เมื่อกำหนดให้ $p(T)$ เป็นค่าความเข้มของเซกเม้นต์นั้นๆ จะได้ว่า

$$p(T)_i = \frac{\sum_1 P(T)_i \cdot V_i}{\sum_1 P(T)_i} \quad \text{สำหรับทุกค่าของ } i \quad (4.4)$$

ในที่นี้ $p(T)$ จึงหมายถึงค่าเฉลี่ยน้ำหนักของจุดยอดของทรี ที่ใช้เป็นค่าความเข้มของเซกเม้นต์ในภาพ ส่วนการแปลงจากภาพเดิมไปเป็นภาพเซกเม้นต์ขึ้น $S_{x,y}$ นั้น สามารถที่จะเขียนได้ดังนี้

$$S_{x,y} = p(M_{x,y}) \quad (4.5)$$

จากกราฟที่เราได้ทำการคำนวณหา SST ไว้แล้ว สามารถนำมาใช้ในการทำเซกเม้นต์ขึ้น โดยการตัด SST ของกราฟตรงตำแหน่งที่มีค่าของตัวเชื่อมที่มีค่าสูงสุด ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าแต่ละ

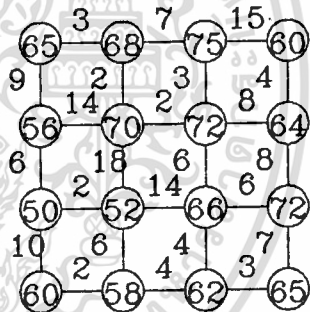
เชกเมนต์ของภาพที่แยกกันนั้นมีค่าความแตกต่างจากบริเวณจุดภาพที่ใกล้เคียงมากที่สุด และยังเป็นตัวยืนยันได้ว่าจุดภาพทุก ๆ จุด ที่อยู่ใกล้กันจะมีคุณสมบัติใกล้เคียงกับจุดภาพที่อยู่ใกล้ ๆ กันในของแต่ละเชกเมนต์มากกว่าจุดภาพอื่นๆ ที่อยู่ต่างเชกเมนต์ออกไป และเชกเมนต์ต่อ ๆ ไปสามารถหาได้โดยการตัดตัวเชื่อมของ SST ตัวต่อไป วิธีการในการทำเชกเมนต์ขึ้นจาก SST สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ทำการแปลงข้อมูลภาพให้อยู่ในรูปของกราฟ
2. ทำการหา SST ของกราฟ
3. ทำการตัด SST ของกราฟเป็นจำนวน $N-1$ ครั้ง จะทำให้ได้ภาพที่ประกอบด้วย N เชกเมนต์
4. ทำการแปลงกราฟที่ถูกตัดแล้วซึ่งเรียกว่า ฟอเรสต์ กลับเป็นภาพเชกเมนต์

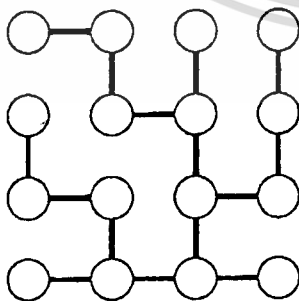
รูปที่ 4.5 เป็นตัวอย่างข้อมูลภาพขนาด 4×4 จุดภาพนำมาแปลงเป็นกราฟแล้วหา SST ของกราฟต่อจากนั้นจึงนำมาทำเชกเมนต์ขึ้นดังรูปที่ 4.6 ตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

65	68	75	60
56	70	72	64
50	52	66	72
60	58	62	65

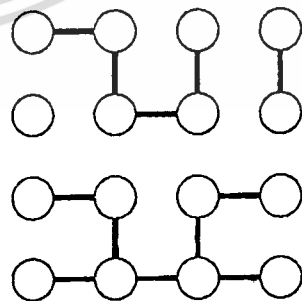
image

graph of image

sst

forest of spanning graph

รูปที่ 4.5 แสดง SST ของกราฟและการได้มาของภาพเชกเมนต์ขึ้น

70	70	70	62
56	70	70	62
60.6	60.6	60.6	60.6
60.6	60.6	60.6	60.6

segment image

รูปที่ 4.6 แสดงภาพเซกเมนต์ที่ได้จากข้อมูลในรูปที่ 4.5

4.6 การแบ่งส่วนภาพจากรีเคอร์ซีฟชอร์ตเตสต์สแพนนิ่งทรี (RSST)

เนื่องจากขั้นตอนในการสร้าง SST ของกราฟนั้น ได้จากการจัดเรียงค่าลิ่งเวทจากค่าต่ำสุด ไปยังค่าสูงสุด ในการจัดเรียงค่าลิ่งเวทแต่ละครั้งหมายถึงการรวมเอา region ทั้งสองที่ถูก เชื่อมต่อด้วยลิ่งเวทนั้นเข้าด้วยกัน ภายหลังกการรวม region แล้วลิ่งเวทอื่น ๆ ที่เชื่อมต่อกับ region นั้น มิได้มีการปรับเปลี่ยนค่าให้สอดคล้องกับค่าเฉลี่ยของ region ขบวนการดังกล่าวก่อให้เกิดข้อเสียสองประการกล่าวคือ ประการแรก ถ้าหากเกิดสัญญาณรบกวนในภาพก่อนทำการ เซกเมนต์ขึ้น จะทำให้จุดภาพที่เป็นสัญญาณรบกวนถูกแยกออกมาเป็นเซกเมนต์เล็ก ๆ ซึ่งจะมีผล เสียโดยตรงต่อการลดข้อมูลภาพ ประการสุดท้ายจะเกิดปัญหาเนื่องจากบางครั้งจุดภาพขาวกับจุด ภาพดำที่แตกต่างกันมาก อาจถูกนำมารวมอยู่ใน เซกเมนต์เดียวกัน ถ้าหากจุดภาพทั้งสองดังกล่าว ถูกเชื่อมต่อด้วยกลุ่มจุดภาพที่มีค่าระดับความเข้มสว่าง เรียงไล่กันไป ดังนั้นค่าความแตกต่างของ ระดับความเข้มสว่างของจุดภาพที่ใกล้กันจะมีค่าแตกต่างกันน้อย ทำให้ค่าลิ่งเวทที่ได้จากกลุ่มจุด ภาพดังกล่าวมีค่าต่ำ ๆ จึงมีผลทำให้ต้องรวมจุดภาพขาวกับจุดภาพดำอยู่ใน region เดียวกัน

ปัญหาต่าง ๆ ของวิธี SST นั้นเกิดจากค่าเวทที่ใช้ กล่าวคือ มิได้มีการปรับเปลี่ยน ค่าเวทและค่าลิ่งเวทให้สอดคล้องกับค่าเฉลี่ยของ region ซึ่งเป็น global information ดัง นั้นในการแก้ปัญหาของ SST สามารถทำได้โดยการใช้วิธีของ Recursive Shortest Spanning Tree (RSST) ซึ่งใน RSST นี้จะ ได้ทำการปรับเปลี่ยนค่าลิ่งเวทต่าง ๆ ที่เชื่อมต่อกับ region ผลลัพธ์ให้สอดคล้องกับค่าเฉลี่ยของ region (ซึ่งถือเป็นเวทของ region นั้นเอง) ที่ได้จากการกำจัดค่าลิ่งเวทต่ำสุด อันเป็นการรวมจุดภาพเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของ

region นั้นเอง ดังนั้นในการรวมจุดภาพแต่ละครั้งจะมีการปรับปรุงค่าลิ่งเวทตามค่าเฉลี่ยของ region ใหม่ตลอดเวลา วิธีการแบบนี้จึงถูกเรียกว่า รีเคอร์ซีฟสตอร์ตเตสทีทเพนนิ่งทรี (Recursive Stortest Spanning Tree)

เนื่องจากทุก ๆ จุดภาพในแต่ละ region จะมีค่าระดับสีเทาเท่ากัน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า จุดยอดของกราฟจุดหนึ่งสามารถให้แสดงแทนตลอดทั้ง region ถ้าหากตัด SST ออกเป็นฟอเรสต์ (เพื่อแบ่งเป็น region ต่าง ๆ) แต่ละทรีจะกลายเป็นจุดยอดจุดหนึ่ง ดังนั้นในการแปลงจากกราฟกลับไปเป็นภาพจะเป็นการแปลงแบบหนึ่งจุดไปยังหลายจุด และแต่ละ partition $P(i)_{x,y}$ ที่ถูกกำหนดโดยจุดยอด V_1 ของกราฟจะเป็นไปตามสมการ (4.6)

$$P(i)_{x,y} = \begin{cases} 1 & \text{ถ้า } V_1 \text{ map ไปเป็น } (x,y) \\ 0 & \text{เมื่อเป็นอย่างอื่น} \end{cases} \quad (4.6)$$

และค่าเวทของจุดยอดของกราฟสามารถกำหนดได้จาก

$$V_1 = \frac{\sum_{x,y} P(i)_{x,y} \cdot f(x,y)}{\sum_{x,y} P(i)_{x,y}} \quad \text{สำหรับทุก ๆ ค่าของ } x \text{ และ } y \quad (4.7)$$

$f(x,y)$ คือค่าระดับสีเทาของจุดภาพ ณ ตำแหน่ง x,y

การแปลงข้อมูลภาพไปเป็นกราฟในตอนเริ่มแรกนั้นเหมือนกับวิธีแรกที่กล่าวมาแล้ว แต่ในขั้นตอนต่อ ๆ ไปโครงสร้างของกราฟจะถูกทำให้เปลี่ยนแปลงตลอดเมื่อมีการคำนวณซ้ำ ๆ (recursion) ในตอนเริ่มต้นจุดภาพแต่ละจุดจะถูกพิจารณาเป็นส่วนของภาพที่แยกกันเป็นคณะ region จากนั้นจะทำการรวมเอาสอง region เข้าด้วยกัน การรวมจุดยอดจะเริ่มจาก จุดยอด V_1 และ V_j ที่มีค่าความแตกต่างน้อยที่สุด จะถูกรวมเข้าด้วยกันได้เป็นจุดยอดใหม่ V_k ซึ่งเป็นตัวกำหนดค่าเฉลี่ยของ region ใหม่เห็นเอง โดยที่

$$V_k = \frac{\sum_{x,y} (P(i)_{x,y} \cdot f(x,y) + P(j)_{x,y} \cdot f(x,y))}{\sum_{x,y} (P(i)_{x,y} + P(j)_{x,y})} \quad \text{สำหรับทุกค่าของ } x,y \quad (4.8)$$

และ region ใหม่ที่ได้คือ $P(k)_{x,y}$ ซึ่งเป็นผลจากการรวม region ทั้งสองเข้าด้วยกัน นั่นคือ

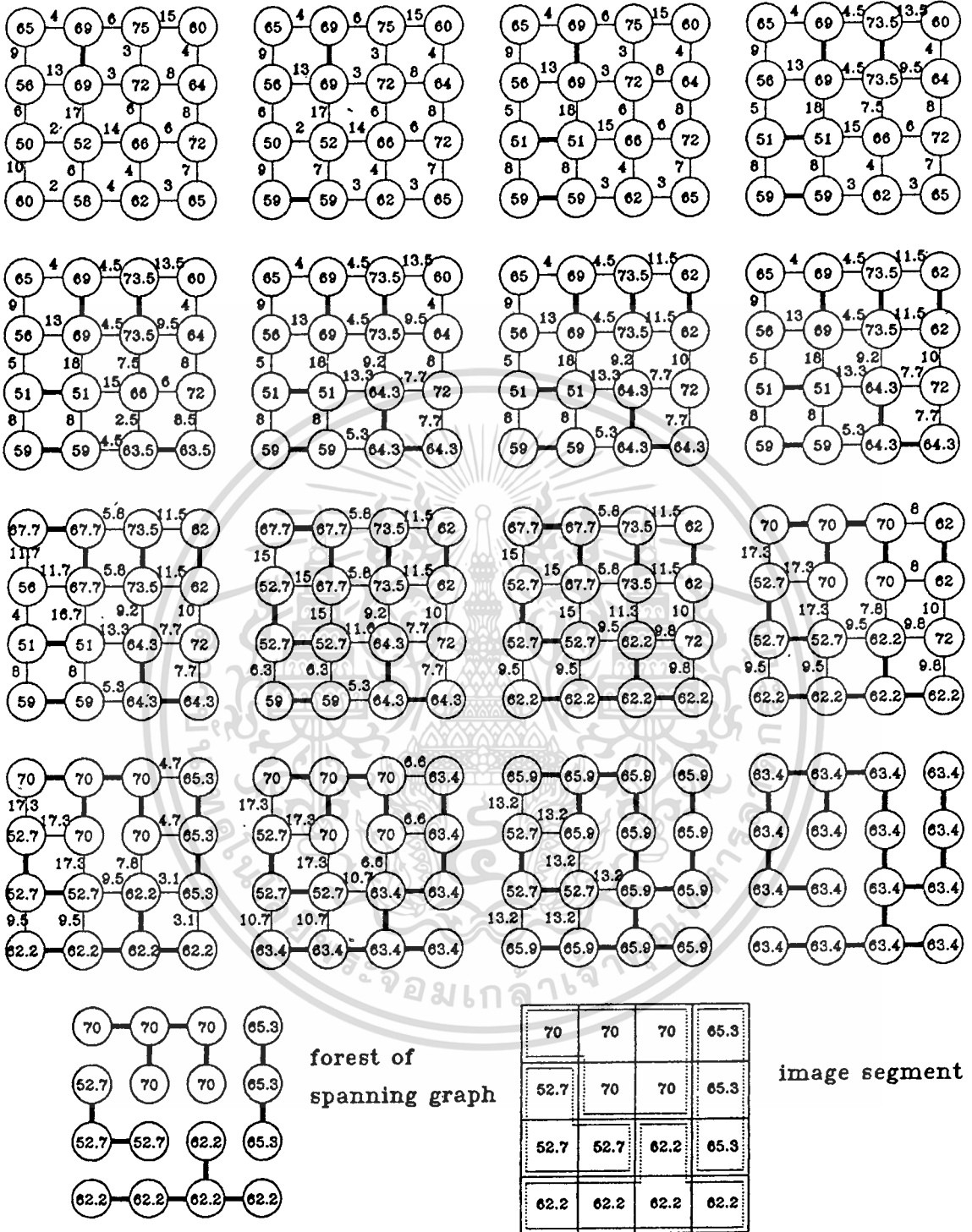
$$P(k)_{x,y} = P(i)_{x,y} + P(j)_{x,y} \quad (4.9)$$

ลิ่งที่เชื่อมต่อกับจุดยอด V_1 และ V_2 จะถูกตัดออกและเก็บเอาไว้เพื่อนำมาใช้ในขั้นตอนการแปลงกราฟกลับเป็นภาพ ลิ่งอื่น ๆ ที่ตัวที่มีจุดยอดใกล้เคียงกับจุดยอด V_1 และ V_2 จะถูกคำนวณค่าของลิ่งเวทใหม่

ขั้นตอนและวิธีการของการทำเชกเม้นต์เช่น โดยวิธีเรอร์ซัพซ็อดเตสท์สแพนนิ่งทรีของกราฟมีดังต่อไปนี้

1. แปลงข้อมูลภาพไปอยู่ในรูปจุดยอดของกราฟ
2. ในขณะที่มีจุดยอดของกราฟมากกว่าหนึ่งจุด
  3. หาค่าเวทของลิ่งที่มีค่าต่ำสุดตัวต่อไป
  4. เก็บลิ่งของตำแหน่งนั้นไว้
  5. รวมจุดยอดทั้งสองที่ต่อกับลิ่งตัวนี้
  6. คำนวณค่าเวทของจุดยอดใหม่และของลิ่งต่างๆ ที่เชื่อมต่อกับจุดยอดอันนี้
7. สร้างสแพนนิ่งทรีจากลิ่งที่ได้เก็บเอาไว้แล้ว
8. ทำการตัดสแพนนิ่งทรีของกราฟเป็นจำนวนเท่ากับ region ของภาพที่ต้องการลบหนึ่ง
9. แปลงกราฟกลับเป็นภาพเชกเม้นต์

ลำดับขั้นตอนในการหา RSST ของกราฟ การตัด RSST ของกราฟ และการแปลงพอเรสท์ของกราฟไปเป็นภาพเชกเม้นต์สามารถแสดงได้ดังรูปที่ 4.7 ส่วนรูปที่ 4.8 และรูปที่ 4.9 เป็นผลของการทำเชกเม้นต์จากข้อมูลภาพขนาด 200x200 โดยใช้วิธี RSST ของกราฟแบ่งจำนวนเชกเม้นต์เป็น 20 และ 100 เชกเม้นต์ตามลำดับ

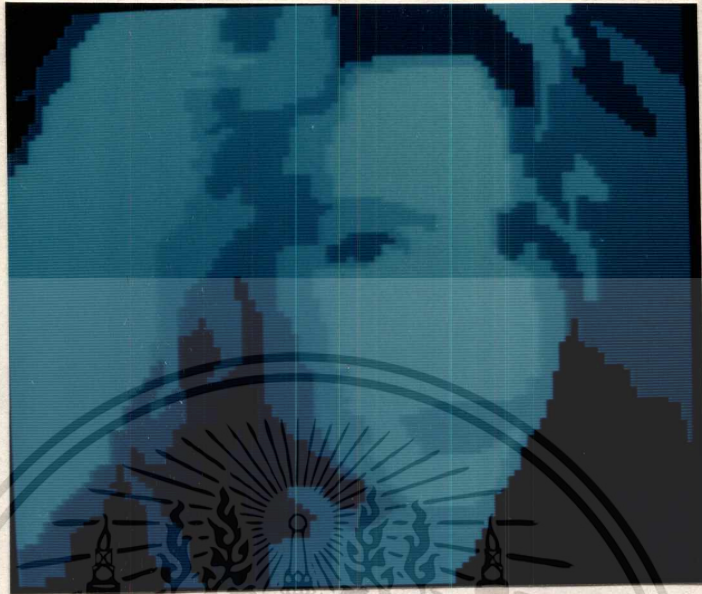
forest of spanning graph

image segment

70	70	70	65.3
52.7	70	70	65.3
52.7	52.7	62.2	65.3
62.2	62.2	62.2	62.2

รูปที่ 4.7 | แสดงขั้นตอนการหา RSST ของกราฟ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 4.8 แสดงภาพเชกเมนต์ชั้นขนาด 20 เชกเมนต์โดยใช้วิธี RSST

รูปที่ 4.9 แสดงภาพเชกเมนต์ชั้นขนาด 100 เชกเมนต์โดยใช้วิธี RSST

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การลดข้อมูลภาพโดยการเข้ารหัสพื้นที่ของภาพ

(Image Data Compression Via Image Segmented Coding)

การลดข้อมูลภาพเป็นวิธีการที่ถูกนำมาใช้กับข้อมูลภาพดิจิทัลอย่างกว้างขวาง นับแต่อดีต เนื่องจากข้อมูลภาพในระบบดิจิทัลนั้น แต่ละภาพจะมีขนาดใหญ่มาก ตัวอย่างเช่น ภาพขนาด 256x256 จุดภาพ ถ้าหากแต่ละจุดภาพให้ความแตกต่างของระดับสีเทา 256 ระดับ นั่นก็หมายความว่า แต่ละจุดภาพต้องใช้หน่วยความจำถึง 65536 ไบต์ หรือ 64 กิโลไบต์ ขนาดของข้อมูลภาพดังกล่าวไม่เพียงจะก่อให้เกิดปัญหาทางด้านหน่วยความจำเท่านั้น แต่จะยังก่อให้เกิดปัญหาเรื่องแบนด์วิดท์และเวลาที่ใช้ในการส่งข้อมูลภาพผ่านไปในระบบการสื่อสารด้วย ปัญหาหลังนี้ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางและถูกให้ความสำคัญสูงมาก ทั้งนี้เพราะระบบสื่อสารที่เราใช้กันอยู่มี capacity จำกัด ดังนั้นถ้าหากเราสามารถลดเวลาที่ใช้ในการรับส่งข้อมูลลงได้ก็เปรียบเสมือนเป็นการเพิ่ม capacity ให้กับระบบสื่อสารโดยตรง แนวทางในการแก้ปัญหา ก็คือการทำการลดขนาดของข้อมูลภาพดิจิทัลลง แต่ยังคงรักษาคุณภาพของภาพทางด้านรับให้อยู่ในระดับความพอใจระดับหนึ่ง ในบทนี้จึงเป็นการเสนอวิธีการลดข้อมูลภาพดิจิทัลด้วยการเข้ารหัสภาพเซกเมนต์ขึ้นซึ่งได้จากการแบ่งภาพออกเป็นเซกเมนต์หรือ region จำนวนหนึ่ง โดยแต่ละเซกเมนต์จะประกอบไปด้วยจุดภาพที่มีคุณลักษณะเหมือน ๆ กัน รอยต่อระหว่างเซกเมนต์จะเป็นขอบต่าง ๆ ในภาพนั่นเอง

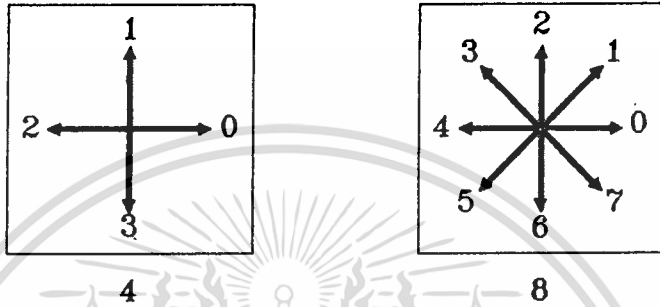
5.1 การเข้ารหัสภาพเซกเมนต์ขึ้น (segmentation image coding)

ส่วนสำคัญของภาพเซกเมนต์ขึ้นที่นำมาใช้ในการลดข้อมูลนั้นก็คือ ส่วนที่เป็นขอบของแต่ละเซกเมนต์ โดยที่แต่ละเซกเมนต์จะประกอบไปด้วยจุดภาพจำนวนหนึ่งและเมื่อรวมจุดภาพทั้งหมดของทุก ๆ เซกเมนต์ก็จะมีค่าเท่ากับจุดภาพทั้งหมดของภาพเดิม ก่อนที่จะกล่าวถึงรายละเอียดของวิธีการเข้ารหัสภาพเซกเมนต์ จะขอกล่าวถึงหลักการและรายละเอียดที่เกี่ยวข้องในการหาขอบของเซกเมนต์ก่อน ทั้งนี้เนื่องจากการเรียงตัวของจุดภาพที่บริเวณขอบของเซกเมนต์สามารถที่จะพิจารณาถึงลักษณะการเชื่อมต่อ (connectivity) ของจุดภาพได้เป็นสองแบบ ดังนั้นการติดตามหาขอบเซกเมนต์ จึงสามารถกำหนดได้ 2 รูปแบบดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

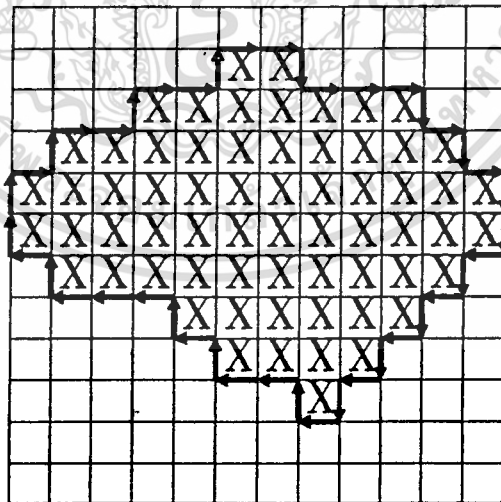
แบบที่ 1 เป็นแบบที่มี 4-Connectivity ซึ่งเราจะพิจารณาในรูปของทิศทางได้ 4 ทิศทาง สามารถแทนค่าตัวเลขให้แก่รหัสทิศทางได้เป็น 0,1,2 และ 3 ตามลำดับ ดังรูปที่ 5.1

แบบที่ 2 เป็นแบบที่มี 8-Connectivity ซึ่งเราจะพิจารณาในรูปของทิศทางได้ 8 ทิศทาง สามารถแทนค่าตัวเลขให้แก่รหัสทิศทางได้เป็น 0,1,2,3,4,5,6 และ 7 ตามลำดับ ดังรูปที่ 5.1

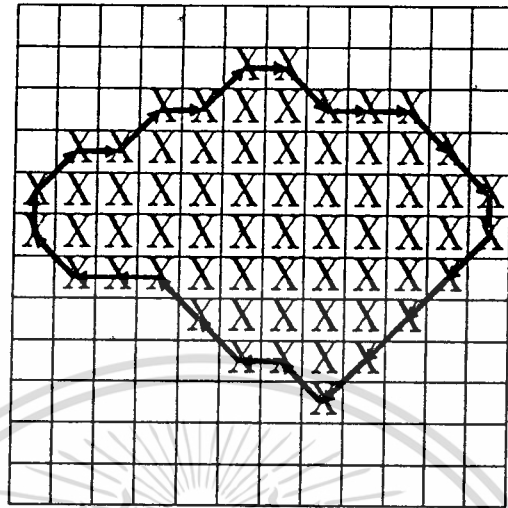
รูปที่ 5.1 แสดงทิศทางและค่ารหัสแบบ 4 ทิศทางและ 8 ทิศทาง

รูปแบบของการหาขอบทั้งแบบ 4 ทิศทาง และ 8 ทิศทาง เมื่อนำไปใช้ในการหาขอบของ เซกเมนต์จะให้จำนวน โค้ดที่แตกต่างกันกล่าวคือ แบบ 4 ทิศทางจะมีจำนวนรหัสมากกว่า ดัง ตัวอย่างในรูปที่ 5.2 และ 5.3

รูปที่ 5.2 แสดงตัวอย่างรหัสสลุโข้ของเซกเมนต์แบบ 4 ทิศทาง

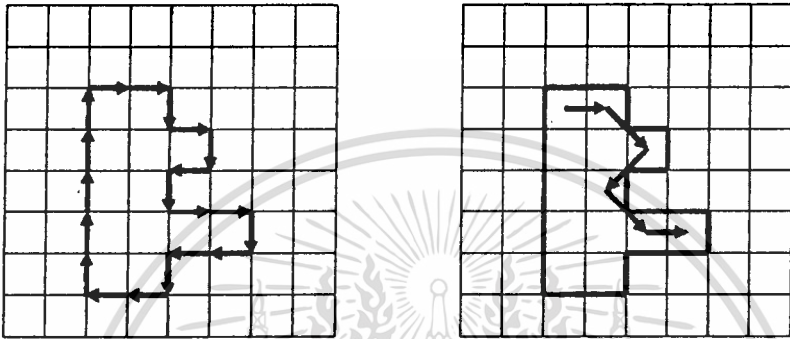
แสดงการใช้รหัสแบบ 4 ทิศทาง ในการหาขอบของเซกเมนต์ ซึ่งจะได้อ่านรหัสสลุโข้เป็นดังนี้
0030003030332323232122121222121101001001

รูปที่ 5.3 แสดงตัวอย่างรหัสลูกโซ่ของเชกเม้นต์แบบ 8 ทิศทาง แสดงการใช้รหัสแบบ 8 ทิศทาง ในการหาขอบของเชกเม้นต์ ซึ่งจะได้ค่ารหัสลูกโซ่เป็นดังนี้ 070077655553433443210101

จากรูปที่ 5.2 และ 5.3 จะเห็นว่าจำนวนรหัสของการตามขอบแบบ 8 ทิศทาง จะมีจำนวนน้อยกว่าการใช้รหัสแบบ 4 ทิศทาง และถึงแม้ว่าค่าของรหัสแบบ 8 ทิศทาง สามารถแทนด้วยค่าทางดิจิตอลขนาด 3 บิต ในขณะที่แบบ 4 ทิศทาง แทนด้วยค่าทางดิจิตอลขนาด 2 บิต แต่เมื่อรวมรหัสทั้งหมดการติดตามขอบแบบ 8 ทิศทาง ก็ยังมีจำนวนรหัสน้อยกว่าแบบ 4 ทิศทาง แต่ในวิทยานิพนธ์นี้ เลือกใช้การต่อเนื่องของการหาขอบแบบ 4 ทิศทางในการเข้ารหัสขอบของเชกเม้นต์ เนื่องจากว่าภาพที่ได้จากการทำเชกเม้นต์ขึ้นบางภาพอาจจะให้ภาพที่มีลักษณะที่ไม่สามารถใช้การต่อเนื่องแบบ 8 ทิศทางได้ ดังตัวอย่างในรูปที่ 5.4 จากรูปจะเห็นว่า ในกรณีที่บ้านมีส่วนที่ยื่นออกมา มีลักษณะเป็นจุดภาพที่มีความหนาเพียง 1 จุดภาพ การใช้การต่อเนื่องแบบ 8 ทิศทางไม่สามารถที่จะเข้ารหัสให้ครบรอบ(Loop)ได้ ในขณะที่รหัสแบบ 4 ทิศทาง สามารถทำได้ และเมื่อรหัสลูกโซ่ของการติดตามขอบแบบ 4 ทิศทาง หนึ่งตัวสามารถใช้หน่วยความจำในการเก็บแค่เพียง 2 บิต ดังนั้นหน่วยความจำขนาดหนึ่งไบต์จึงสามารถเก็บค่าของรหัสขอบได้ 4 ตัว ส่วนที่สองของรหัสคือค่าจุดเริ่มต้นของขอบที่เริ่มเข้ารหัส ซึ่งค่านี้จะนำไปใช้เป็นตัวกำหนดจุดเริ่มต้นของขอบอีกทีหนึ่งในขั้นตอนของการถอดรหัส โดยที่จุดเริ่มต้นนี้จะเก็บเป็นค่าตำแหน่งของจุดภาพว่าเป็นตำแหน่งที่เท่าไรในอาร์เรย์ของภาพ ค่าตำแหน่งนี้จะใช้หน่วยความจำในการเก็บขนาด

2 ไบท์ และส่วนสุดท้ายของรหัสคือค่าของระดับสีเทา (ระดับความเข้ม) ของแต่ละเชกเมนต์ ซึ่งมีค่าที่เป็นไปได้ 256 ระดับ ซึ่งจะใช้หน่วยความจำเพียงขนาดหนึ่งไบท์สำหรับแต่ละเชกเมนต์

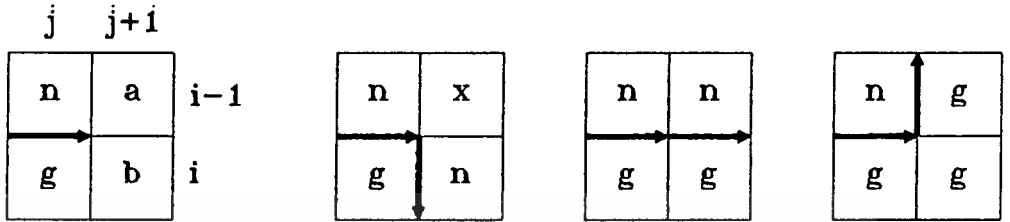

รูปที่ 5.4 แสดงข้อจำกัดของการใช้รหัสแบบ 8 ทิศทาง

เมื่อเราเลือกรูปแบบการติดตามขอบเป็นแบบ 4 ทิศทาง ต่อไปก็มาถึงขั้นตอนในการตัดสินใจของการตรวจสอบหาขอบของแต่ละเชกเมนต์ เนื่องจากภาพหนึ่งๆ มีหลายเชกเมนต์ โดยแต่ละเชกเมนต์ก็จะมีค่าระดับสีเทาค่าหนึ่ง บางครั้งก็อาจจะมีหลายเชกเมนต์ที่มีค่าระดับสีเทาเท่ากัน แต่เชกเมนต์เหล่านี้จะไม่มีโอกาสอยู่ติดกัน ทั้งนี้เพราะถ้าอยู่ติดกันก็จะถูกรวมเข้าเป็นเชกเมนต์เดียวกันตั้งแต่ในขั้นตอนของการทำเชกเมนต์เช่นภาพ ขั้นตอนในการตรวจสอบหาขอบเชกเมนต์เมื่อใช้การต่อเนื่องแบบ 4 ทิศทาง จะมีการพิจารณาได้เป็น 4 กรณี โดยถ้ากำหนดให้

- g คือค่าของระดับสีเทาของเชกเมนต์ที่กำลังหาขอบ
- n คือค่าของระดับสีเทาของเชกเมนต์อื่น ๆ
- x คือค่าที่เราไม่สนใจว่าเป็นค่าอะไร
- a, b คือค่าของระดับสีเทาที่เรายังไม่ทราบค่าและจะต้องตรวจสอบ

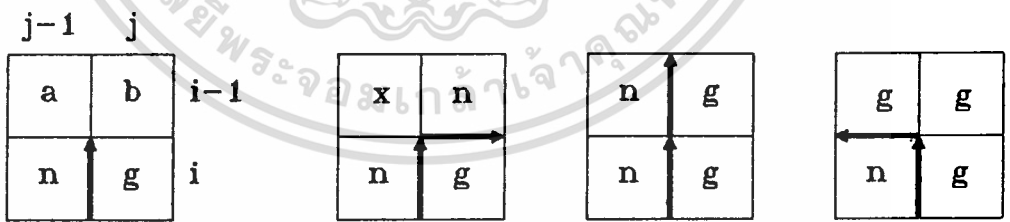
กรณีที่ 1 เป็นกรณีที่ค่ารหัสก่อนหน้ามีค่าเป็น " 0 " และตำแหน่งนั้นเป็นตำแหน่งที่ (i, j)
 กรณีที่เป็นไปได้ของรหัสตัวต่อไปคือ

รูปที่ 5.5 แสดงเงื่อนไขการหาขอบกรณีที่ 1

1. ตรวจสอบค่าที่ตำแหน่ง $(i, j+1)$ ถ้าไม่เท่ากับ g รหัสตัวต่อไปคือ " 3 " ถ้าเท่ากับ g ไปตรวจสอบข้อ 2.
2. ตรวจสอบค่าที่ตำแหน่ง $(i-1, j+1)$ ถ้าไม่เท่ากับ g รหัสตัวต่อไปคือ " 0 " ถ้าเท่ากับ g รหัสตัวต่อไปคือ " 1 "

กรณีที่ 2 เป็นกรณีที่ค่ารหัสก่อนหน้ามีค่าเป็น " 1 " และตำแหน่งนั้นเป็นตำแหน่งที่ (i, j)
 กรณีที่เป็นไปได้ของรหัสตัวต่อไปคือ

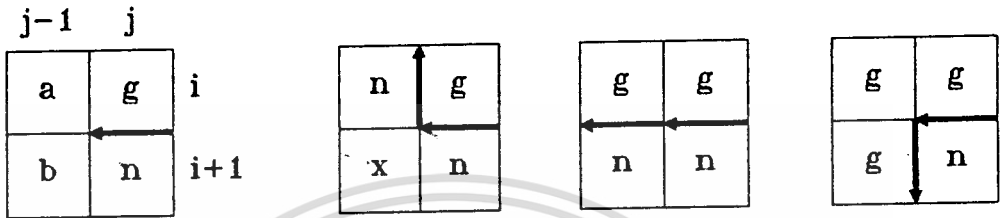

รูปที่ 5.6 แสดงเงื่อนไขการหาขอบกรณีที่ 2

1. ตรวจสอบค่าที่ตำแหน่ง $(i-1, j)$ ถ้ามีค่าไม่เท่ากับ g รหัสตัวต่อไปคือ " 0 " ถ้ามีค่าเท่ากับ g ให้ไปตรวจสอบข้อ 2.
2. ตรวจสอบค่าที่ตำแหน่ง $(i-1, j-1)$ ถ้าไม่เท่ากับ g รหัสตัวต่อไปคือ " 1 " ถ้าเท่ากับ g

รหัสตัวต่อไปคือ " 2 "

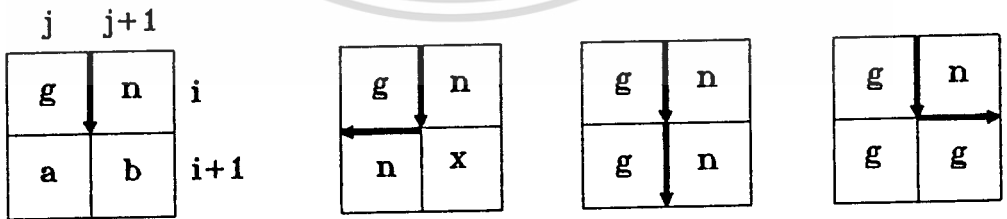
กรณี^{ที่ 3} เป็นกรณีที่ค่ารหัสก่อนหน้ามีค่าเป็น " 2 " และตำแหน่งนั้นเป็นตำแหน่งที่ (i,j) กรณีที่เป็นไปได้ของรหัสตัวต่อไปคือ

รูปที่ 5.7 แสดงเงื่อนไขการหาขอบกรณี^{ที่ 3}

1. ตรวจสอบค่าที่ตำแหน่ง (i,j-1) ถ้าไม่เท่ากับ g รหัสตัวต่อไปคือ " 1 " ถ้าเท่ากับ g ไปตรวจสอบข้อ 2.
2. ตรวจสอบค่าที่ตำแหน่ง (i+1,j-1) ถ้าไม่เท่ากับ g รหัสตัวต่อไปคือ " 2 " ถ้าเท่ากับ g รหัสตัวต่อไปคือ " 3 "

กรณี^{ที่ 4} เป็นกรณีที่ค่ารหัสก่อนหน้ามีค่าเป็น " 3 " และตำแหน่งนั้นเป็นตำแหน่งที่ (i,j) กรณีที่เป็นไปได้ของรหัสตัวต่อไปคือ

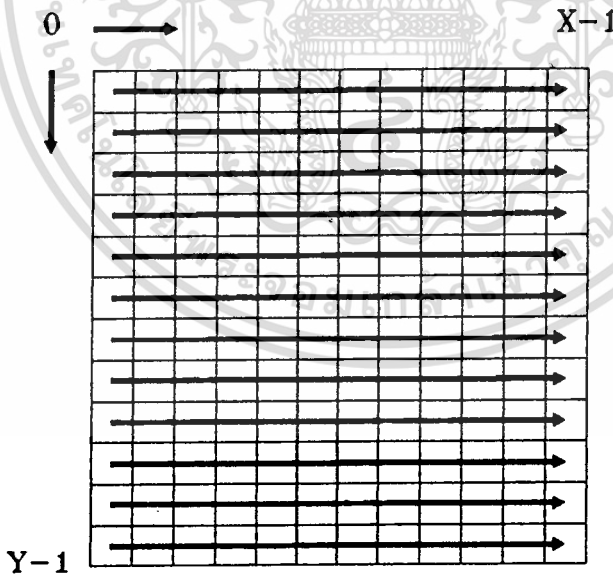

รูปที่ 5.8 แสดงเงื่อนไขการหาขอบกรณี^{ที่ 4}

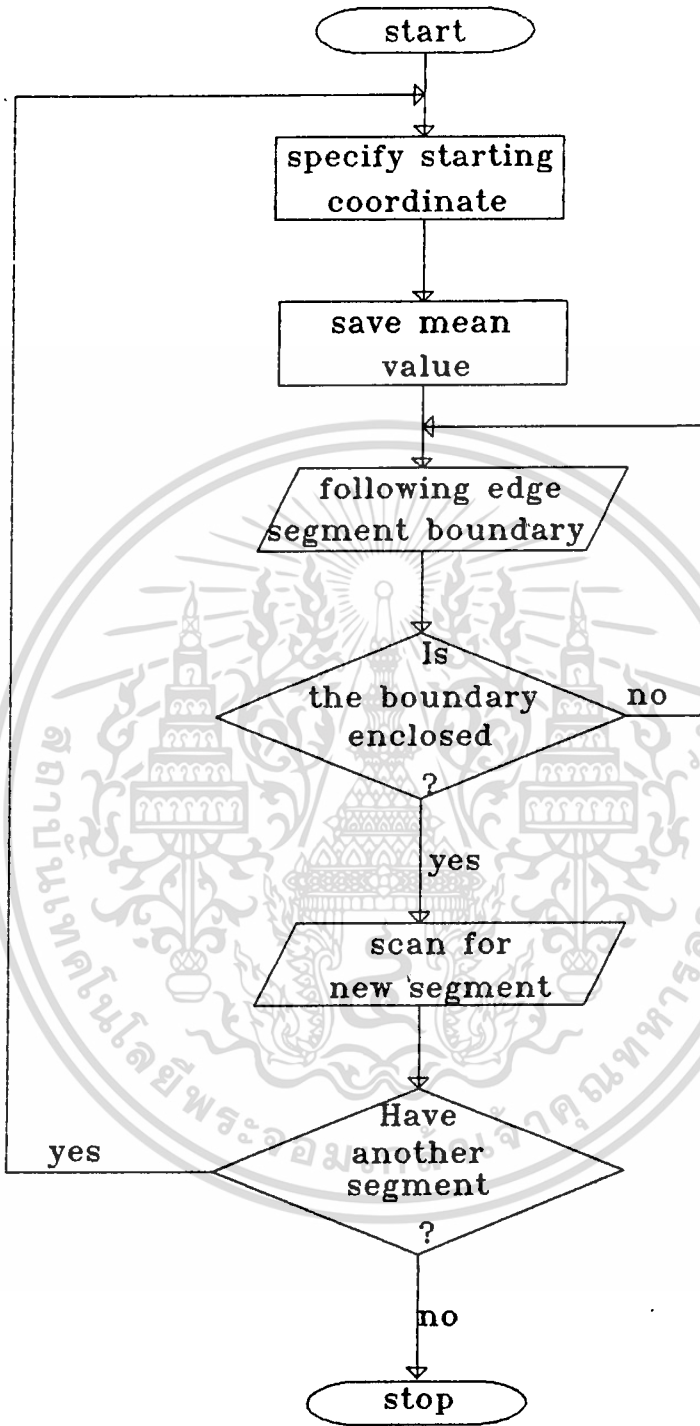
1. ตรวจสอบค่าที่ตำแหน่ง (i+1,j) ถ้าไม่เท่ากับ g รหัสตัวต่อไปคือ " 2 " ถ้าเท่ากับ g

การนำเทคนิคของ contour coding มาใช้ในการเข้ารหัสภาพเชกเมนต์นั้น มีขบวนการคือทำการไหลสภาพลงบนอาร์เรย์ของบัฟเฟอร์ภาพ (image buffer) ที่มีขนาดเท่ากับ $X \times Y$ เมื่อ X เป็นจำนวนจุดภาพในหนึ่งสแกนไลน์ (scan line) และ Y เป็นจำนวนของสแกนไลน์ จากนั้นทำการสแกนหาจุดเริ่มต้นของเชกเมนต์ โดยที่จุดเริ่มต้นของเชกเมนต์แรกจะอยู่ที่ตำแหน่ง $X = 0$ และ $Y = 0$ เมื่อได้จุดเริ่มต้นจึงเริ่มหาขอบของเชกเมนต์นั้นตามทิศทางของจุดภาพที่เป็นขอบตามรูปแบบการติดตามขอบ (edge following) ทั้ง 4 ทิศที่กล่าวมาแล้ว โดยที่ค่าของขอบจะอยู่ในลักษณะของรหัสสลับไป การเข้ารหัสของขอบจะดำเนินการไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งพบจุดภาพสุดท้ายของขอบเป็นจุดเดียวกับจุดเริ่มต้น ค่ารหัสของขอบสำหรับเชกเมนต์นี้จึงสมบูรณ์ แต่ในหนึ่งเชกเมนต์จะต้องทำการเก็บค่าตำแหน่งเริ่มต้นของขอบและค่าระดับสีเทาด้วย เมื่อการเข้ารหัสของเชกเมนต์แรกเสร็จ จะทำเครื่องหมายหรือมาร์คจุดภาพของเชกเมนต์นี้เอาไว้ เพื่อป้องกันการกลับมาเข้ารหัสซ้ำของเชกเมนต์เดิม ต่อจากนั้นก็ทำการสแกนหาจุดเริ่มต้นของเชกเมนต์ต่อไป โดยสแกนจากซ้ายไปทางขวาและจากบนลงล่าง แล้วจึงเข้ารหัสในทำนองเดียวกันตลอดจนครบทุกเชกเมนต์ที่มีอยู่ในภาพนั้น รูปที่ 5.10 เป็นลักษณะการสแกนหาจุดเริ่มต้นของเชกเมนต์ ส่วนรูปที่ 5.11 เป็นโฟลชาร์ทของการเข้ารหัสภาพเชกเมนต์

รูปที่ 5.10 แสดงลักษณะการสแกนหาจุดเริ่มต้นของเชกเมนต์

รูปที่ 5.11 แสดงโฟลว์ชาร์ตการเข้ารหัสภาพเชกเม้นต์ขึ้น

5.1.2 การถอดรหัสภาพ (image decoding)

การสร้างภาพขึ้นใหม่ (reconstruction) ในขั้นตอนของการถอดรหัส (decode) นั้น จะนำเอาค่าจากข้อมูลทั้งสามส่วนคือ รหัสของขอบที่อยู่ในรูปของรหัสลูกโซ่ จุดเริ่มต้นของขอบ และค่าระดับความเข้มของเชกเมนต์ที่ได้ในขั้นตอนการเข้ารหัสมาใช้ โดยนำค่าเหล่านี้มาสร้างเป็นภาพลงบนบัฟเฟอร์ที่เตรียมเอาไว้สำหรับการสร้างภาพขึ้นมาใหม่ สำหรับขั้นตอนในการสร้างภาพใหม่มีดังต่อไปนี้

1. นำเอาตำแหน่งจุดเริ่มต้นของเชกเมนต์ โดยเริ่มจากเชกเมนต์แรกคือค่า $x = 0$ และ $y = 0$ แล้วจึงใส่ค่าระดับความเข้มจุดภาพลงบนตำแหน่งนี้ของบัฟเฟอร์
2. นำเอาค่ารหัสขอบของเชกเมนต์มาถอดรหัสให้เป็นค่าของตำแหน่งทิศทาง โดยที่ค่าของรหัสและทิศทางเป็นดังนี้

00	ไปทางขวา
01	ขึ้นข้างบน
10	ไปทางซ้าย
11	ลงข้างล่าง

3. จากค่าของตำแหน่งทิศทางในข้อ 2. นำมาสร้างเป็นขอบของเชกเมนต์ลงบนบัฟเฟอร์ภาพ (image buffer) โดยใส่ขอบลงไปในพื้นที่ที่ต่อจากจุดเริ่มต้นตามทิศทางที่ได้จากรหัสเรื่อยไปจนกระทั่งครบรอบเชกเมนต์ที่ตำแหน่งจุดเริ่มต้น ค่าระดับความเข้มหรือระดับสีเทาของขอบที่ใส่ลงไปบนบัฟเฟอร์ จะเป็นค่าเดียวกันกับค่าที่ใส่บนจุดเริ่มต้น ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของเชกเมนต์นั่นเอง
4. เมื่อเชกเมนต์ทั้งเชกเมนต์มีขอบครบสมบูรณ์ตามขั้นตอนในข้อ 3. ต่อไปเป็นการให้ค่าระดับสีเทากับทุก ๆ จุดภาพที่อยู่ภายในขอบนั้น โดยค่าระดับสีเทาเป็นค่าเดียวกันกับค่าระดับสีเทาที่ขอบของเชกเมนต์ ในที่สุดก็จะได้เชกเมนต์ที่สมบูรณ์เหมือนกับเชกเมนต์ในภาพเดิม
5. ทำซ้ำขั้นตอนในข้อ 1. ถึง 4. จนกระทั่งครบทุกเชกเมนต์ที่มีในภาพ เมื่อครบทุกเชกเมนต์ก็จะได้ภาพเดิมที่สมบูรณ์กลับมา

เมื่อทำการถอดรหัสหรือการสร้างภาพขึ้นมาใหม่ได้เสร็จสมบูรณ์ทั้งภาพ ข้อมูลภาพที่ได้ซึ่งเป็นการนำมาก็จะเก็บอยู่ในบัฟเฟอร์ และพร้อมที่จะนำไปใช้งานได้ต่อไป

5.1.3 ผลการทดลอง

จากการทดลองโดยใช้ภาพในรูปที่ 5.12, 5.13, และ 5.14 ซึ่งเป็นภาพที่ใช้ในการทดลองที่มีขนาด 200x200 จุด โดยแต่ละจุดใช้หน่วยความจำขนาด 8 บิต ดังนั้นภาพ ๆ หนึ่งจึงใช้หน่วยความจำขนาด 40000 ไบท์ภาพทั้ง 3 จะถูกนำมาทำเช็กमेंต์ขึ้นเพื่อใช้ในการลดข้อมูล โดยภาพที่ 12(a), 13(a), และ 14(a) เป็นภาพต้นแบบ ส่วนรูปที่ 12(b), 13(b), 14(b) เป็นภาพจาก (a) นำมาทำเช็กमेंต์จำนวน 20 เช็กमेंต์ ส่วนรูปที่ 12(c), 13(c), 14(c) เป็นภาพจาก (a) นำมาทำเช็กमेंต์จำนวน 50 เช็กमेंต์ และรูปที่ 12(d), 13(d), 14(d) เป็นภาพจาก (a) นำมาทำเช็กमेंต์จำนวน 100 เช็กमेंต์ ผลการลดขนาดของข้อมูลของแต่ละภาพสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1, 2, และ 3 ตามลำดับ โดยที่อัตราบิตเรทของการลดขนาดของข้อมูลสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนของข้อมูลรหัสภาพเช็กमेंต์ (bytes) X 8}}{\text{จำนวนจุดภาพทั้งหมดของภาพต้นแบบ}} = \text{จำนวนบิตต่อจุดภาพ(bits/pixel)}$$

รูปที่	5.12(a)	5.12(b)	5.12(c)	5.12(d)
จำนวน เช็กमेंต์	ต้นแบบ	20	50	100
จำนวน ข้อมูล	40000 Bytes	1892 Bytes	2904 Bytes	4123 Bytes
bits/pixel	8	0.378	0.580	0.824

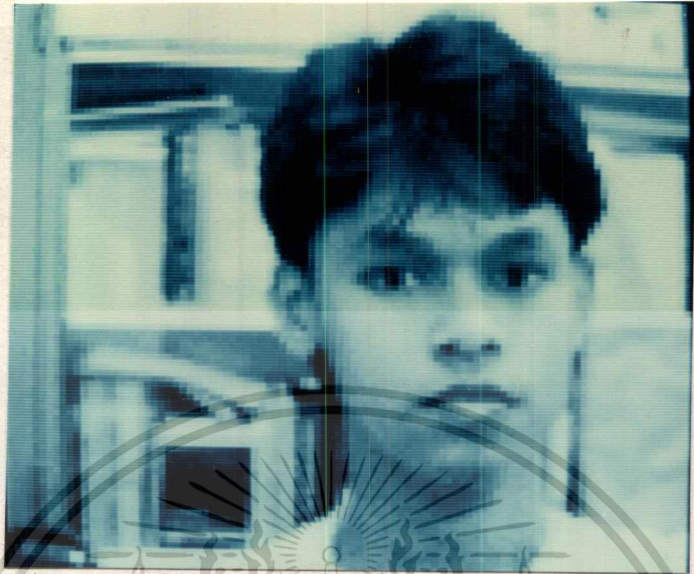
ตารางที่ 1

รูปที่	5.13(a)	5.13(b)	5.13(c)	5.13(d)
จำนวน เซกเมนต์	ต้นแบบ	20	50	100
จำนวน ข้อมูล	40000 Bytes	2103 Bytes	3270 Bytes	4168 Bytes
bits/pixel	8	0.420	0.654	0.837

ตารางที่ 2

รูปที่	5.14(a)	5.14(b)	5.14(c)	5.14(d)
จำนวน เซกเมนต์	ต้นแบบ	20	50	100
จำนวน ข้อมูล	40000 Bytes	2012 Bytes	3130 Bytes	4319 Bytes
bits/pixel	8	0.402	0.626	0.864

ตารางที่ 3

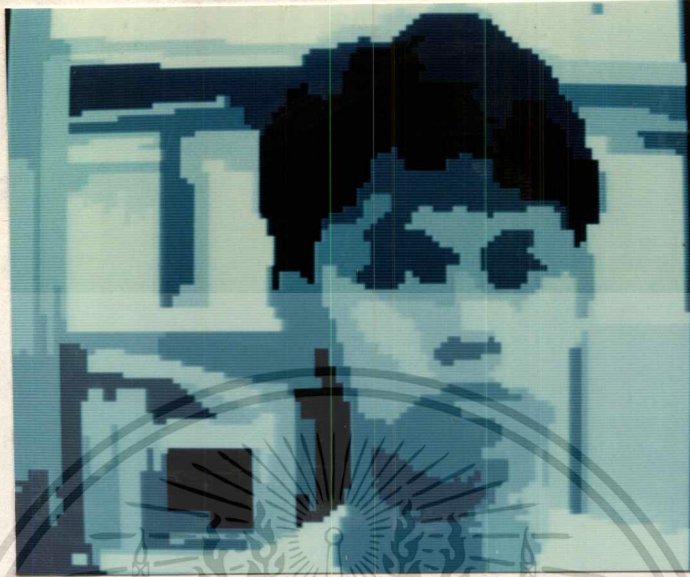
(a) ภาพต้นแบบ

(b) ภาพที่แบ่งเป็น 20 เซกเมนต์

รูปที่ 5.12 แสดงภาพทดสอบ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(c) ภาพที่แบ่งเป็น 50 เซกเมนต์

(d) ภาพที่แบ่งเป็น 100 เซกเมนต์

รูปที่ 5.12 (ต่อ) แสดงภาพทดสอบ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

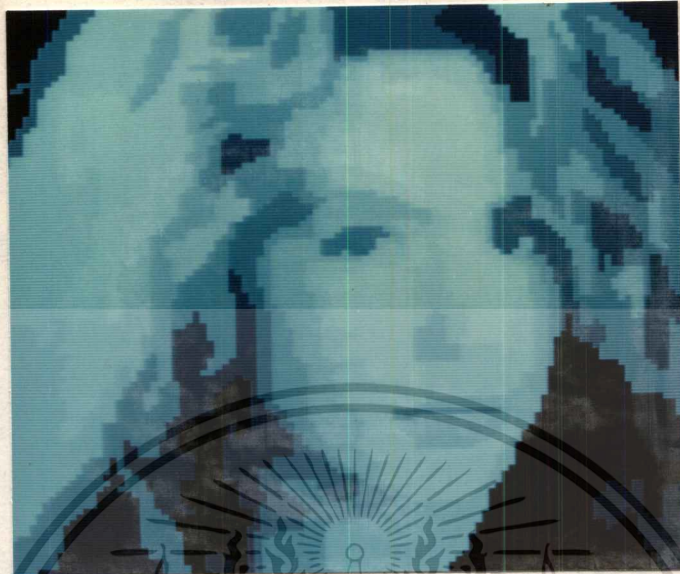
(a) ภาพต้นแบบ

(b) ภาพที่แบ่งเป็น 20 เชกเม็นต์

รูปที่ 5.13 แสดงภาพทดสอบ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

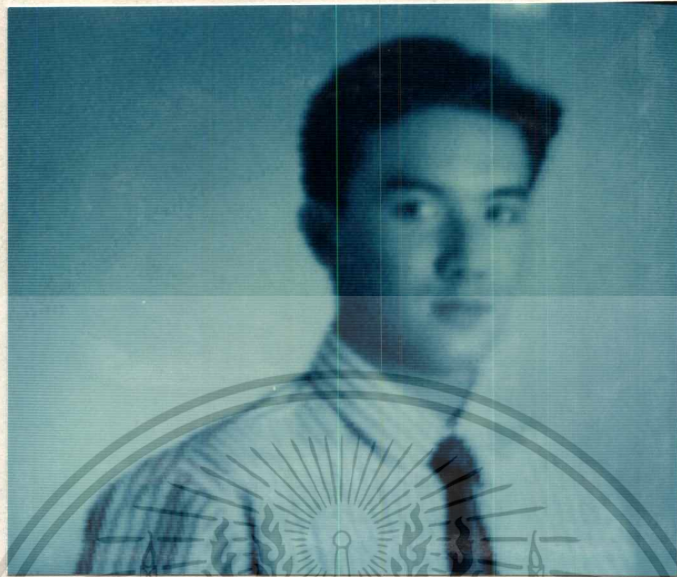

(c) ภาพที่แบ่งเป็น 50 เซกเมนต์

(d) ภาพที่แบ่งเป็น 100 เซกเมนต์

รูปที่ 5.13 (ต่อ) แสดงภาพทดสอบ 2

(a) ภาพต้นแบบ

(b) ภาพที่แบ่งเป็น 20 เซกเมนต์

รูปที่ 5.14 แสดงภาพทดสอบ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(c) ภาพที่แบ่งเป็น 50 เซกเมนต์

(d) ภาพที่แบ่งเป็น 100 เซกเมนต์

รูปที่ 5.14 (ต่อ) แสดงภาพทดสอบ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 การปรับปรุงเทคนิคการเข้ารหัสขอบเพื่อลดขนาดของข้อมูล

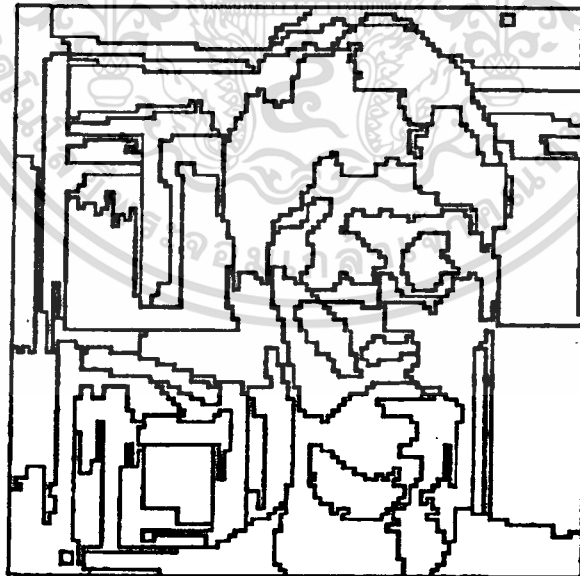
จากวิธีการเข้ารหัสภาพเชกเมนต์ดังที่กล่าวมาแล้วในหัวข้อ 5.1 นั้นการเข้ารหัสจะทำในลักษณะที่แยกเชกเมนต์ออกเป็นอิสระต่อกัน โดยที่แต่ละเชกเมนต์จะมีจุดเริ่มต้นของตัวเอง และการเข้ารหัสของขอบที่ติดกันจะมีการซ้ำซ้อนในลักษณะสวนทาง (back trace) ซึ่งกันและกัน กล่าวคือส่วนที่อยู่ติดกันจะทำการเก็บรหัสทั้งสองด้าน จะเห็นว่าเป็นการสิ้นเปลืองหรือเพิ่มจำนวนของรหัส ดังนั้นน่าจะมึวิธีการที่สามารถจะเข้ารหัสขอบของเชกเมนต์ได้โดยไม่มีการเก็บซ้ำขอบส่วนที่ผ่านการเก็บรหัสไว้ก่อนหน้านั้นแล้ว ซึ่งจะทำได้สามารถลดจำนวนของรหัสลงไปได้อีก ในหัวข้อนี้ จึงเป็นวิธีการในการเข้ารหัสขอบของเชกเมนต์ที่ไม่มีการเก็บขอบของแต่ละส่วนซ้ำกัน พร้อมทั้งยังสามารถลดจำนวนของจุดเริ่มต้นได้ด้วย กล่าวคือเราจะไม่เก็บทุก ๆ จุดเริ่มต้น ของเชกเมนต์ในภาพ แต่จะเก็บเฉพาะจุดเริ่มต้นของเส้นขอบที่ไม่มีส่วนเชื่อมกับส่วนอื่น นั่นคือเส้นขอบ (line diagram) ของเชกเมนต์ในแต่ละภาพที่มีส่วนที่ต่อถึงกันหรือเป็นขอบร่วม โดยกลุ่มที่ต่อถึงกันแต่ละกลุ่มจะมีจุดเริ่มต้นเพียงจุดเดียวเท่านั้นแทนที่จะเป็นทุก ๆ เชกเมนต์ ส่วนมากแล้วภาพหนึ่ง ๆ จะมีขอบส่วนที่แยกออกไป เป็นกลุ่มย่อยหรือที่เรียกว่าเกาะ (island) ไม่ก็กลุ่ม ดังนั้นการเข้ารหัสด้วยวิธีนี้ จึงสามารถลดขนาดจำนวนของรหัสรวมที่ใช้ในการเก็บภาพได้มากกว่าวิธีแรก

ขั้นตอนในการเข้ารหัสภาพเชกเมนต์ แบบการเก็บรหัสขอบไม่ซ้ำกับขอบที่ได้เข้ารหัสไปแล้ว (non-back trace) นั้น จากคุณสมบัติของภาพที่ได้จากการทำเชกเมนต์ขึ้นนั้นแต่ละเชกเมนต์ของภาพจะมีค่าระดับความเข้มที่แตกต่างกัน ถึงจะมีบางเชกเมนต์ที่มีค่าเท่ากันแต่ก็ไม่มีโอกาสอยู่ใกล้หรือติดกัน ดังนั้นจึงเป็นการง่ายสำหรับการหาเส้นที่แบ่งขอบของเชกเมนต์แต่ละเชกเมนต์ในภาพให้ออกจากกันก่อน โดยทำการเปรียบเทียบระหว่างจุดภาพที่อยู่ใกล้เคียงกันจากซ้ายไปขวา และจากบนลงล่าง เมื่อเป็นค่าเดียวกันหรือเท่ากันก็แสดงว่าไม่ใช่เป็นขอบแต่เป็นส่วนเดียวกัน แต่ถ้าค่าจากการเปรียบเทียบต่างกันก็แสดงว่าจุดภาพสองจุดนั้น เป็นจุดภาพที่อยู่ต่างเชกเมนต์กันหรือต่างส่วนออกไป จึงกำหนดให้เป็นขอบของเชกเมนต์ทั้งสองที่แตกต่างกัน ในการหาขอบของเชกเมนต์จะกระทำบนบัฟเฟอร์อาร์เรย์ที่มีขนาดใหญ่กว่าอาร์เรย์ของภาพ นั่นคือ ถ้าภาพมีขนาด $X \times Y$ บัฟเฟอร์อาร์เรย์จะมีขนาด $(X+1)(Y+1)$ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าเส้นขอบของเชกเมนต์ไม่ได้อยู่ตรงกลางของจุดภาพแต่จะอยู่ที่ขอบของจุดภาพ โดยจุดภาพที่มุมทั้งสี่ไม่มีโอกาสที่จะเป็นค่าเริ่มต้นขอบของเชกเมนต์ได้เลย

รูปที่ 5.15 เป็นตัวอย่างขอบของเชกเมนต์ ที่ได้มาจากข้อมูลตัวอย่างในรูปที่ 5.9 ส่วนรูปที่ 5.16 เป็นขอบของเชกเมนต์ที่ได้จากภาพขนาด 200×200 และมีจำนวนเชกเมนต์เท่ากับ 50

				X									X					X
				X									X					X
				X									X					X
				X	X	X						X	X	X				X
												X						X
												X	X	X	X	X		X
												X						X
												X						X
				X	X	X	X	X	X	X								X
				X														X
X	X	X	X															X
																		X
																		X
																		X
				X	X	X	X											X
				X														X
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

รูปที่ 5.15 แสดงขอบของเซกเมนต์ที่ได้จากภาพ 5.9

รูปที่ 5.16 เป็นขอบของภาพเซกเมนต์ซึ่งมีจำนวนเซกเมนต์เท่ากับ 50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เส้นแบ่งขอบเชกเมนต์ซึ่งต่อไปจะเรียกว่าไลน์ไดอะแกรม (line diagram) ซึ่งมีลักษณะเป็นเส้นที่มีขนาดความหนาเพียงหนึ่งจุดภาพเท่านั้น และจากไลน์ไดอะแกรมที่ได้จากขั้นตอนแรกนั้นสามารถที่จะนำมาเข้ารหัสได้โดยง่าย เมื่อกำหนดให้ทิศทางของไลน์ไดอะแกรมเป็นแบบ 4 ทิศทาง นั่นคือ ซ้าย ขวา บน และล่าง ตามลำดับ ดังนั้นส่วนต่างๆของรหัสจะประกอบไปด้วย

1. ความยาวของไลน์ไดอะแกรมที่เป็นเส้นตรง (run length)
2. ทิศทางของไลน์ไดอะแกรม (sequence of run length) ซึ่งสามารถกำหนดให้ เป็นได้ 2 กรณีสำหรับการต่อเนื่องแบบ 4 ทิศทาง นั่นคือซ้ายกับขวาดังรูป

รูปที่ 5.17 แสดงทิศทางที่เป็นไปได้ของ sequence of run length

3. รหัสของจุดแยกซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 4 กรณี ซึ่งจุดแยกที่เกิดขึ้นนี้เนื่องจากเชกเมนต์ในภาพ 3 หรือ 4 เชกเมนต์ที่อยู่ติดกัน ลักษณะของจุดแยกแสดงในรูปที่ 5.24

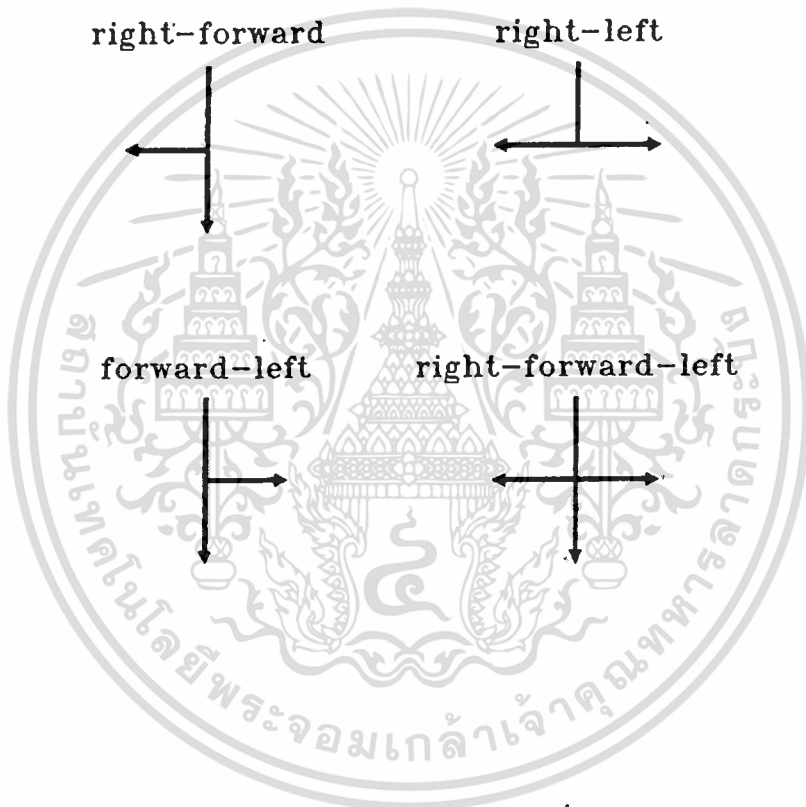
กรณีที่ 1	จุดแยก ขวา - ตรงไป (Right-Forward)	ให้รหัสเป็น 0
กรณีที่ 2	จุดแยก ตรงไป - ซ้าย (Forward-Left)	ให้รหัสเป็น 1
กรณีที่ 3	จุดแยก ขวา - ซ้าย (Right-Left)	ให้รหัสเป็น 2
กรณีที่ 4	จุดแยก ขวา-ตรงไป-ซ้าย (Right-Forward-Left)	ให้รหัสเป็น 3

จากจุดแยกที่เป็นไปได้ทั้ง 4 นี้ ทำให้ต้องใช้รหัสจำนวน 2 บิตในการจำแนกทิศทางดังกล่าว

เมื่อกำหนดรหัสของแต่ละส่วนสำหรับไลน์ไดอะแกรมที่เป็นไปได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปจึงเป็นการเข้ารหัสไลน์ไดอะแกรมของภาพเชกเมนต์ การเข้ารหัสเริ่ม โดยการสแกนจากทางซ้ายมือไปขวามือ และจากบนลงล่างเพื่อหาจุดเริ่มต้นของไลน์ไดอะแกรม เมื่อพบจุดเริ่มต้นจะเก็บตำแหน่งของจุดนี้เป็นรหัสตัวหนึ่ง ต่อจากนั้นจึงทำการเข้ารหัสของไลน์ไดอะแกรม โดยรหัสจะเก็บเป็นความยาวของเส้นตรง แล้วจึงตามด้วยค่าทิศทางการเลี้ยวของเส้นตรง ซึ่งมีสองกรณีก็คือจากทิศทางปัจจุบันแล้วเลี้ยวซ้ายกับเลี้ยวขวา รหัสอันนี้ใช้ข้อมูลเพียงบิตเดียวเท่านั้น โดยค่า "0" ให้เป็นการเลี้ยวไปทางขวา ส่วนค่า "1" ให้เป็นการเลี้ยวไปทางซ้าย และเมื่อเข้ารหัสไปเจอกับจุดแยกที่ไม่ใช่จุดเลี้ยวธรรมดา ก็จะมีรหัสของจุดแยกที่แตกต่างกันไปตามกรณีของการแยก

ซึ่งมี 4 กรณีดังรูปที่ 5.18 ดังนั้นจึงใช้ข้อมูลจำนวน 2 บิตเพื่อแทนค่าของรหัสทั้ง 4 คือ

- 00 แทนการแยก ขวา - ตรงไป
- 01 แทนการแยก ตรงไป - ซ้าย
- 10 แทนการแยก ซ้าย - ขวา
- 11 แทนการแยก ขวา - ตรงไป - ซ้าย

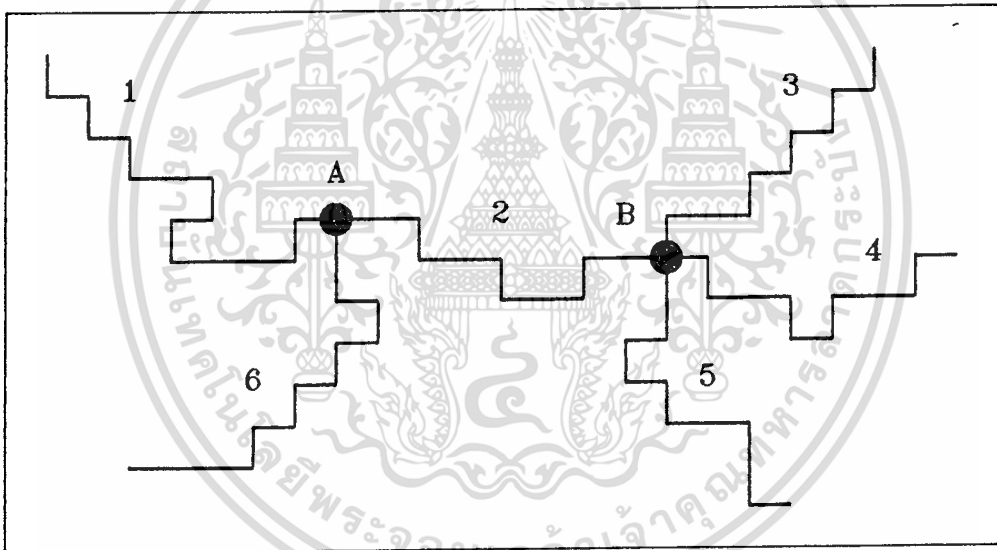

รูปที่ 5.18 แสดงกรณีของจุดแยกที่เป็นไปได้

เมื่อเป็นจุดแยกส่วนต่อไปของไลน์ไดอะแกรมที่จะทำการเข้ารหัส จะเป็นเส้นที่อยู่ทางซ้ายสุดของจุดแยก ส่วนเส้นที่เหลือจะเก็บลงสแต็ค (stack) โดยเก็บเส้นที่อยู่ทางขวาสุดของจุดแยกก่อน แล้วจึงไล่มาตามลำดับ ส่วนเส้นที่กำลังเข้ารหัสอยู่จะสิ้นสุดเมื่อเส้นนั้นไปเจอขอบของภาพหรือจุดแยกจุดต่อไป หรือกลับมาที่จุดแยกเดิมในกรณีที่เป็นวง (loop) เมื่อเจอขอบภาพ ไลน์ไดอะแกรมเส้นต่อไปก็จะถูกอ่านออกมาจากสแต็ค ค่าของเส้นที่อ่านออกมาจะเป็นเส้นที่อยู่ทางซ้ายสุดที่อยู่ในสแต็ค เพราะการเก็บของสแต็คจะมีลักษณะของการเก็บแบบเข้าก่อนออกทีหลัง

(first in last out) ดังนั้นเมื่อเราเก็บเส้นขวาสุดก่อน ในตอนที่อ่านออกมาจะเป็นเส้นซ้ายสุด การเข้ารหัสจะดำเนินการไปเรื่อย ๆ ถ้าหากเจอจุดแยกก็จะเก็บลงสแต็ค เมื่อสิ้นสุดการเข้ารหัสแต่ละเส้นก็จะอ่านออกมาใหม่จากสแต็คจนกว่าค่าในสแต็คจะเป็นศูนย์ จากนั้นจึงทำการสแกนหาค่าจุดเริ่มต้นจุดต่อไป เมื่อเจอจุดเริ่มต้นของไลน์ไดอะแกรมเส้นใหม่ก็จะทำการเข้ารหัสในทำนองเดียวกัน การสแกนหาจุดเริ่มต้นของไลน์ไดอะแกรมจะไม่มีโอกาสซ้ำเส้นเดิมเพราะว่าไลน์ไดอะแกรมที่ผ่านการเข้ารหัสแล้วจะถูกทำเครื่องหมายเอาไว้หรือไม่ก็ทำลายไปเสีย เพื่อป้องกันการสแกนกลับมาเจอซ้ำ การเข้ารหัสจะสิ้นสุดลงเมื่อการสแกนหาจุดเริ่มต้นของไลน์ไดอะแกรมในภาพแล้วไม่มีส่วนใดเหลืออยู่อีก

รูปที่ 5.19 เป็นตัวอย่างลำดับการเข้ารหัสของเส้นไดอะแกรมที่มี จุดแยก 2 จุด และมีจำนวนเส้นไดอะแกรมทั้งหมด 6 เส้น

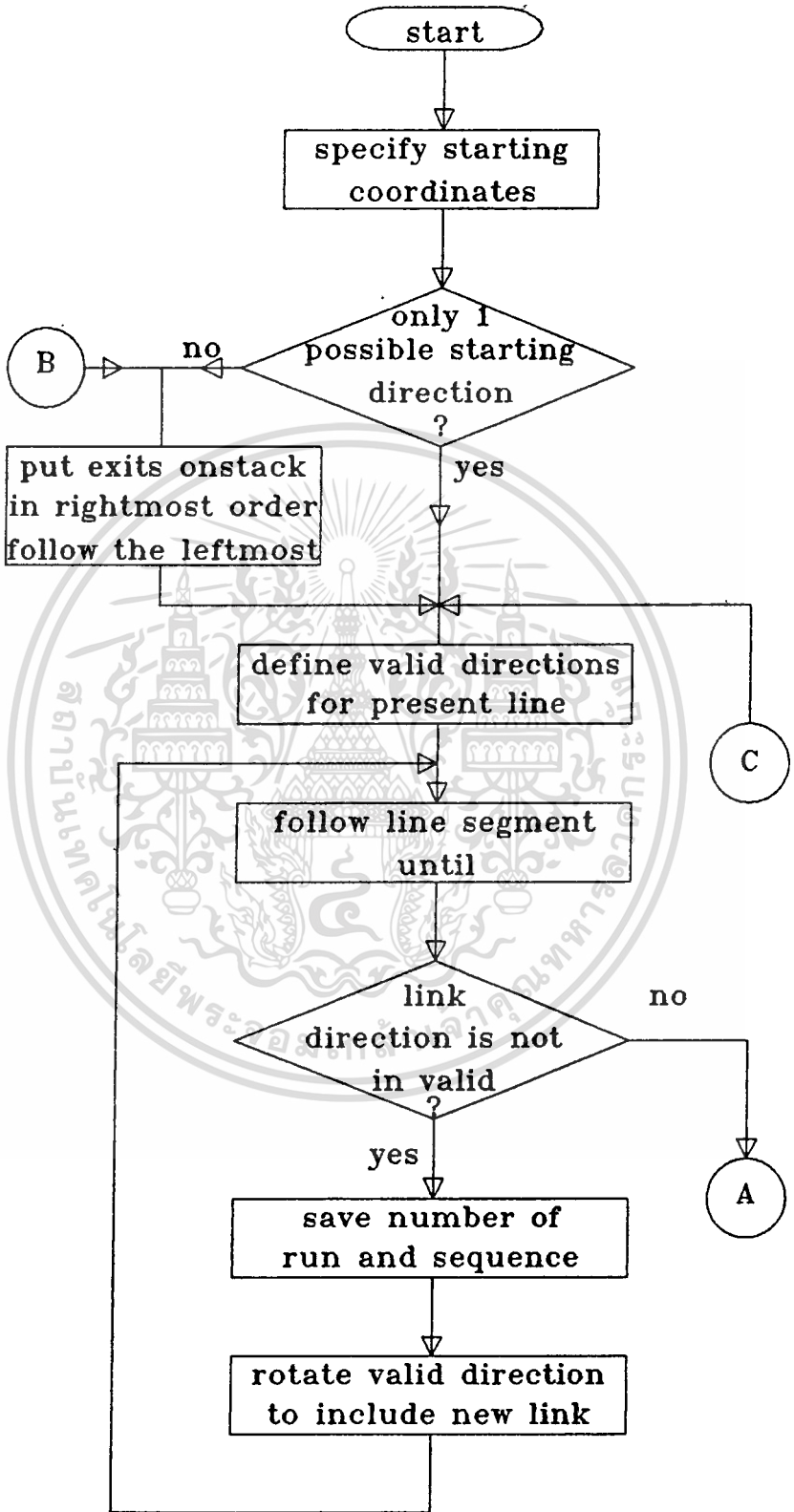
รูปที่ 5.19 แสดงตัวอย่างลำดับการเข้ารหัสของไลน์ไดอะแกรม

จากรูปที่ 5.19 ในการเข้ารหัสจะเริ่มทำการสแกนเพื่อหาจุดเริ่มต้นของไลน์ไดอะแกรมโดยสแกนจากซ้ายไปทางขวา ซึ่งจะพบจุดเริ่มต้นเป็นส่วนที่ 1 ของไลน์ไดอะแกรม แล้วจึงทำการเข้ารหัสของส่วนนี้ โดยเก็บเป็นค่าความยาวและทิศทางของแต่ละส่วนของเส้น จนกระทั่งถึงจุดแยก A จึงตรวจสอบว่าเป็นจุดแยกแบบใด ซึ่งในรูปจุด A จะเป็นกรณีที่ 1 คือ ขวาและตรงไป ตำแหน่งจุดแยกนี้แทนด้วยรหัส 00 แล้วจึงทำการเก็บส่วนที่ 6 ซึ่งเป็นส่วนขวาสุดของจุดแยกลงสแต็ค ต่อจากนั้นก็ทำการเข้ารหัสส่วนที่ 2 ต่อไป จนกระทั่งถึงจุดแยก B เมื่อตรวจสอบแล้วได้

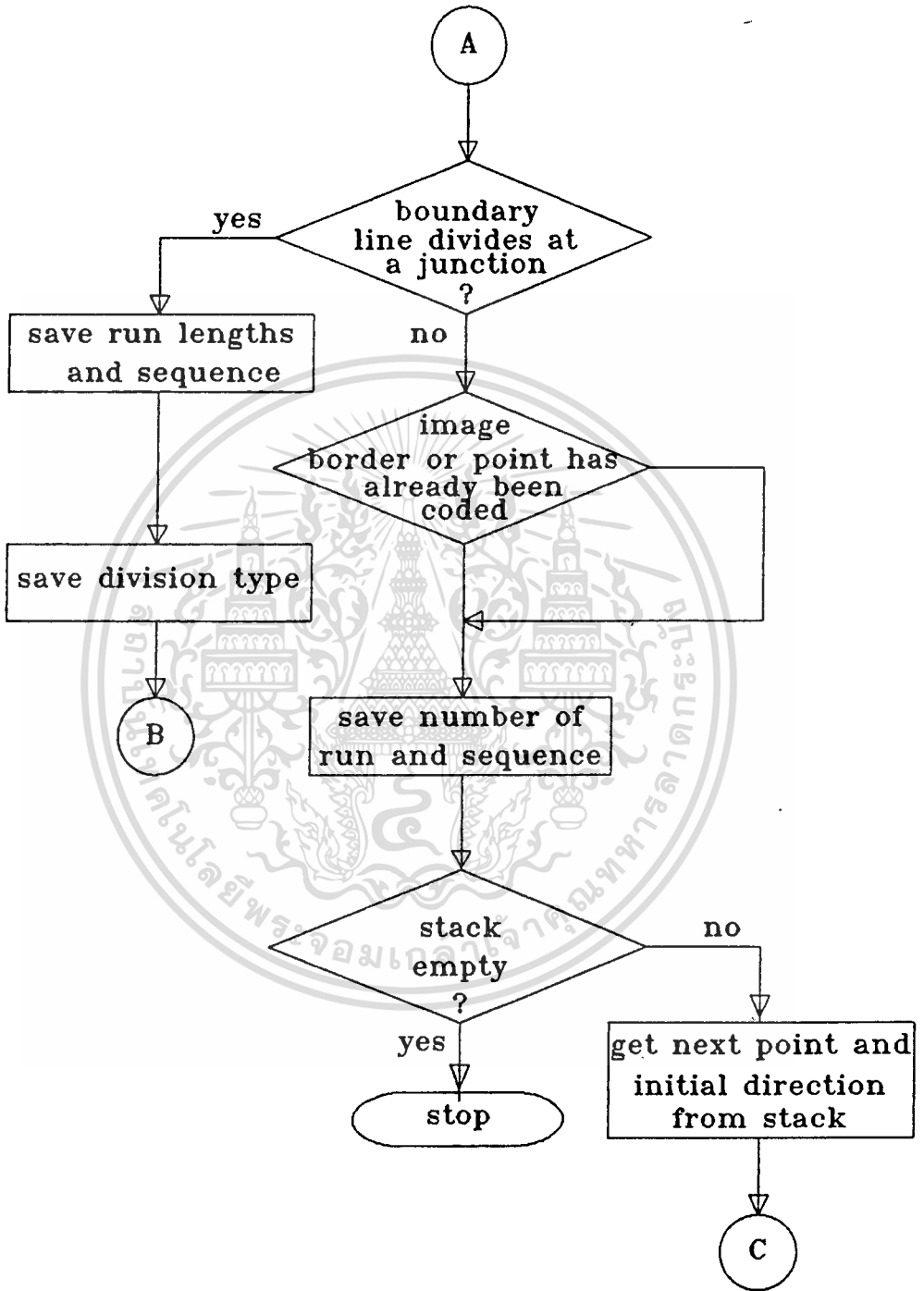
เป็นจุดแยกในกรณี 4 คือแยก ซ้าย - ตรงไป - ขวา จึงแทนด้วยรหัส 11 . จากนั้นทำการเก็บ ส่วนไลน์โคอะแกรมที่แยกออกจากจุด B ลงสแตคโดยเริ่มจากส่วนที่ 5 ซึ่งเป็นขวาสุด แล้วตาม ด้วยส่วนที่ 4 การเข้ารหัสส่วนที่ 3 จะเป็นขั้นตอนสุดท้าย ขึ้นต่อไปทำการอ่านค่าจากสแตคออกมา หนึ่งตัว ซึ่งจะเป็นส่วนที่ 4 เมื่อเข้ารหัสส่วนที่ 4 จนเสร็จ ค่าใหม่จากสแตคก็ถูกอ่านออกมาอีกคือ ส่วนที่ 5 เมื่อส่วนที่ 5 เข้ารหัสจนเสร็จ ค่าใหม่จากสแตคก็ถูกอ่านออกมาอีก ค่าใหม่นี้จะเป็นส่วน ที่ 6 ซึ่งเป็นส่วนสุดท้าย เมื่อเข้ารหัสส่วนนี้เรียบร้อยแล้วก็จะทำการตรวจสอบดูว่าสแตคยังเหลือส่วน อื่น ๆ ที่เก็บอยู่หรือไม่ ถ้ามีก็เอามาเข้ารหัสต่อไป แต่ในรูปแบบตัวอย่างไม่มีส่วนอื่นอีกต่อไป ดังนั้น จึงทำการสแกนหาจุดเริ่มต้นในส่วนต่อไป แต่ในตัวอย่างนี้มีอยู่ส่วนเดียว และทุกส่วนได้ทำการเข้า รหัสหมดแล้วจึงเป็นการสิ้นสุดการเข้ารหัสขอบของภาพเชกเมนต์

ส่วนค่าระดับสีเทาของแต่ละเชกเมนต์ นั้นสามารถกำหนดได้โดยข้อมูลขนาด 8 บิต เพราะ ความเข้มของข้อมูลภาพอยู่ในช่วง 0 - 255 การกำหนดค่าระดับสีเทาแต่ละเชกเมนต์ จะเริ่ม จากเชกเมนต์แรกที่อยู่บนสุดด้านซ้ายของภาพ และเชกเมนต์ต่อ ๆ มาจะเรียงจากซ้ายไปขวา จากบนลงล่างตามลำดับ โดยเมื่อสแกนพบเชกเมนต์ใหม่ก็จะเก็บค่าระดับสีเทาของเชกเมนต์นั้น เอาไว้ แล้วจึงทำเครื่องหมาย (mark) เชกเมนต์นั้นเอาไว้เพื่อไม่ให้กลับมาซ้ำเดิมอีก ดังนั้น จำนวนของเชกเมนต์มีเท่าไรหรือจำนวนของรหัสค่าระดับสีเทาของเชกเมนต์จะมีเท่าไรนั้น เช่น ถ้าหาก ภาพมีจำนวนเชกเมนต์ทั้งหมด 100 เชกเมนต์ จำนวนรหัสที่ใช้เก็บค่าระดับสีเทาของภาพก็จะเป็น 100 ไบต์ด้วย

รูปที่ 5.20 แสดงไฟล์ชาร์ทของขั้นตอนการเข้ารหัสภาพเชกเมนต์ขึ้นแบบ non-back trace

รูปที่ 5.20 แสดงโฟลว์ชาร์ทการเข้ารหัสขอบแบบ non-back trace

รูปที่ 5.20 (ต่อ)

5.2.1 การถอดรหัสภาพและผลการทดลอง

การถอดรหัสภาพจะทำนอกระยะที่เป็นบีทไฟเฟอร์ โดยอกระยะจะมีขนาดเท่ากับขนาดของภาพ และรหัสของขอบต่างๆ ซึ่งเป็นข้อมูลที่จะนำมาใช้สร้างภาพเดิมกลับคืนมานั้น ในขั้นแรกจะนำเอา รหัสมาเปลี่ยนเป็นค่าความยาวและทิศทางของไลน์โดอะแกรมขอบเชกเมนต์ แล้วจึงเขียนลงบน บีทไฟเฟอร์ เมื่อสร้างเป็นไลน์โดอะแกรมของเชกเมนต์เสร็จสมบูรณ์ทั้งภาพ ภาพที่ได้ในตอนนี้จะยังไม่สมบูรณ์เพราะยังไม่ได้ใส่ค่าระดับสีเทาให้กับแต่ละเชกเมนต์ ดังนั้นขั้นตอนต่อไปจึงเป็นการใส่ ค่าระดับสีเทาให้กับแต่ละเชกเมนต์ จากรหัสของระดับสีเทาซึ่งในตอนเข้ารหัสนั้นเก็บจาก เชกเมนต์บนสุดทางซ้าย เรียงไปทางขวาและจากบนลงล่าง ดังนั้นในขั้นตอนของการสร้างภาพใหม่ จึงทำในลักษณะเดียวกัน คือทำการใส่ค่าระดับสีเทาจากเชกเมนต์ด้านซ้ายบนสุดไล่ไปทางขวาและ จากบนลงล่าง จนครบทุกเชกเมนต์ ภาพที่ได้ก็จะสมบูรณ์สามารถนำไปใช้งานได้

ภาพที่ได้จากการสร้างภาพใหม่จากขั้นตอนการลดข้อมูลนั้น จะมีลักษณะเหมือนกับภาพก่อน การเข้ารหัสทุกประการ ผลที่ได้จากการลดขนาดข้อมูล โดยการเข้ารหัสแบบไม่เก็บซ้ำขอบเดิมนั้น จะช่วยลดขนาดข้อมูลลงไปอีก ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 4, 5, และ 6 เมื่อเปรียบเทียบกับ ตารางที่ 1, 2, และ 3 ตามลำดับ

รูปที่	5.12(a)	5.12(b)	5.12(c)	5.12(d)
จำนวน เชกเมนต์	ต้นแบบ	20	50	100
จำนวน ข้อมูล	40000 Bytes	668 Bytes	1163 Bytes	1691 Bytes
bits/pixel	8	0.134	0.233	0.358

ตารางที่ 4

รูปที่	5.13(a)	5.13(b)	5.13(c)	5.13(d)
จำนวน เซกเมนต์	ต้นแบบ	20	50	100
จำนวน ข้อมูล	40000 Bytes	994 Bytes	1676 Bytes	2186 Bytes
bits/pixel	8	0.203	0.345	0.457

ตารางที่ 5

รูปที่	5.14(a)	5.14(b)	5.14(c)	5.14(d)
จำนวน เซกเมนต์	ต้นแบบ	20	50	100
จำนวน ข้อมูล	40000 Bytes	1067 Bytes	1762 Bytes	2551 Bytes
bits/pixel	8	0.217	0.362	0.530

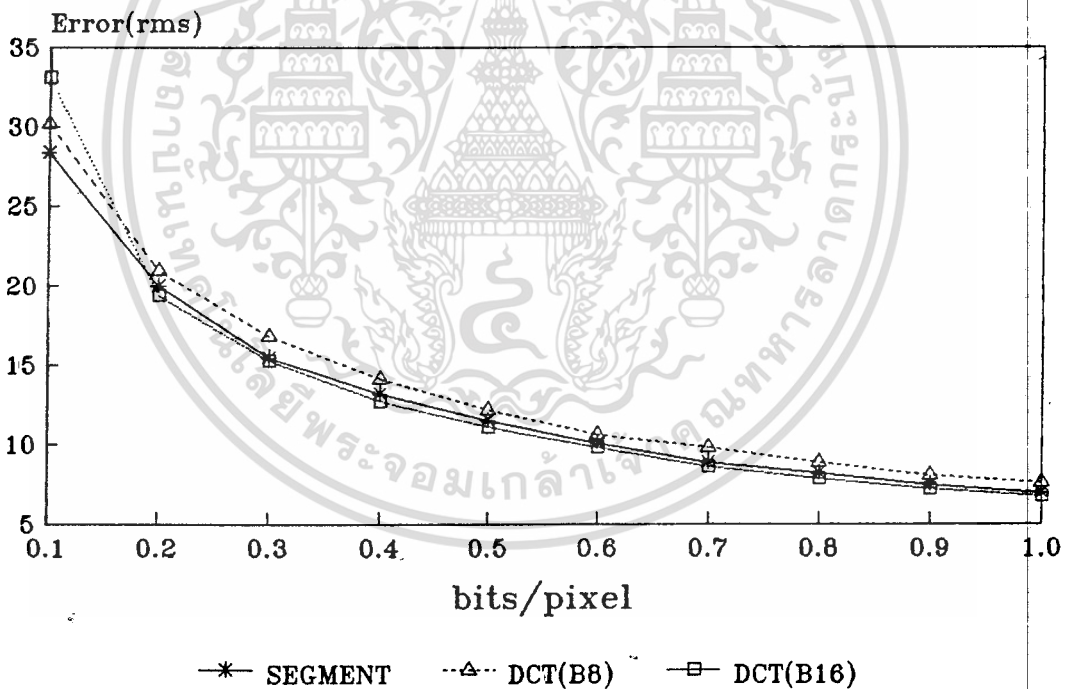
ตารางที่ 6

6.1 สรุปผลการวิจัย

การลดข้อมูลภาพโดยการเข้ารหัสพื้นที่ของภาพ เป็นการลดข้อมูลโดยการนำภาพที่ผ่านการทำเซกเมนต์ขึ้นมาเข้ารหัสพื้นที่ของแต่ละเซกเมนต์ ดังนั้นภาพที่ได้หลังจากการถอดรหัสจะยังคงเป็นภาพที่มีความคมชัดของขอบอยู่ เช่นเดิม โดยความคมชัดและคุณภาพของภาพที่ได้จะขึ้นอยู่กับจำนวนเซกเมนต์ที่ถูกแบ่งภายในแต่ละภาพ รวมถึงวิธีการที่นำมาใช้ในการทำเซกเมนต์ขึ้น

ในวิทยานิพนธ์นี้ได้เลือกวิธีของทฤษฎีกราฟที่เรียกว่า Recursive shortest spanning tree (RSST) มาใช้ในการทำอิมเมจเซกเมนต์ขึ้น ซึ่งเป็นวิธีที่ให้ภาพเอาท์พุทเซกเมนต์ที่มีลักษณะการแบ่งรายละเอียดในภาพได้ใกล้เคียงข้อมูลภาพเดิมมากที่สุด ทั้งที่มีจำนวนเซกเมนต์น้อย ๆ เมื่อเทียบกับวิธีอื่นๆ ทั้งนี้เพราะมีการใช้ข้อมูลส่วนใหญ่ของภาพในการตัดสินใจการแบ่งแยกแต่ละส่วนของภาพออกจากกัน และยังสามารถที่จะกำหนดจำนวนของเซกเมนต์ที่ต้องการจะแบ่งได้แน่นอนตามที่กำหนด ซึ่งผลที่ได้นี้เมื่อนำมาใช้ในการเข้ารหัสเพื่อลดขนาดของข้อมูลภาพสามารถที่จะทำให้จำนวนข้อมูลที่ได้หลังการเข้ารหัสมีค่าต่ำๆ ได้ดี เพราะจำนวนของข้อมูลที่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนของเซกเมนต์ภายในภาพ วิธีการที่นำมาใช้ในการเข้ารหัสขอบของเซกเมนต์ได้ใช้รหัสลูกโซ่ (chain code) และรหัสความยาว (run length code) โดยนำมาใช้กับวิธีแบบ contour และแบบ non-back trace ตามลำดับ โดยวิธีของ contour coding นั้นจะเข้ารหัสขอบของเซกเมนต์แยกอิสระออกไปแต่ละเซกเมนต์ ซึ่งเซกเมนต์หนึ่งๆ จะมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดเป็นของตัวเอง ส่วนวิธีการเข้ารหัสแบบ non-back trace coding นั้นจะทำการหาส่วนที่เป็นขอบของเซกเมนต์ในภาพออกมาก่อน โดยเส้นที่ได้จะเป็นเส้นที่แบ่งแต่ละเซกเมนต์ที่อยู่ติดกันออกจากกันและมีความหนาเพียงหนึ่งจุดภาพเท่านั้น ดังนั้นเมื่อทำการเข้ารหัสเส้นแบ่งขอบจึงไม่มีการเข้ารหัสส่วนทางกันเหมือนกับวิธีแรก จำนวนของรหัสที่ได้ของการเข้ารหัสแบบ non-back trace จึงมีจำนวนน้อยกว่าวิธีแรกแต่จะใช้เวลามากกว่า เนื่องจากต้องหาขอบของเซกเมนต์ก่อน และในตอนที่เข้ารหัสยังมีขั้นตอนที่ยุ่งยากกว่า เพราะต้องมีการเก็บส่วนแยกของเส้นขอบลงสแต็คก่อน เมื่อการเข้ารหัสมาเจอจุดแยกของขอบ แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้จะเสียเวลาไปบ้างผลที่ได้นั้นสามารถที่จะลดขนาดของข้อมูลได้มากกว่าวิธีแรกอยู่มากคือ จากผลที่ได้เมื่อเปรียบเทียบแล้ววิธีการเข้ารหัสขอบแบบ non-back trace จะได้ค่ารหัสน้อยกว่าแบบ contour ประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นในการที่จะนำวิธีการลดข้อมูลภาพด้วยการเข้ารหัสพื้นที่ของภาพไปใช้งานต่างๆ โดยใช้วิธีการของการเข้ารหัสขอบแบบ non-back trace จะสามารถลดจำนวนข้อมูลได้มากกว่า

อัตราบิตเรทของการลดข้อมูลที่ได้หลังจากการเข้ารหัสตามวิธีที่เสนอนี้ จะขึ้นอยู่กับจำนวนของเซกเมนต์ที่ถูกแบ่งภายในภาพว่ามากน้อยเพียงใด ถ้าเซกเมนต์มีจำนวนมากขึ้นจำนวนบิตต่อจุดภาพก็จะเพิ่มมากขึ้น นั่นก็หมายความว่าความคมชัดของภาพก็เพิ่มมากขึ้นด้วย เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการลดข้อมูลของ Discrete Cosine Transform (DCT) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย จะเห็นได้ว่า ที่อัตราบิตเรทสูงๆ คือประมาณ 0.5 บิตต่อจุดภาพขึ้นไป ผลที่ได้จากวิธีที่เสนอ นี้มีความคมชัดมากกว่าวิธีของ DCT โดยเฉพาะส่วนเป็นขอบของภาพจะไม่เบลอ และเมื่อคำนวณค่าที่ผิดไปจากภาพเดิมเปรียบเทียบกัน โดยใช้ค่า Root Mean Square Error ตามสมการที่ (2.3) ผลที่ได้จากการลดข้อมูลโดยการเข้ารหัสภาพเซกเมนต์จะมี Error น้อยกว่าวิธีของ DCT ดังตัวอย่างในรูปที่ 6.2 เป็นภาพที่อัตราบิตเรท 0.2 บิตต่อจุดภาพที่ได้จากผลของ DCT และ ผลจากการเข้ารหัสภาพเซกเมนต์เปรียบเทียบกัน ส่วนรูปที่ 6.1 เป็นกราฟเปรียบเทียบ error ของ DCT และ error ของการเข้ารหัสภาพเซกเมนต์

รูปที่ 6.1 เป็นกราฟแสดง error ของ DCT และ error ของการเข้ารหัสภาพเซกเมนต์

รูปที่ 6.2 แสดงผลของ DCT และ การเข้ารหัสภาพเชกเมนต์ ที่อัตราบิตเรท 0.2 บิตต่อจุดภาพ

6.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นและข้อเสนอนะ

การลดข้อมูลภาพโดยการเข้ารหัสพื้นที่ของภาพเชกเมนต์ชั้นนั้น ขั้นตอนแรกต้องทำอิมเมจเชกเมนต์ชั้นก่อน ดังนั้นวิธีที่นำมาใช้จึงเป็นส่วนสำคัญที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพของระบบ อย่างเช่นวิธี RSST ที่นำมาใช้เป็นวิธีที่ต้องใช้เวลาในการคำนวณมาก เพราะมีการบวกซ้ำๆ กันของจุดยอดในกราฟเพื่อที่จะหาตัวเชื่อมตัวใหม่ที่มีค่าต่ำสุดที่สัมพันธ์กับส่วนเดิม และการทำงานบนเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ที่มีหน่วยความจำหลักเพียง 640 Kbytes จะมีข้อจำกัดของขนาดภาพที่นำมาทำเชกเมนต์ชั้น เนื่องจากจะต้องจองตัวแปรสำหรับค่าของจุดบนกราฟ ค่าของตัวเชื่อมระหว่างจุดยอดรวมทั้งลำดับตำแหน่งต่างๆ ของกราฟ เพื่อเพิ่มความเร็วในการคำนวณหาสแพซิ่งทรีของกราฟ และในการคำนวณยังต้องใช้ข้อมูลแบบ floating point ด้วย แต่ถ้าหากสามารถที่จะเขียนโปรแกรมให้สามารถทำงานบนโปรเซสเซอร์ของ CPU 80286/80386 ได้ก็จะสามารถเพิ่มหน่วยความจำเข้าไปได้อีก ทำให้ข้อจำกัดในเรื่องขนาดของภาพที่นำมาใช้ก็จะหมดไป

ในส่วนของการที่จะพัฒนาต่อไป นั้นสามารถทำได้คือ หาวิธีการในการเพิ่มความเร็วของทำอิมเมจเชกเมนต์ชั้น อย่างเช่นแบ่งภาพออกเป็นส่วนๆ แล้วจึงนำไปทำเชกเมนต์พร้อมๆ กันที่เรียกว่าการประมวลผลแบบขนาน ในส่วนของการเข้ารหัสขอบสามารถที่จะปรับปรุงวิธีการที่นำมาใช้ให้สามารถลดขนาดของข้อมูลลงไปได้อีกอย่างเช่น ใช้วิธีของ Digital Line Segment Coding [12] Predictive Run Coding[13]. เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] R. J. CLARKE, Transform Coding of Image, ACADEMIC PRESS Ins. London ,1975.
- [2] N.S.Jayant and Peter Noll, "Digital coding of waveforms", Prentice-Hall, New Jersey, 1984.
- [3] Ho. MingLin and Allan N. Willson, " Median Filters with Adaptive Length. ", IEEE Trans. on Circuit and System Vol. CAS-35, No. 6, pp. 675-690, June 1988.
- [4] B.I.Justusson, " Median Filtering : Statistical property", in Two-Dimensional Digital Signal Processing Vol.II, T.S. Huang, Ed. New York: Spring Veriag, pp. 161-196, 1981.
- [5] S.G.Tyan, " Median Filtering : Deterministic property ", in Two-Dimension Digital signal Processing Vol.II, T.S. Huang, Ed. New York : Spring-Veriag, pp. 197-217, 1981.
- [6] N.C.Gallagher, Jr. and G.L. Wise, "A theoretical analysis of the property of median filters ", IEEE Trans. on Acoust., Speech, Signal Processing, Vol. ASSP-29, pp. 1136-1141, December 1981.
- [7] S.L. Horowitz and Pavlidis, "Picture segmentation by a directed split-and-merge procedure", Proc. 2nd International Joint Conference on Pattern Recognition, Copenhagen, Aug. 13-15, pp. 424-433, 1987.
- [8] Y. Pramotepipop and F. Cheevasuvit, " Modification of split-and-merge algorithm for image segmentation", The 9th Asian Conference on Remote Sensing, Bangkok, Thailand, pp. Q-26-1 - Q-26-6, Nov. 23-29, 1988.
- [9] O.J.Morris and M.de J. Lee, "Graph theory for image analysis : an approach based on the shortest spanning tree", IEE Proceedings, Vol. 133 , Pt.F, No.2, pp. 146-152, April 1986.

- [10] Robert Sedgewick, " Algorithms:Graph Algorithms", ADDISON-WESLEY, New York, 1988.
- [11] Robert Cunningham, " Segmenting Binary Image ", in Robotics Age, Hayden Book Company, New Jersey, 1983.
- [12] B.B. Chaudhuri, M.K. Kundu, " Digital line segment coding: A New efficient contour coding scheme", IEE Proceedings, Vol.131, Pt.E, No.4, pp. 143-147, July 1984
- [13] M.J. Biggar, " Thin Line Coding Techniques ", International Conference on Digital Signal Processing Florence, September 7-10, pp. 101-107, 1987.
- [14] TORU KANEKO and MASASHI OKUDAIRA, " Encoding of Arbitrary Curves Based on the Chain Code Representation ", IEEE Trans. on Communications, VOL. COM-33, No. 7, pp. 697-707, JULY 1985.

ภาคผนวก ก. ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์

- [1] ศักดิ์ เสกขุนทด, สุธาติ ฉิมประดิษฐ์, รศ.ดร.พุศักดิ์ ชิวสุวิทย์, "การวิเคราะห์ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมด้วยเทคนิคการวิเคราะห์หลายตัวแปร", การประชุมทางวิชาการ สหิติประยุกต์ ครั้งที่ 8, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, หน้า 460-474, 24-25 พฤษภาคม 2533.
- [2] ศักดิ์ เสกขุนทด, สุธาติ ฉิมประดิษฐ์, รศ.ดร.พุศักดิ์ ชิวสุวิทย์, "การกำจัดสัญญาณรบกวนด้วยวงจรกรองมัธยฐานที่ปรับขนาดได้อย่างอัตโนมัติ", การประชุมทางวิชาการ สหิติประยุกต์ ครั้งที่ 8, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, หน้า 365-374, 24-25 พฤษภาคม 2533.
- [3] สุธาติ ฉิมประดิษฐ์, ยอดเยี่ยม ปราโมทย์ภิญ, รศ.ดร.พุศักดิ์ ชิวสุวิทย์, "การแบ่งส่วนภาพโดยอาศัยพื้นฐานทฤษฎีกราฟ", การประชุมทางวิชาการ วิศวกรรมไฟฟ้า ครั้งที่ 13, ภาควิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, หน้า 690-699 8-9 พฤศจิกายน 2533.
- [4] สุธาติ ฉิมประดิษฐ์, วิทยา ทิพย์สุวรรณพร, รศ.ดร. พุศักดิ์ ชิวสุวิทย์, "การลดข้อมูลภาพด้วยวิธีการเข้ารหัสภาพเชกแมนเตชัน", การประชุมทางวิชาการวิศวกรรมไฟฟ้า ประจำปี 2534, วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ และ สมาคมสถาบันวิศวกรไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์แห่งประเทศไทย, หน้า 43-53, 23-26 พฤษภาคม 2534.

ภาคผนวก ข. โปรแกรมการทดลอง

```
/*-----*/
/*          Body of rsst program.          */
/*
/* This is common to all size and cost function, which may be
/* altered by changing the last two "include" files.
/* rsstsmall.h contains ndefinitions necessary for small images
/* rsstmed.h  contains ndefinitions necessary for medium images
/* rsstbig.h  contains ndefinitions necessary for large  images
/* rsstcost.ad absolute difference, mean intensity.
/*-----*/

#include <stdio.h>
#include <math.h>
#include <alloc.h>
#include <time.h>
#include "rsstsmal.h"
#include "rsstcost.ad"

#define  sqr(A) ((A)*(A))

/*-----*/
/*          Grobal Variable          */
/*-----*/

struct  LinkElement{
TYPEREGIONACCESS  r1,r2;
float            Weight;
}  huge *LinkArray;
struct  RegionRecord{
float            mean;
TYPEREGIONACCESS  NumPixels;
TYPELINKACCESS  FirstLinkIndex;
}  huge *RegionArray;
struct  TreeEntry{
TYPEREGIONACCESS  Vertex1;
char            LinkDir;
}  TreeRecord;
```

```
struct ListEntry{
TYPELINKACCESS      LinkArrayPtr, NextListEntry;
} huge *LinkList;
TYPELINKACCESS      *Heap, huge *Inv;
unsigned             NumOnHeap, PixelsInImage, RawLinkCount;
unsigned short       Xsize, Ysize;
TYPEREGIONACCESS    *AlreadyLinked, LinkedValue = 0;
char                 progame[STRINGSIZE];
TYPEREGIONACCESS    LinksOutput;
FILE                 *Treefile;

/*-----*/
/*      AllocateFailure      */
/*-----*/

void AllocateFailure()
{
    fprintf(stderr, "%s: failure in memory allocation", progame);
    exit(1);
}

/*-----*/
/*      Allocate Memory      */
/*-----*/

void AllocateMemory()
{
    long lk, la, ra, in, he, al;

    lk = (4L*PixelsInImage - 2L*Xsize - 2L*Ysize + 1L) *
        sizeof(struct ListEntry);
    la = RawLinkCount * sizeof(struct LinkElement);
    ra = PixelsInImage * sizeof(struct RegionRecord);
    in = RawLinkCount * sizeof(TYPELINKACCESS);
    he = (2L * PixelsInImage - Xsize - Ysize + 1L) *
        sizeof(TYPELINKACCESS);
    al = (long)PixelsInImage * (long)sizeof(TYPEREGIONACCESS);
    if((LinkList = (struct ListEntry*)farmalloc(lk)) == NULL)
        AllocateFailure();
}
```

```
if((LinkArray = (struct LinkElement*)farmalloc(la)) == NULL)
AllocateFailure();
if((RegionArray = (struct RegionRecord*)farmalloc(ra)) == NULL)
AllocateFailure();
if((Inv = (TYPELINKACCESS*)farmalloc(in)) == NULL)
AllocateFailure();
if((Heap = (TYPELINKACCESS*)farmalloc(he)) == NULL)
AllocateFailure();
if((AlreadyLinked = (TYPEREGIONACCESS*)farmalloc(al)) == NULL)
AllocateFailure();
}
```

```
/*-----*/
/* Initial Variable and Constant */
/*-----*/
```

```
void Initialise(argc,argv)
int argc;
char *argv[];
{
char ImageName[STRINGSIZE], TreeName[STRINGSIZE];
FILE *Infile;
struct RegionRecord huge *p;
int i, BytesPerPixel,j;
short shortbuffer;

strcpy(progame,argv[0]);
switch(argc)
{
case 1: printf("Input image filename: ");
scanf("%s", ImageName);
case 2: printf("Output Tree filename: ");
scanf("%s", TreeName);
case 3: printf("Image x size : ");
scanf("%d",&Xsize);
case 4: printf("Image y size : ");
scanf("%d",&Ysize);
case 5: break;
default:fprintf(stderr,"%s: wrong number of arguments\n",progame);
}
}
```

```
switch(argc)
{
    case 5: sscanf(argv[4], "%d",&Ysize);
    case 4: sscanf(argv[3], "%d",&Xsize);
    case 3: strcpy(TreeName,argv[2]);
    case 2: strcpy(ImageName,argv[1]);
    default: break;
}
if((Infile = fopen(ImageName,"rb")) == NULL)
{
    fprintf(stderr,"%s: unable to open file %s\n",
    progname, ImageName);
    exit(1);
}
PixelsInImage = Xsize * Ysize;
RawLinkCount = 2*PixelsInImage - 1;
AllocateMemory();
i = 0;
for(p = RegionArray; p<RegionArray+PixelsInImage; p++)
{
    fread((char*)&shortbuffer,1,1,Infile);
    p->mean = (float)shortbuffer;
    p->NumPixels = 1;
}
fclose(Infile);
if((Treefile = fopen(TreeName,"wb")) == NULL)
{
    fprintf(stderr,"%s: unable to open file %s\n",
    progname, ImageName);
    exit(1);
}
for(i=0; i<PixelsInImage; i++) AlreadyLinked[i] = 0;
}

/*-----*/
/*  Map Image array to Graph array  */
/*-----*/

void SetInitialLinks()
{
```

```
register TYPELINKACCESSLinkIndex, LastLinkIndex;
register structLinkElement *LinkElementPtr;
register TYPELINKACCESSLinkPtr;
register unsigned intTwoI;
TYPELINKACCESSi, CountLinks, LinkEntry;

LinkEntry = 0;
for(i=0; i<PixelsInImage; i++)
{
    TwoI = i + i;
    CountLinks = 0;
    if(i % Xsize)
    {
        LinkIndex = ++LinkEntry;
        RegionArray[i].FirstLinkIndex = LinkIndex;
        LinkList[LinkIndex].LinkArrayPtr = TwoI - 1;
        LastLinkIndex = LinkIndex;
        CountLinks++;
    }
    if(i >= Xsize)
    {
        LinkIndex = ++LinkEntry;
        if(CountLinks) LinkList[LastLinkIndex].NextListEntry = LinkIndex;
        else RegionArray[i].FirstLinkIndex = LinkIndex;
        LinkList[LinkIndex].LinkArrayPtr = TwoI - 2*Xsize + 2;
        LastLinkIndex = LinkIndex;
        CountLinks++;
    }
    if((i+1) % Xsize)
    {
        LinkIndex = ++LinkEntry;
        if(CountLinks) LinkList[LastLinkIndex].NextListEntry = LinkIndex;
        else RegionArray[i].FirstLinkIndex = LinkIndex;
        LinkPtr = LinkList[LinkIndex].LinkArrayPtr = TwoI + 1;
        LinkElementPtr = &LinkArray[LinkPtr];
        LinkElementPtr->r1 = i;
        LinkElementPtr->r2 = i+1;
        LinkElementPtr->Weight = FindInitialWeight;
        LastLinkIndex = LinkIndex;
        CountLinks++;
    }
}
```

```
    }
else if(i != PixelsInImage-1) LinkArray[TwoI+1].Weight = -1.0;
if(i < PixelsInImage - Xsize)
{
    LinkIndex = ++LinkEntry;
    LinkList[LastLinkIndex].NextListEntry = LinkIndex;
    LinkPtr = LinkList[LinkIndex].LinkArrayPtr = TwoI + 2;
    LinkElementPtr = &LinkArray[LinkPtr];
    LinkElementPtr->r1 = i;
    LinkElementPtr->r2 = i + Xsize;
    LinkElementPtr->Weight = FindInitialWeight;
    LastLinkIndex = LinkIndex;
    CountLinks++;
}
else if(i != PixelsInImage-1) LinkArray[TwoI+2].Weight = -1.0;
LinkList[LastLinkIndex].NextListEntry = 0;
}
}
/*-----*/
/*-----*/

void PQDownHeap(k)
register TYPELINKACCESSk;
{
    register unsigned intj,HalfNumOnHeap;
    register unsigned intHeapOfj,HeapOfjPlus1;
    unsigned intv;
    register floatvvalue;

    v = Heap[k];
    vvalue = LinkArray[v].Weight;
    HalfNumOnHeap = NumOnHeap/2;
    while (k <= HalfNumOnHeap)
    {
        j = k + k;
        HeapOfj = Heap[j];
        HeapOfjPlus1 = Heap[j+1];
        if(j<NumOnHeap)
            if(LinkArray[HeapOfj].Weight > LinkArray[HeapOfjPlus1].Weight)
```

```
{
j++;
HeapOfj = HeapOfjPlus1;
}
    if(vvalue <= LinkArray[HeapOfj].Weight ) break;
    Heap[k] = HeapOfj;
    Inv[HeapOfj] = k;
    k = j;
}
Heap[k] = v;
Inv[v] = k;
}
```

```
/*-----*/
/*      Construct and sort the heap      */
/*-----*/
```

```
void PQConstruct()
{
register unsigned intk;

NumOnHeap = 0;
Heap[0] = 0;
LinkArray[0].Weight = -1.0;
for(k=1; k<RawLinkCount; k++)
if(LinkArray[k].Weight >= 0.0)
{
Heap[++NumOnHeap] = k;
Inv[k] = NumOnHeap;
}
for(k = NumOnHeap/2; k>=1;k--)
    PQDownHeap(k);
}
```

```
/*-----*/
/*-----*/
```

```
void PQUpHeap(k)
register unsigned int k;
{
```

```
register unsigned int v, Halfk, HalfHeapOfk;
register float LinkvWeight;

v = Heap[k];
Halfk = k/2;
HalfHeapOfk = Heap[Halfk];
LinkvWeight = LinkArray[v].Weight;
while(LinkArray[HalfHeapOfk].Weight > LinkvWeight)
{
    Heap[k] = HalfHeapOfk;
    Inv[HalfHeapOfk] = k;
    k = Halfk;
    Halfk = k/2;
    HalfHeapOfk = Heap[Halfk];
}
Heap[k] = v;
Inv[v] = k;
}

/*-----*/
/* Remove duplicate link */
/*-----*/

unsigned int PQRemove()
{
    register int LinkNumber;

    LinkNumber = Heap[1];
    Heap[1] = Heap[NumOnHeap];
    if(--NumOnHeap) PQDownHeap(1);
    return(LinkNumber);
}

/*-----*/
/*-----*/

void PQChange(LinkID)
    register unsigned int LinkID;
{
    register unsigned int k;
```

```
k = 0;
if(LinkArray[Heap[k/2]].Weight > LinkArray[k].Weight)
PQUpHeap(k);
else PQDownHeap(k);
}
```

```
/*-----*/
/*-----*/
```

```
void PQRid(LinkID)
register unsigned int LinkID;
{
register unsigned int k;
```

```
k = Inv[LinkID];
Inv[Heap[k]] = k;
if(k == NumOnHeap) NumOnHeap--;
else
{
Heap[k] = Heap[NumOnHeap--];
PQDownHeap(k);
}
}
```

```
/*-----*/
/*      Save out put link      */
/*-----*/
```

```
void OutputLink(LinkNumber)
register unsigned int LinkNumber;
{
TreeRecord.Vertex1 = (LinkNumber-1)/2;
if(LinkNumber % 2) TreeRecord.LinkDir = 0;
else TreeRecord.LinkDir = 1;
fwrite(&TreeRecord,sizeof(struct TreeEntry),1,Treefile);
}
```

```
/*-----*/
/*-----*/
```

```
void ReviseOtherRegionList (RegionNumber, IndexToRemove)
    register unsigned int  RegionNumber, IndexToRemove;
    {
    register unsigned int  StepIndex, LastStepIndex;
    register struct ListEntry      huge *LinkListPtr;
    char FirstLink;
    FirstLink = 1;
    StepIndex = RegionArray[RegionNumber].FirstLinkIndex;
    LinkListPtr = &LinkList[StepIndex];
    while(LinkListPtr->LinkArrayPtr != IndexToRemove)
    {
        FirstLink = 0;
        LastStepIndex = StepIndex;
        StepIndex = LinkListPtr->NextListEntry;
        LinkListPtr = &LinkList[StepIndex];
    }
    if (FirstLink)
        RegionArray[RegionNumber].FirstLinkIndex = LinkListPtr->NextListEntry;
    else
        LinkList[LastStepIndex].NextListEntry = LinkListPtr->NextListEntry;
    }
/*-----*/
*-----*/

void MergeRegions (LinkNumber)
    unsigned int LinkNumber;
    {
        #define mean1      RegionArray[LinkArray[LinkNumber].r1].mean
        #define mean2      RegionArray[LinkArray[LinkNumber].r2].mean
        #define Num1      RegionArray[LinkArray[LinkNumber].r1].NumPixels
        #define Num2      RegionArray[LinkArray[LinkNumber].r2].NumPixels
        #define LinkIndex1 RegionArray[LinkArray[LinkNumber].r1].FirstLinkIndex
        #define LinkIndex2 RegionArray[LinkArray[LinkNumber].r2].FirstLinkIndex

        register unsigned int LLINextListEntry, LLILinkArrayPtr, LinkIndex,
                               LastLinkIndex;
        unsigned int          TotalPixels, CountLinks, OtherRegion;
        char FinishedList, RegionBIsFirst;
        struct ListEntry      *LinkListIndex;
```

```
TotalPixels = Num1 + Num2;
mean1 = (mean1*Num1 + mean2*Num2)/TotalPixels;
Num1 = TotalPixels;
LinkedValue++;
CountLinks = 0;
FinishedList = 0;
LinkIndex = LinkIndex1;
LinkListIndex = &LinkList[LinkIndex];
LLINextListEntry = LinkListIndex->NextListEntry;
LLILinkArrayPtr = LinkListIndex->LinkArrayPtr;
while(!FinishedList)
{
if((LLINextListEntry == 0) && (LLILinkArrayPtr == LinkNumber))
{
if(CountLinks) LinkList[LastLinkIndex].NextListEntry =
LinkIndex2;
else LinkIndex1 = LinkIndex2;
LinkIndex = LinkIndex2;
LinkListIndex = &LinkList[LinkIndex];
LLINextListEntry = LinkListIndex->NextListEntry;
LLILinkArrayPtr = LinkListIndex->LinkArrayPtr;
FinishedList = 1;
}
else if(LLILinkArrayPtr == LinkNumber)
{
LinkIndex = LLINextListEntry;
LinkListIndex = &LinkList[LinkIndex];
LLINextListEntry = LinkListIndex->NextListEntry;
LLILinkArrayPtr = LinkListIndex->LinkArrayPtr;
if(CountLinks)LinkList[LastLinkIndex].NextListEntry = LinkIndex;
else LinkIndex1 = LinkIndex;
}
else
{
LinkArray[LLILinkArrayPtr].Weight = FindWeight(LLILinkArrayPtr);
PQChange(LLILinkArrayPtr);
if(LinkArray[LinkNumber].r1 == LinkArray[LLILinkArrayPtr].r1)
OtherRegion = LinkArray[LLILinkArrayPtr].r2;
else
OtherRegion = LinkArray[LLILinkArrayPtr].r1;
}
```

```
AlreadyLinked[OtherRegion] = LinkedValue;
CountLinks++;
if(LLINextListEntry == 0)
{
    LastLinkIndex = LinkIndex;
    LinkListIndex->NextListEntry = LinkIndex2;
    LinkIndex = LinkIndex2;
    LinkListIndex = &LinkList[LinkIndex];
    LLINextListEntry = LinkListIndex->NextListEntry;
    LLILinkArrayPtr = LinkListIndex->LinkArrayPtr;
    FinishedList = 1;
}
else
{
    LastLinkIndex = LinkIndex;
    LinkIndex = LLINextListEntry;
    LinkListIndex = &LinkList[LinkIndex];
    LLINextListEntry = LinkListIndex->NextListEntry;
    LLILinkArrayPtr = LinkListIndex->LinkArrayPtr;
}
}
}

FinishedList = 0;
while(!FinishedList)
{
if((LLINextListEntry == 0)&&(LLILinkArrayPtr == LinkNumber))
{
    LinkList[LastLinkIndex].NextListEntry = 0;
    FinishedList = 1;
}
else
if(LLILinkArrayPtr == LinkNumber)
{
    LinkIndex = LLINextListEntry;
    LinkListIndex = &LinkList[LinkIndex];
    LLINextListEntry = LinkListIndex->NextListEntry;
    LLILinkArrayPtr = LinkListIndex->LinkArrayPtr;
    if(CountLinks) LinkList[LastLinkIndex].NextListEntry =
        LinkIndex;
}
```

```
        else LinkIndex1 = LinkIndex;
    }
else
    {
    if (LinkArray[LinkNumber].r2==LinkArray[LLILinkArrayPtr].r1)
    {
    OtherRegion = LinkArray[LLILinkArrayPtr].r2;
    RegionBIsFirst = 1;
    }
    else
    {
    OtherRegion = LinkArray[LLILinkArrayPtr].r1;
    RegionBIsFirst = 0;
    }
if (AlreadyLinked[OtherRegion] == LinkedValue)
    {
    PQRid(LLILinkArrayPtr);
    ReviseOtherRegionList(OtherRegion,LLILinkArrayPtr);
    if(LLINextListEntry == 0)
    {
    LinkList[LastLinkIndex].NextListEntry = 0;
    FinishedList = 1;
    }
    else
    {
    LinkIndex = LLINextListEntry;
    LinkListIndex = &LinkList[LinkIndex];
    LLINextListEntry = LinkListIndex->NextListEntry;
    LLILinkArrayPtr = LinkListIndex->LinkArrayPtr;
    LinkList[LastLinkIndex].NextListEntry = LinkIndex;
    }
    }
else
    {
    if (RegionBIsFirst)
    LinkArray[LLILinkArrayPtr].r1 = LinkArray[LinkNumber].r1;
    else
    LinkArray[LLILinkArrayPtr].r2 = LinkArray[LinkNumber].r1;
    LinkArray[LLILinkArrayPtr].Weight = FindWeight(LLILinkArrayPtr);
    PQChange(LLILinkArrayPtr);
    }
```

```
CountLinks++;
if(LLINextListEntry == 0) FinishedList = 1;
else
{
    LastLinkIndex = LinkIndex;
    LinkIndex = LLINextListEntry;
    LinkListIndex = &LinkList[LinkIndex];
    LLINextListEntry = LinkListIndex->NextListEntry;
    LLILinkArrayPtr = LinkListIndex->LinkArrayPtr;
}
}
}
}

/*-----*/
/*      Do Kruskal Algorithm      */
/*-----*/

void DoKruskalOnLowestWeights()
{
    unsigned intSmallestLink;

    LinksOutput = 0;
    while(LinksOutput < PixelsInImage - 1)
    {

        SmallestLink = PQRemove();
        LinksOutput++;
        OutputLink(SmallestLink);
        MergeRegions(SmallestLink);
    }

    fclose(Treefile);
}
}
```

```
/*-----*/  
/*           Main           */  
/*-----*/
```

```
main(argc,argv)  
    int  argc;  
    char *argv[];  
    {  
        int i;  
  
        Initialise(argc,argv);  
        SetInitialLinks();  
        PQConstruct();  
        printf("<< Kruskal computing >> ");  
        DoKruskalOnLowestWeights();  
    }
```



```
/*-----*/
/* Programme to generate segmented image */
/* from the original image and a */
/* spanning tree */
/*-----*/

#include <stdio.h>
#include <alloc.h>

#define STRSIZE 50

char progame[STRSIZE];
char ImageFile[STRSIZE],TreeFile[STRSIZE] ,SegFile[STRSIZE];
unsigned char *ImageArray;
unsigned char *LinkArray,*MarkerArray;
long int *PixelStack;
long int IncImageIndex[9];
long int RequiredRegions;
int XSize,YSize;
int MaxInt = -32000, MinInt = 32000;
long int TotalPixels;
FILE *InFile;

/*-----*/
/*-----*/

void AllocFailure()
{
    fprintf(stderr,"%s: Failure to allocate memory\n",progame);
    exit(1);
}

/*-----*/
/*-----*/

void GetSpace()
{
    int i;

    if((ImageArray=(short*)malloc(TotalPixels*sizeof(short))) == NULL)
```

```
    AllocFailure();
if((LinkArray = malloc(TotalPixels*sizeof(char))) == NULL)
    AllocFailure();
if((MarkerArray = malloc(TotalPixels*sizeof(char))) == NULL)
    AllocFailure();
if((PixelStack = (int*)malloc(TotalPixels*sizeof(int))) == NULL)
    AllocFailure();
for(i=0; i<TotalPixels; i++)
{
    LinkArray[i] = 0;
    MarkerArray[i] = 0;
}
}

/*-----*/
/*-----*/

void GetInputs(argc,argv)
int argc;
char *argv[];
{
    long i,j;
    char buff;

    strcpy(progname,argv[0]);

    switch(argc)
    {
        case 1: printf("Original image filename: ");
                scanf("%s",ImageFile);
        case 2: printf("X size: ");
                scanf("%d",&XSize);
        case 3: printf("Y size: ");
                scanf("%d",&YSize);
        case 4: printf("Tree filename: ");
                scanf("%s",TreeFile);
        case 5: printf("Output filename: ");
                scanf("%s",SegFile);
        case 6: printf("Required no. of regions: ");
```

```
        scanf("%d",&RequiredRegions);
    case 7: break;
    default: fprintf(stderr,"%s: wrong number of arguments\n",
programe);
    }

switch(argc)
{
    case 7: sscanf(argv[6], "%d",&RequiredRegions);
    case 6: strcpy(SegFile,argv[5]);
    case 5: strcpy(TreeFile,argv[4]);
    case 4: sscanf(argv[3],"%d",&YSize);
    case 3: sscanf(argv[2],"%d",&XSize);
    case 2: strcpy(ImageFile, argv[1]);
    default: break;
}

if((InFile = fopen(ImageFile,"rb")) == NULL)
{
    fprintf(stderr,"%s: cannot open file %s\n",programe,ImageFile);
    exit(1);
}

TotalPixels = XSize * YSize;
GetSpace();

/** Read Image File **/

for(i=0; i<TotalPixels; i++)
{
    fread((char*)&buff,1,1,InFile);
    ImageArray[i] = buff;
}

IncImageIndex[1] = -XSize;
IncImageIndex[2] = 1L;
IncImageIndex[4] = XSize;
IncImageIndex[8] = -1L;
}
```

```
/*-----*/
/*-----*/

void ReadLinks(TreeFileName,Regions)
char *TreeFileName;
long Regions;
{
register int i,NumLinks;
FILE *InTreeFile;
struct SmallTreeEntry
{
unsigned int Vertex;
char LinkDir;
} SmallBuffer;

if((InTreeFile = fopen(TreeFileName,"rb")) == NULL)
{
fprintf(stderr,"%s: cannot open file %s\n",programe,TreeFileName);
exit(1);
}
NumLinks = TotalPixels - Regions;
for(i=0; i<NumLinks; i++)
{
if(fread((char*)&SmallBuffer,sizeof(SmallTreeEntry),1,InTreeFile) !=
{
fprintf(stderr,"%s: error in reading file %s\n",
programe,TreeFileName);
exit(1);
}
if(SmallBuffer.LinkDir)
{
LinkArray[SmallBuffer.Vertex] := 4;
LinkArray[SmallBuffer.Vertex + XSize] := 1;
}
else
{
LinkArray[SmallBuffer.Vertex] := 2;
LinkArray[SmallBuffer.Vertex + 1] := 8;
}
}
}
```

```
fclose(TreeFileName);  
}
```

```
/*-----*/  
/*-----*/
```

```
int FindMean(Index)
```

```
register int intIndex;  
{  
register int CheckPixel, StackPointer = 0, TotalIntensity, NumInRegion;  
register char LookAround;  
MarkerArray[Index] = 1;  
TotalIntensity = (int)ImageArray[Index];  
NumInRegion = 1;  
  
do  
{  
for(LookAround=1; LookAround<16; LookAround<<=1)  
{  
if(LinkArray[Index] & LookAround)  
{  
CheckPixel = Index + IncImageIndex[LookAround];  
if(!MarkerArray[CheckPixel])  
{  
MarkerArray[CheckPixel] = 1;  
TotalIntensity += (int)ImageArray[CheckPixel];  
NumInRegion++;  
PixelStack[++StackPointer] = CheckPixel;  
}  
}  
}  
Index = PixelStack[StackPointer--];  
} while (StackPointer >= 0);  
return((short)((TotalIntensity+NumInRegion/2)/NumInRegion));  
}
```

```
/*-----*/
/*-----*/

void SetMean(Index,MeanValue)
    register int int Index;
    register int MeanValue;
    {
    register int CheckPixel,StackPointer = 0;
    register char LookAround;

    MarkerArray[Index] = 2;
    ImageArray[Index] = MeanValue;
    do
    {
    for(LookAround=1; LookAround<16; LookAround<<=1)
    if(LinkArray[Index] & LookAround)
    {
    CheckPixel = Index + IncImageIndex[LookAround];
    if(MarkerArray[CheckPixel]==1)
    {
    MarkerArray[CheckPixel] = 2;
    ImageArray[CheckPixel] = MeanValue;
    PixelStack[++StackPointer] = CheckPixel;
    }
    }
    Index = PixelStack[StackPointer--];
    } while (StackPointer >= 0);
    }

/*-----*/
/*-----*/
```

```
void GetSegmentation()
    {
    register int Pixel;
    int MeanIntensity;

    for(Pixel=0; Pixel<TotalPixels; Pixel++)
    if(!MarkerArray[Pixel])
    {
```

```
MeanIntensity = FindMean(Pixel);
SetMean(Pixel,MeanIntensity);
if(MaxInt<MeanIntensity) MaxInt = MeanIntensity;
if(MinInt>MeanIntensity) MinInt = MeanIntensity;
}
}

/*-----*/
/*-----*/

void StoreImage(FileName,Image)
char *FileName;
int Image[];
{
FILE *OutFile;
int ErrNo,x,y,i,j;

if((OutFile = fopen(FileName,"wb")) == NULL)
{
fprintf(stderr,"%s: cannot open file %s\n",programe,FileName);
exit(1);
}
if((x = fwrite((char*)Image,1,XSize*YSize,OutFile))==NULL)
printf(" Error \n");

/*-----*/
/*          Segmented Main          */
/*-----*/

main(argc,argv)
intargc;
charargv[];
{
clrscr();
GetInputs(argc,argv);
ReadLinks(TreeFile,RequiredRegions);
GetSegmentation();
StoreImage(SegFile,ImageArray);
return(0);
}
```

```
/*-----*/  
/* Program Segmented Image Contour Line */  
/*           Coding           */  
/*-----*/
```

```
#include <stdio.h>  
#include <alloc.h>  
#include <stdlib.h>  
#include <dir.h>  
#include <io.h>  
#include <math.h>
```

```
struct edge-code    *make-edge();  
struct region-code  *mark-region();
```

```
struct region-code {  
    char    ave;  
    unsigned pix-start;  
    struct region-code *next;  
};
```

```
struct edge-code {  
    char edging;  
    struct edge-code *next;  
};
```

```
unsigned    *index,maxindex=0;  
struct      region-code *region, *last-region;  
struct      edge-code *edge, *last-edge;  
unsigned    int xsi,ysi,count;  
unsigned    int w,linkcount;  
unsigned    char code;  
FILE        *out;  
char        out-file[30],in-file[30];
```

```
void initial(argc,argv)  
int  argc;  
char *argv[];  
{  
int i;  
clrscr();
```

```
region = last-region = NULL;
edge   = last-edge   = NULL;
switch(argc) {
    case 1: printf(" Input Image Segment File : ");
            scanf("%s",in-file);
    case 2: printf(" Image Size X = ");
            scanf("%d",&xsi);
    case 3: printf(" Image Size Y = ");
            scanf("%d",&ysi);
    case 4: break;
}
switch(argc) {
    case 4: sscanf(argv[3],"%d",&ysi);
    case 3: sscanf(argv[2],"%d",&xsi);
    case 2: strcpy(in-file,argv[1]);
    default: break;
}
if((index = (int*)farmalloc(6000L * (long)sizeof(int)))== NULL)
allo-err(1);
count = w = code = 0;
}
/*-----*/
/* - allocate memory */
/*-----*/

void allo-err(d)
int d;
{
printf("memory allocate failure..(%d).. \n",d);
exit(1);
}

/*-----allocate memory for input image-----*/
char *space(image)
unsigned char *image;
{
if((image = (char*)malloc(xsi*ysi))==NULL)
    allo-err(2);
return(image);
}
```

```
/*----- free memory-----*/
```

```
void freem()
```

```
{
    free(image);
    free(mark);
    farfree(index);
}
```

```
/*----- read-image -----*/
```

```
void read-image(image)
```

```
    unsigned char *image;
    {
        FILE *infile;
        long f-size,temp,temp1,k;
        int xi,yi;

        f-size = (long)xi*(long)ysi;
        if ((infile = fopen(in-file,"rb")) == NULL) {
            printf(" Open file error..\n");
            exit(1);
        }
        k = 0;
        temp = 32768;
        if(f-size > 32768)
            do {
                fread(image+k,1,temp,infile);
                temp1 = f-size-temp;
                f-size = temp1;
                k += temp;
                if(temp1<temp) temp = temp1;
            } while (!(temp1 <= 0));
        else
            fread(image+k,1,f-size,infile);
        fclose(infile);
    }
```

```
/*-----save output code-----*/
```

```
void save-data()
```

```
{
    FILE *outf;
```

```
char name[35];
int i,j;
struct region-code *p;
struct edge-code *q;

clrscr();
printf(" Enter output file name.. ");
scanf("%s",name);
if((outf = fopen(name,"wb"))==NULL){
    printf("Cann't open file %s \n",name);
    exit(1);
}
fwrite(&count,2,1,outf);
p = region;
do {
    fwrite(p,3,1,outf);
    p = p->next;
}while(p);
q = edge;
do {
    fwrite(q,1,1,outf);
    q = q->next;
}while(q);
fclose(outf);
}
/*-----*/
/*      display output image      */
/*-----*/

/*----black and white monitor display----*/
void bw-dis(buff)
unsigned char huge *buff;
{
    long i,j;
    outportb(0x300,0x61);
for(i=0;i<ysi;i++)
for(j=0;j<xsi;j++)
    pokeb(0xd00,(i*256)+j,buff[(long)xsi*i + j]);
    outportb(0x300,0x81);
}
```

```
/*-----VGA monitor display-----*/
display (x,y,xposi,yposi,image)
int y,x,xposi,yposi;
unsigned char *image;
{
    long i,j,f;

    for (i=0;i<y;i++)
        for (j=0;j<x;j++){
            f = i*(long)x+j;
            put (image[f]/4+64,0,(int)j+xposi,(int)i+yposi);
        }
}

/*-----*/
void blank-display (x,y,xpo,yo,val)
int y,x,xpo,yo,val;
{
    long i,j,f;

    for (i=0;i<y;i++)
        for (j=0;j<x;j++){
            f = i*(long)x+j;
            put (val,0,(int)j+xpo,(int)i+yo);
        }
}

/*-----set gray register-----*/
void set-gray-REG ()
{
    int i,j=0;
    for (i=64;i<128;i++)
    {
        wrcolor (i,j,j,j);
        j++;
    }
}

/*-----*/
void wrcolor (int regnum,int red,int green,int blue)
{
```

```
-BX = regnum;
-DH = red;
-CH = green;
-CL = blue;
-AX = 0x1010;
geninterrupt (0x10);
}
```

```
/*-----set graphic mode-----*/
```

```
setVGA (char mode)
```

```
{
    -AH = 0;
    -AL = mode;
    geninterrupt (0x10);
}
```

```
/*-----write dot-----*/
```

```
put(c,p,x,y)
```

```
int c,p,x,y;
```

```
{
    -AH = 0x0C;
    -AL = c;
    -BH = p;
    -CX = x;
    -DX = y;
    geninterrupt(0x10);
}
```

```
/*-----*/
```

```
/*      Read input image code      */
```

```
/*-----*/
```

```
void input-segment()
```

```
{
    FILE *infile;
    struct fblk file;
    int i,j,byte,true;
    char fi-name[50],c;
```

```
    do {
true = 0;
```

```
printf(" Enter input code file name ..");
scanf("%s",fi-name);
infile = fopen(fi-name,"rb");
if(infile==NULL) {
    printf(" File %s not found !\n",fi-name);
    printf(" Again press any key or Exit press ESC \n");
    c = getch();
    if(c == 0x1b)
        exit(1);
    else
        true = 0;
}
else true = 1;
} while (!true);
if(findfirst(fi-name,&file,0xff)==0)
byte = (int)file.ff-fsize;
printf(" %d byte \n",byte);
fread(&count,2,1,infile);
mean-code = (struct region-code*)malloc
(count*sizeof(struct region-code));
edge-code = (char*)malloc(byte-(count*3)-2);
fread(mean-code,sizeof(struct region-code),count,infile);
fread(edge-code,1,(byte-(count*3)-2),infile);
fclose(infile);
}

/*-----*/
/*      Contour chain coding      */
/*-----*/

/*----scan image array----*/
void chain-code()
{
    unsigned char *image, *mark;
    unsigned long i,j;

    image = space(image);
    mark = space(mark);
    for(i=0; i<xsi*ysi; i++){ mark[i] = 120; image[i]=0;}
    setVGA (0x13);
```

```
set-gray-REG ();
read-image(image);
display (xsi,ysi,60,0,image);
setVGA (0x3);
i = 0;
trace(i, image,mark);
for(i=0; i<ysi; i++)
  for(j=0; j<xsi; j++)
    if(mark[(long)xsi*i + j] != 100)
      trace((long)xsi*i + j,image,mark);
save-data();
free(image);
free(mark);
}

/*----trace border-----*/
void trace(xy,image,mark)
unsigned long xy; /* start coordinate */
unsigned char *image, *mark;
{
  long xy0,maxpix,stackpointer=0,i,j;
  char mean,m = 0;

  maxpix = xsize*yysize;
  count++;
  xy0 = xy;
  mean = image[xy];

  last-region = mark-region(xy,mean);
  do {
    cou++;
    switch(m) {
      case 0: if(!((xy+1)%xsi)) { /* right edge */
        m=3;
        str-link(3);
      }
      else
        if( xy<xsi && image[xy+1] == mean) { /* top edge and next */
          m=0; /* pixel is same region*/
          str-link(0);
        }
    }
  } while (cou < maxpix);
}
```

```
        xy = xy+1;
    }
else
    if(image[xy+1] != mean) { /* not top edge and next */
        m=3;                    /* pixel isn't the same region */
        str-link(3);
    }
else
    if(image[xy-xsi+1] == mean) {
        m=1;
        str-link(1);
        xy = xy-xsi+1;
    }
else {
    m=0;
    str-link(0);
    xy = xy+1;
}
break;
case 1: if(xy<xsi) { /* top edge */
    m=0;
    str-link(0);
}
else
    if(!(xy%xsi) && image[xy-xsi] == mean) {
        m=1;
        str-link(1);
        xy = xy-xsi;
    }
else
    if(image[xy-xsi] != mean) {
        m=0;
        str-link(0);
    }
else
    if(image[xy-xsi-1] == mean) {
        m=2;
        str-link(2);
        xy = xy-xsi-1;
    }
}
```

```
else {
    m=1;
    str-link(1);
    xy = xy - xsi;
}
break;
case 2: if(!(xy%xsi)) {      /* left edge */
    m=1;
    str-link(1);
}
else
if(xy>=maxpix-xsi && image[xy-1] == mean) { /* bottom edge */
    m=2;
    str-link(2);
    xy = xy-1;
}
else
if(image[xy-1] != mean) {
    m=1;
    str-link(1);
}
else
if(image[xy+xsi-1] == mean) {
    m=3;
    str-link(3);
    xy = xy+xsi-1;
}
else {
    m=2;
    str-link(2);
    xy = xy-1;
}
break;
case 3: if(xy>maxpix-xsi) {      /* bottom edge */
    m=2;
    str-link(2);
}
else
if(!((xy+1)%xsi) && image[xy+xsi] == mean) {
    m=3;
```

```
        str-link(3);
        xy = xy+xsi;
    }
    else
    if(image[xy+xsi]!=mean) {
        m=2;
        str-link(2);
    }
    else
    if(image[xy+xsi+1]==mean) {
        m=0;
        str-link(0);
        xy = xy + xsi +1;
    }
    else {
        m = 3;
        str-link(3);
        xy = xy + xsi;
    }
    break;
}
cou++;
} while (!(m==0 && xy==xy0));

cou = 0;
mark[xy] = 100;
do {
    if(xy>=xsi && image[xy-xsi]==mean) /* not top edge */
        if(mark[xy-xsi]!=100)
            index[++stackpointer] = xy-xsi;
    if((xy+1)%xsi && image[xy+1]==mean) /* not right edge */
        if(mark[xy+1]!=100)
            index[++stackpointer] = xy + 1;
    if(xy%xsi && (image[xy-1]==mean)) /* not left edge */
        if(mark[xy-1]!=100)
            index[++stackpointer] = xy - 1;

    if(xy<maxpix-xsi && image[xy+xsi]==mean) /* not bottom edge */
        if(mark[xy+xsi]!=100)
            index[++stackpointer] = xy + xsi;
```

```
xy = index[stackpointer--];
mark[xy] = 100;
} while(stackpointer >= 0);
}

/*-----*/
/*      create link-list      */
/*-----*/
void str-link(m)
char m;
{

switch(m){
case 0: code = code ; 0x00;
if(linkcount<3) code = code << 2;
break;
case 1: code = code ; 0x01;
if(linkcount<3) code = code << 2;
break;
case 2: code = code ; 0x02;
if(linkcount<3) code = code << 2;
break;
case 3: code = code ; 0x03;
if(linkcount<3) code = code << 2;
break;
};
linkcount += 1;
if(linkcount==4)
{
w += 1;..
linkcount = 0;
last-edge = make-edge(code);
code = 0;
}
}

/*-----*/
struct region-code far *mark-region(xyo,m)
unsigned long xyo;
```

```
unsigned char m;          /* make list for gray and start of a region */
{
    struct region-code *newptr;

    if((newptr = (struct region-code*)malloc(sizeof(struct region-code)))==NULL)
    {
        printf("internal memory for coordinate not enough..\n");
        exit(1);
    }
    if(region==NULL) region = newptr;
    if(last-region!=NULL) last-region->next = newptr;
    newptr->ave          = (char)m;
    newptr->pix-start    = (unsigned)xyo;
    newptr->next         = NULL;
    return(newptr);
}

/*-----*/
struct edge-code far *make-edge(e) /* edge code storing */
char e;
{
    struct edge-code far *newptr;

    if((newptr = (struct edge-code*)malloc(sizeof(struct edge-code)))==NULL)
    {
        printf("internal memory for edge not enough..\n");
        exit(1);
    }
    if(edge==NULL) edge = newptr;
    if(last-edge != NULL) last-edge->next = newptr;
    newptr->edging = e;
    newptr->next   = NULL;
    return(newptr);
}
```



```
        xy = xy + xsi;
    }
    break;
    case 0x40: if(m1==0x00) {
        xy = xy-xsi;
        image[xy]=1;
        xy = xy+1;
    }
    else
        if(m1==0x40) {
            xy = xy-xsi;
            if(xy%xsi)
                image[xy-1]=1;
        }
        else {
            if(xy%xsi)
                image[xy-1]=1;
        }
        break;
        case 0x80: if(m1==0x40) {
            xy = xy-1;
            image[xy]=1;
            xy = xy-xsi;
        }
        else
            if(m1==0x80) {
                xy = xy-1;
                if(xy<numpix-xsi)
                    image[xy+xsi]=1;
            }
            else {
                if(xy<numpix-xsi)
                    image[xy+xsi]=1;
            }
            break;
            case 0xc0: if(m1==0x00) {
                if((xy+1)%xsi)
                    image[xy+1]=1;
            }
            else
```

```
if(m1==0x80) {
    xy = xy+xsi;
    image[xy]=1;
    xy = xy-1;
}
else {
    xy = xy+xsi;
    if((xy+1)%xsi)
image[xy+1]=1;
}
break;
}

m1 = m;
bit += 1;
if(bit == 4){
    bit = 0;
    d += 1;
    edge = restor(edge,data);
}
} while(!(xy==xy0 && m==0));

mark[xy] = mean;
do{
    if(xy>=xsi && image[xy-xsi] != 1) { /* not top */
        index[++stackpointer] = xy - xsi;
    }
    if((xy+1)%xsi && image[xy+1] != 1) { /* not right */
        index[++stackpointer] = xy + 1;
    }
    if(xy<numpix-xsi && image[xy+xsi] != 1) { /* not bottom */
        index[++stackpointer] = xy + xsi;
    }
    if(xy%xsi && image[xy-1] != 1) { /* not left */
        index[++stackpointer] = xy-1;
    }
    xy = index[stackpointer--];
    mark[xy] = mean;
    image[xy] = 1;
}while(stackpointer >= 0);
```

```
xy = xy0;
stackpointer = 0;
image[xy] = 0;
do{
  if(xy>=xsi && image[xy-xsi] != 0) {                /* not top */
    index[++stackpointer] = xy - xsi;
  }
  if((xy+1)%xsi && image[xy+1] != 0) {              /* not right */
    index[++stackpointer] = xy + 1;
  }
  if(xy<numpix-xsi && image[xy+xsi] != 0) {          /* not bottom */
    index[++stackpointer] = xy + xsi;
  }
  if(xy%xsi && image[xy-1] != 0) {                  /* not left */
    index[++stackpointer] = xy-1;
  }
  xy = index[stackpointer--];
  image[xy] = 0;
}while(stackpointer >= 0);
}
setVGA (0x13);
set-gray-REG ();
display (xsi,ysi,60,0,mark);
getch();
}
/*-----*/
struct edge-code *restor(b,data)
struct edge-code *b;
int data[];
{
  int k,d;

  d = b->edging;
  for(k=0;k<4;k++)
  {
    if(k==0)
      data[k] = d & 0xc0;
    else
      data[k] = (d<<=2) & 0xc0;
  }
}
```

```
edge = b->next;
return(edge);
}

/*-----*/
/*      Main Program      */
/*-----*/

void main(argc,argv)
int  argc;
char *argv[];
{
    int i,j,k;

    initial(argc,argv);
    chain-code();
    decode();
}
```



```

/*****
/*          PROGRAM          */
/*    NON-BACK TRACE LINE CODING    */
*****/

#include <stdio.h>
#include <alloc.h>
#include <dos.h>

struct st {
unsigned char x;
unsigned char y;
unsigned char m;
} *stack;

unsigned char **mark,**image1;
unsigned char *code;
int xsize,ysize,count=0,code-num,segment;
unsigned char *image;

void AlloFai()
{
printf(" failure to allocate memory \n");
exit(1);
}

unsigned char *mark1D()
{
unsigned char *a;
if((a=(char*)calloc(xsize+1,1))==NULL) AlloFai();
return(a);
}

unsigned char *index1D()
{
struct st *a;
if((a=(struct st*)malloc(1000*sizeof(struct st)))==NULL) AlloFai();
return(a);
}

```

```
unsigned char *image1D()
{
    unsigned char *a;
    if((a=(char*)malloc(xsize*yysize))==NULL) AlloFai();
    return(a);
}

unsigned char **mark2D()
{
    unsigned char **b;
    unsigned i;
    if((b=(char**)malloc((ysize+1)*sizeof(char*)))==NULL) AlloFai();
    for(i=0; i<yysize+1; i++) b[i] = mark1D();
    return(b);
}

getspace()
{
    mark = mark2D();
    stack = index1D();
    image1= mark2D();
}

/*****/
/*****/
readImage()
{
    FILE *inf;
    char name[50];
    long i,j;
    int x,y;
    printf("Enter input image file <..");
    scanf("%s",name);
    if((inf = fopen(name,"rb"))==NULL){
        printf("Open file fail !\n");
        exit(1);
    }
    for(i=0;i<yysize;i++)
        fread(image1[i],1,xsize,inf);
    fclose(inf);
}
```



```
if((image1[y][x]-image1[y][x+1])!=0)
    mark[y][x+1] = 1;
if((image1[y][x]-image1[y+1][x])!=0)
    mark[y+1][x] = 1;
if((image1[y][x]-image1[y][x+1])!=0 && (image1[y][x]-image1[y+1][x])!=0)
    mark[y+1][x+1] = 1;
}
}
}
```

```
/******  
/*      Specifi Edge Direction      */  
/******
```

```
unsigned direction(unsigned y,unsigned x,unsigned m)
{
    unsigned i,j;

    switch(m) {
    case 0:if(mark[y-1][x]==1 && mark[y][x+1]==1 && mark[y+1][x]==1)
            {m = 4;mark[y][x]=0;}
        else if(mark[y-1][x]==1 && mark[y][x+1]==1)
            {m = 5;mark[y][x]=0;}
        else if(mark[y][x+1]==1 && mark[y+1][x]==1)
            {m = 6;mark[y][x]=0;}
        else if(mark[y-1][x]==1 && mark[y+1][x]==1)
            {m = 7;mark[y][x]=0;}
        else if(mark[y-1][x]==1)
            {m = 1;mark[y][x]=0;}
        else if(mark[y+1][x]==1)
            {m = 3;mark[y][x]=0;}
        else
            m = 8;

    break;
    case 1:if(mark[y][x-1]==1 && mark[y-1][x]==1 && mark[y][x+1]==1)
            {m = 4;mark[y][x]=0;}
        else if(mark[y][x-1]==1 && mark[y-1][x]==1)
            {m = 5;mark[y][x]=0;}
        else if(mark[y-1][x]==1 && mark[y][x+1]==1)
            {m = 6;mark[y][x]=0;}
        else if(mark[y][x-1]==1 && mark[y][x+1]==1)
            {m = 8;mark[y][x]=0;}
    }
```

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

```

        {m = 7;mark[y][x]=0;}
    else if(mark[y][x-1]==1)
        {m = 2;mark[y][x]=0;}
    else if(mark[y][x+1]==1)
        {m = 0;mark[y][x]=0;}
    else
        m = 8;

break;
case 2:if(mark[y+1][x]==1 && mark[y][x-1]==1 && mark[y-1][x]==1)
    {m = 4;mark[y][x]=0;}
    else if(mark[y+1][x]==1 && mark[y][x-1]==1)
        {m = 5;mark[y][x]=0;}
    else if(mark[y][x-1]==1 && mark[y-1][x]==1)
        {m = 6;mark[y][x]=0;}
    else if(mark[y+1][x]==1 && mark[y-1][x]==1)
        {m = 7;mark[y][x]=0;}
    else if(mark[y+1][x]==1)
        {m = 3;mark[y][x]=0;}
    else if(mark[y-1][x]==1)
        {m = 1;mark[y][x]=0;}
    else
        m = 8;

break;
case 3:if(mark[y][x+1]==1 && mark[y+1][x]==1 && mark[y][x-1]==1)
    {m = 4;mark[y][x]=0;}
    else if(mark[y][x+1]==1 && mark[y+1][x]==1)
        {m = 5;mark[y][x]=0;}
    else if(mark[y+1][x]==1 && mark[y][x-1]==1)
        {m = 6;mark[y][x]=0;}
    else if(mark[y][x+1]==1 && mark[y][x-1]==1)
        {m = 7;mark[y][x]=0;}
    else if(mark[y][x+1]==1)
        {m = 0;mark[y][x]=0;}
    else if(mark[y][x-1]==1)
        {m = 2;mark[y][x]=0;}
    else
        m = 8;

break;
)
return(m);
)

```

```
/* trace line diagram */
```

```
trace(unsigned char y,unsigned char x)
```

```
{
    int start,stackpointer = 0;
    unsigned char m1,m;
    unsigned dir,length=0;
    unsigned char byte;

    if(count==0){
        code[0] = x;
        code[1] = y;
        count = 2;
    }
    else {
        code[count++]= 0;
        code[count++]= 0;
        code[count++]= x;
        code[count++]= y;
    }

    if(mark[y][x+1]==1 && mark[y+1][x]==1) {
        stackpointer += 1;
        stack[stackpointer].x = x+1;
        stack[stackpointer].y = y;
        stack[stackpointer].m = 0;
        m = 3;
        dir = 1;
    }
    else if(mark[y][x+1]==1){ m = 0; dir = 0; }
        else { m = 3; dir = 1; }

    do {
        switch(m) {
            case 0: while(mark[y-1][x]!=1 && mark[y][x]==1 && mark[y+1][x]!=1)
            {
                length += 1;
            }
        }
    }
}
```

```
mark[y][x]=0;
put(0,0,x+50,y);delay(10);
if(x<xsize-1)
    x += 1;
}
break;
case 1: while(mark[y][x-1]!=1 && mark[y][x]==1 && mark[y][x+1]!=1)
{
    length += 1;
    mark[y][x]=0;
    put(0,0,x+50,y);delay(10);
    if(y>0)
        y -= 1;
}
break;
case 2: while(mark[y+1][x]!=1 && mark[y][x]==1 && mark[y-1][x]!=1)
{
    length += 1;
    mark[y][x]=0;
    put(0,0,x+50,y);delay(1);
    if(x>0)
        x -= 1;
}
break;
case 3: while(mark[y][x+1]!=1 && mark[y][x]==1 && mark[y][x-1]!=1)
{
    length += 1;
    mark[y][x]=0;
    put(0,0,x+50,y);delay(1);
    if(y<ysize-1)
        y += 1;
}
break;
}

length += 1;
m1 = direction(y,x,m); /* check direction and junction */
if(m1<4) { /* turn left and right case */
if(length>126) byte = 127;
else byte = (char)length;
```

```
if(dir) byte = byte ! 0x80;
else byte = byte & 0x7f;
code[count++] = byte;
    length = 0;
    m      = m1;
switch(m1) {
case 0: if(m==1) dir = 1;
else dir = 0;
if(x<xsize-1) x++;
break;
case 1: if(m==0) dir = 0;
else dir = 1;
if(y>0) y--;
break;
case 2: if(m==1) dir = 0;
else dir = 1;
if(x>0) x--;
break;
case 3: if(m==0) dir = 1;
else dir = 0;
if(y<yssize-1) y++;
break;
}
}
else if(m1<8) {
switch(m1) {
case 4: if(m==0) {
if(length>126) byte = 127;
else byte = (char)length;
if(dir) byte = byte ! 0x80;
else byte = byte & 0x7f;
code[count++] = byte;
length = 0;
code[count++] = 0x80;
stackpointer += 1;
stack[stackpointer].x = x;
stack[stackpointer].y = y+1;
stack[stackpointer].m = 3;
stackpointer += 1;
stack[stackpointer].x = x+1;
```

```
    stack[stackpointer].y = y;
    stack[stackpointer].m = 0;
    dir = 1;
    m = 1;
    if(y>0) y--;
}
else if(m==1) {
    if(length>126) byte = 127;
    else byte = (char)length;
    if(dir) byte = byte | 0x80;
    else byte = byte & 0x7f;
    code[count++] = byte;
    length = 0;
    code[count++] = 0x80;
    stackpointer += 1;
    stack[stackpointer].x = x+1;
    stack[stackpointer].y = y;
    stack[stackpointer].m = 0;
    stackpointer += 1;
    stack[stackpointer].x = x;
    stack[stackpointer].y = y-1;
    stack[stackpointer].m = 1;
    dir = 1;
    m = 2;
    if(x>0) x--;
}
else if(m==2) {
    if(length>126) byte = 127;
    else byte = (char)length;
    if(dir) byte = byte | 0x80;
    else byte = byte & 0x7f;
    code[count++] = byte;
    length = 0;
    code[count++] = 0x80;
    stackpointer += 1;
    stack[stackpointer].x = x;
    stack[stackpointer].y = y+1;
    stack[stackpointer].m = 1;
    stackpointer += 1;
    stack[stackpointer].x = x-1;
```

```
stack[stackpointer].y = y;
stack[stackpointer].m = 2;
dir = 1;
m = 3;
if(y<yssize-1) y++;
}
else {
    if(length>126) byte = 127;
    else byte = (char)length;
    if(dir) byte = byte ! 0x80;
    else byte = byte & 0x7f;
    code[count++] = byte;
    length = 0;
    code[count++] = 0x80;
    stackpointer += 1;
    stack[stackpointer].x = x-1;
    stack[stackpointer].y = y;
    stack[stackpointer].m = 2;
    stackpointer += 1;
    stack[stackpointer].x = x;
    stack[stackpointer].y = y+1;
    stack[stackpointer].m = 3;
    dir = 1;
    m = 0;
    if(x<xssize-1) x++;
}
break;
case 5: if(m==0) {
    if(length>126) byte = 127;
    else byte = (char)length;
    if(dir) byte = byte ! 0x80;
    else byte = byte & 0x7f;
    code[count++] = byte;
    length = 0;
    code[count++] = 0x00;
    stackpointer += 1;
    stack[stackpointer].x = x+1;
    stack[stackpointer].y = y;
    stack[stackpointer].m = 0;
    dir = 0; m = 1;
```

```
    if(y>0) y--;
}
else if(m==1) {
    if(length>126) byte = 127;
    else byte = (char)length;
    if(dir) byte = byte | 0x80;
    else byte = byte & 0x7f;
    code[count++] = byte;
    length = 0;
    code[count++] = 0x00;
    stackpointer += 1;
    stack[stackpointer].x = x;
    stack[stackpointer].y = y-1;
    stack[stackpointer].m = .1;
    dir = 0; m = 2;
    if(x>0) x--;
}
else if(m==2) {
    if(length>126) byte = 127;
    else byte = (char)length;
    if(dir) byte = byte | 0x80;
    else byte = byte & 0x7f;
    code[count++] = byte;
    length = 0;
    code[count++] = 0x00;
    stackpointer += 1;
    stack[stackpointer].x = x-1;
    stack[stackpointer].y = y;
    stack[stackpointer].m = 2;
    dir = 0; m = 3;
    if(y<ysize-1) y++;
}
else {
    if(length>126) byte = 127;
    else byte = (char)length;
    if(dir) byte = byte | 0x80;
    else byte = byte & 0x7f;
    code[count++] = byte;
    length = 0;
    code[count++] = 0x00;
```

```
stackpointer += 1;
stack[stackpointer].x = x;
stack[stackpointer].y = y+1;
stack[stackpointer].m = 3;
dir = 0; m = 0;
if(x<xsize-1) x++;
}
break;
case 6: if(m==0) {
    if(length>126) byte = 127;
    else byte = (char)length;
    if(dir) byte = byte | 0x80;
    else byte = byte & 0x7f;
    code[count++] = byte;
    length = 0;
    code[count++] = 0x00;
    stackpointer += 1;
    stack[stackpointer].x = x;
    stack[stackpointer].y = y+1;
    stack[stackpointer].m = 3;
    dir = 1; m = 0;
    if(x<xsize-1) x++;
}
else if(m==1) {
    if(length>126) byte = 127;
    else byte = (char)length;
    if(dir) byte = byte | 0x80;
    else byte = byte & 0x7f;
    code[count++] = byte;
    length = 0;
    code[count++] = 0x00;
    stackpointer += 1;
    stack[stackpointer].x = x+1;
    stack[stackpointer].y = y;
    stack[stackpointer].m = 0;
    dir = 1; m = 1;
    if(y>0) y--;
}
else if(m==2) {
    if(length>126) byte = 127;
```

```
    else byte = (char)length;
    if(dir) byte = byte | 0x80;
    else byte = byte & 0x7f;
    code[count++] = byte;
    length = 0;
    code[count++] = 0x00;
    stackpointer += 1;
    stack[stackpointer].x = x;
    stack[stackpointer].y = y-1;
    stack[stackpointer].m = 1;
    dir = 1; m = 2;
    if(x>0) x--;
}
else {
    if(length>126) byte = 127;
    else byte = (char)length;
    if(dir) byte = byte | 0x80;
    else byte = byte & 0x7f;
    code[count++] = byte;
    length = 0;
    code[count++] = 0x00;
    stackpointer += 1;
    stack[stackpointer].x = x-1;
    stack[stackpointer].y = y;
    stack[stackpointer].m = 2;
    dir = 1; m = 3;
    if(y<ysize-1) y++;
}
break;
case 7: if(m==0) {
    if(length>126) byte = 127;
    else byte = (char)length;
    if(dir) byte = byte | 0x80;
    else byte = byte & 0x7f;
    code[count++] = byte;
    length = 0;
    code[count++] = 0x80;
    stackpointer += 1;
    stack[stackpointer].x = x;
    stack[stackpointer].y = y+1;
```

```
stack[stackpointer].m = 3;
dir = 0; m = 1;
if(y>0) y--;
}
else if(m==1) {
if(length>126) byte = 127;
else byte = (char)length;
if(dir) byte = byte ! 0x80;
else byte = byte & 0x7f;
code[count++] = byte;
length = 0;
code[count++] = 0x80;
stackpointer += 1;
stack[stackpointer].x = x+1;
stack[stackpointer].y = y;
stack[stackpointer].m = 0;
dir = 0; m = 2;
if(x>0) x--;
}
else if(m==2) {
if(length>126) byte = 127;
else byte = (char)length;
if(dir) byte = byte ! 0x80;
else byte = byte & 0x7f;
code[count++] = byte;
length = 0;
code[count++] = 0x80;
stackpointer += 1;
stack[stackpointer].x = x;
stack[stackpointer].y = y-1;
stack[stackpointer].m = 1;
dir = 0; m = 3;
if(y<ysize-1) y++;
}
else {
if(length>126) byte = 127;
else byte = (char)length;
if(dir) byte = byte ! 0x80;
else byte = byte & 0x7f;
code[count++] = byte;
}
```

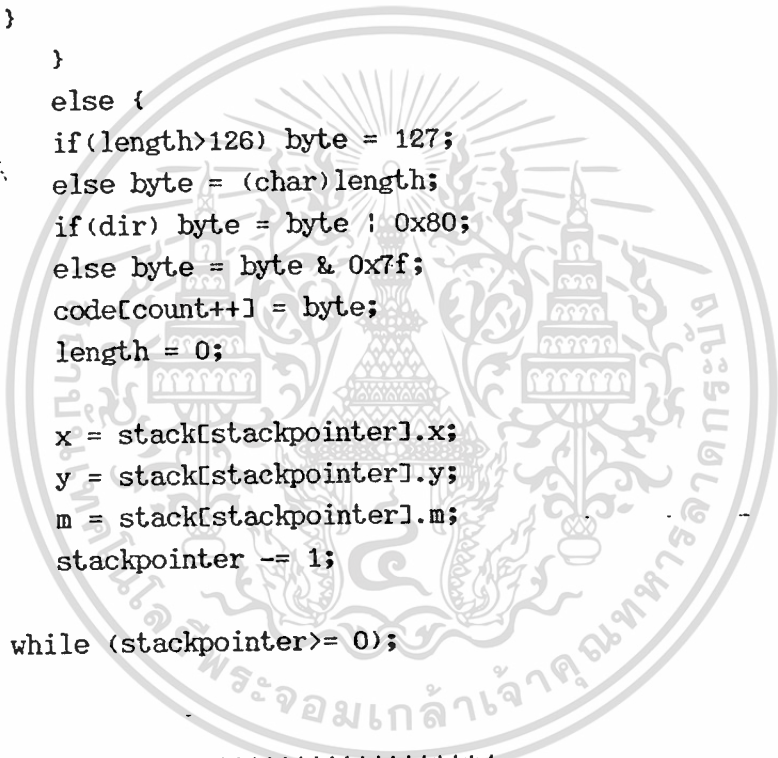
```

length = 0;
code[count++] = 0x80;
stackpointer += 1;
stack[stackpointer].x = x-1;
stack[stackpointer].y = y;
stack[stackpointer].m = 2;
dir = 0; m = 0;
if(x<xsize-1) x++;
}
break;
}
}
else {
if(length>126) byte = 127;
else byte = (char)length;
if(dir) byte = byte ! 0x80;
else byte = byte & 0x7f;
code[count++] = byte;
length = 0;
x = stack[stackpointer].x;
y = stack[stackpointer].y;
m = stack[stackpointer].m;
stackpointer -= 1;
}
} while (stackpointer>= 0);
}

/*****
/*      Edge Coding      */
/*****
edge]code()
{
unsigned x,y;

for(y=0; y<ysize; y++)
for(x=0; x<xsize; x++)
if(mark[y][x] == 1)
trace(y,x);
}

```



```
/* **** */  
/*          MAIN          */  
/* **** */
```

```
main()  
{  
  
    int i,j,r,p,t;
```

```
    clrscr();  
    xsize = 200;  
    ysize = 200;  
    getspace();  
    readImage();  
    scanImage();  
    edgeIcode();  
}
```

